

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 03 0 K 019730 19 K
Tuzla, 30.12.2019. godine

Presuda je preinačena u odluci o kazni presudom
Vrhovnog suda FBiH broj 03 0 K 019730 20 Kž
od 16.06.2021. godine,
kojom se optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ osuđuje na kaznu zatvora
u trajanju od 4 godine, a optuženi
D.M.1 na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Merime Lukanović, kao predsjednika vijeća, Silve Stanković i Paše Softić, kao članova vijeća, sa zapisničarem Melihom Trumić, u krivičnom predmetu protiv optuženih Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, zbog krivičnog djela - ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ u vezi sa članom 22. istog Zakona, po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 17.12.2013. godine, koja je potvrđena dana 24.12.2013. godine i preuzeta od strane Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona pod brojem T03 0 KTRZ 0037381 14, nakon održanog glavnog i javnog pretresa dana 20.12.2019. godine, u prisustvu tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona Bakić Emira, optuženih Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, te njihovih branilaca po službenoj dužnosti, advokata Bandović Sanjina iz Živinica, Radončić Mensura iz Tuzle i Mujčinović Šabana iz Tuzle, dana 30.12.2019. godine, u prisustvu optuženih Č.M.1 zv. „Č.“ i D.M.1, a u odsustvu uredno obaviještenih kantonalnog tužioca, optuženog M.F. zv. „M.“ i branilaca optuženih, donio je i javno objavio

P R E S U D U

OPTUŽENI:

- 1. Č.M.1 zv. „Č.“**, sin I. i majke S. rođ. G., rođen ... godine u O., općina B., nastanjen u naselju ..., općina B., JMB: ..., po zanimanju mašinbravar, oženjen, otac troje djece, ..., državljanin ..., neosuđivan
- 2. M.F. zv. „M.“**, sin Ć. i majke R. rođ. H., rođen ... u O., općina B., nastanjen u naselju ..., općina B., JMB: ..., po zanimanju VK mašinovođa, oženjen, otac dvoje djece, ..., državljanin ..., neosuđivan
- 3. D.M.1**, sin M. i majke F. rođ. P., rođen ... godine u S., općina B., nastanjen u naselju ....., općina B., JMB: ..., pismen, sa završenom Školom unutrašnjih poslova u Sarajevu, penzioner, ..., državljanin ..., osuđivan

K R I V I S U

Što su:

U periodu od početka maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine, za vrijeme unutrašnjeg oružanog sukoba i rata u Bosni i Hercegovini i na području opštine Banovići, između Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine (kasnije Vojske Republike Srpske), s jedne strane i Teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine, kojoj je pripadao i Štab Teritorijalne odbrane opštine Banovići (kasnije Armije Republike Bosne i

Hercegovine), sa druge strane, K.E. zv. „N.“, Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, kao pripadnici vojne policije pri Štabu Teritorijalne odbrane opštine Banovići i D.M.1, kao pripadnik Policijske stanice Banovići, SJB Banovići, zajedno sa drugim pripadnicima civilne i vojne policije, u zgradi „Željezničkog saobraćaja“ u Banovićima, gdje su bila zatvorena lica srpske nacionalnosti, među kojima i Č.D.1, B.M.1, Č.R., T.J., M.S.1, B.P., V.Ž., V.D.1, M.R.1, L.S.1 i P.B., kršeći odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije, koje zabranjuju ubistvo, osakaćenja, svireposti i mučenja, nečovječna postupanja, nanošenje povreda tjelesnog integriteta i zdravlja i pljačku, iako su bili svjesni i znali, da svojim radnjama civilima nanose ozbiljne povrede i snažan duševni bol i patnju, te vrijeđaju njihovo dostojanstvo, što su i htjeli, pa su tako:

I M.F. zv. „M.“ I Č.M.1 zv. „Č.“, ZAJEDNO

a) Dana 25.06.1992. godine ili približno ovog datuma, oko 22,00 časa, u Banovićima, M.F. zv. „M.“ i njemu poznato lice, u naselju M., iz kuće izveli civila Č.D.1, a nakon toga ga odveli u zatočenički objekat zgrade „Željezničkog saobraćaja“, gdje su ga, prilikom ispitivanja u vezi posjedovanja naoružanja i radio stanice, M.F. zv. „M.“, Č.M.1 zv. „Č.“ i njima poznato lice tukli, na način da su ga udarali palicama u predjelu glave i leđa i drugim dijelovima tijela, kojom prilikom je isti zadobio povrede i to krvnu podlivenost u predjelu vanjskog dijela lijevog obrvnog luka, kao i kapaka oba, a posebno donjeg lijevog oka, nagnječinu vanjske strane lijeve uške, tri krvna podliva nepravilnog oblika promjera od 3x5 do 8x12 cm na prednjoj strani grudnog koša, najvećim dijelom u njegovom središnjem dijelu i postavljeni jedan ispod drugog, zatim krvni podliv veličine ženskog dlana prednje strane lijevog ramena, krvne podlive vanjske strane gornjeg dijela desne nadlaktice veličine većeg ženskog dlana, te stražnje i stražnje vanjske strane donje polovice desne podlaktice i to dva, koji su bili postavljeni jedan ispod drugog, veličine manjih muških dlanova, ukupno pet krvnih podliva prednje strane čitave površine desne potkoljenice, zatim prednje vanjske strane desnog stopala promjera do oko 4x7 cm, te na prednjoj strani gornjeg dijela lijeve potkoljenice i unutrašnje polovice stražnje strane gornje trećine iste promjera do oko 3x4 cm, te krvni podliv kože bočne strane donjeg dijela desne polovice grudnog koša, veličine srednje velikog muškog dlana, obimna krvna podlivenost potkožnih mekih tkiva prednje i desne bočne strane grudnog koša, poprečan prijelom trupa grudne kosti u nivou između hvatišta drugog i trećeg rebra bez prodora okrajaka sa krvnom podlivenošću okolnih mekih tkiva, serijski prijelom četvrtog do osmog rebra desno sprijeda u nivou srednje ključnjačne crte sa prodorima okrajaka petog do osmog rebra u grudnu duplju, te petog do osmog rebra bočno, straga, bez prodora okrajaka, a sve sa krvnom podlivenošću okolnih mekih tkiva, kao i u nivou srednje pazušne i lopatične crte, krvnu podlivenost tkiva srčane kese, krvnu podlivenost plućnice desnog pluća sa nagnječanjem i krvnom prožetošću tkiva i dijelom gnojavog i ograničenog zapaljenja desnog pluća, kao i plućnice, uz postojanje tzv. empijema, odnosno gnojnog sadržaja u prostoru desne grudne duplje, zatim dijelom gnojavo i ograničeno zapaljenje lijevog pluća, kao i gnojavo akutno zapaljenje sluznice donjeg dišnog puta, prodor zraka u desnu grudnu duplju, kao i u meka potkožna tkiva grudnog koša i krvnu podlivenost tkiva poglavine mekog oglavka u desnom dosredišnjem čeonom predjelu veličine ženskog dlana, a potom ga vratili u podrum među ostale zatvorenike, usljed čega je Č.D.1 trpio snažnu psihičku i tjelesnu bol i patnje, što je sve za posljedicu imalo da je dana 05.07.1992. godine Č.D.1 preminuo na Hirurškom odjeljenju bolnice u Tuzli, usljed poremećaja disanja nastalog povređivanjem grudnog koša.

b) U drugoj polovini juna 1992. godine u Banovićima, u noćnim satima, nakon što je civil B.M.1 doveden na sprat u kancelariju zgrade „Željezničkog saobraćaja“, u kojoj su se nalazili Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“, M.A.1 i još tri njima poznata lica, od kojih mu je i naređeno da odmah skine jaknu, pa su ga prisutni Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ počeli

ispitivati o aktivnostima SDS-a, a potom oborili na tlo, te počeli tući palicama, rukama, nogama i pendrecima po raznim dijelovima tijela od kojih zadobijenih udaraca su mu nanesene povrede u vidu loma kosti desnog ramena, da bi mu zatim naredili da ispruži ruke i prste, pa su ga svi zajedno nastavili tući rukama i nogama po raznim dijelovima tijela nanoseći mu vidne povrede, a Č.M.1 zv. „Č.“ ga potom udario metalnom šipkom po ruci i nanio mu povrede u vidu loma prstiju lijeve ruke, od kojih zadobijenih udaraca je gubio svijest, pa ga je Č.M.1 zv. „Č.“ polio rakijom, nakon čega bi došao svijesti, da bi potom bio vraćen u podrumске prostorije gdje je od zadobijenih povreda ponovo pao u nesvjesno stanje u kojem je bio tri dana bez ikakve medicinske pomoći, na koji način su B.M.1 u cilju dobijanja informacija i na diskriminatorskoj osnovi nanosili snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

II M.F. zv. „M.“, SAM

a) Neutvrđenog dana, početkom maja 1992. godine, u Banovićima, u večernjim satima, nakon što je civil Č.R. izveden iz podrumске prostorije zgrade „Željezničkog saobraćaja“ od strane tri nepoznata uniformisana lica i doveden u prostoriju na spratu, gdje je bio M.F. zv. „M.“, pored kojeg se na stolu nalazio automat „Tompson“ i jedna metalna cijev dužine oko 80 cm i isti mu naredio da sjedne, te mu dao papir i olovku i pitajući ga gdje mu je puška, a kada je Č.R. odgovorio da nema pušku, udario ga pesnicom u predjelu vrata, kojom prilikom je Č.R., bojeći se daljih udaraca, skočio sa stolice i pokušao da se udalji, nakon čega ga je M.F. zv. „M.“, zajedno sa drugim uniformisanim licima koji su držali u rukama palice, letve i daske, nastavio tući po raznim dijelovima tijela, a kom prilikom je Č.R. zbog zadobijenih udaraca u predjelu stomaka, nekontrolisano izvršio nuždu, na koji način je Č.R., u cilju dobijanja informacija, nanosio snažan tjelesni i psihički bol i patnje.

b) Dana 23./24.06.1992. godine, oko 02,00 sata, u Banovićima, nakon što je civil T.J. izveden iz podruma zgrade „Željezničkog saobraćaja“ u prostoriju na spratu, gdje je tokom ispitivanja o posjedovanju naoružanja, pretučen gumenim palicama u predjelu stomaka i grudi od strane M.M.1 zv. „M.“ i još oko pet neidentifikovanih uniformisanih lica, koji su ga ujedno prisilili da poljubi zelenu beretku sa amblesima Teritorijalne odbrane BiH i šahovnice, a pritom psujući mu majku četničku i nakon što je u prostoriji ostao, u prostoriju ušao M.F. zv. „M.“ dao mu papir i olovku i naredio mu da piše izjavu, što T.J. od zadobijenih udaraca nije mogao učiniti, zbog čega ga je M.F. zv. „M.“ otvorenom šakom udario više puta u predjelu vrata – Adamove jabučice, od kojih udaraca je isti izgubio dah i pao na tlo, a potom ga rukama uhvatio sa obje ruke za uši i glavu i podigao, govoreći mu: „Ja teške mrcine mater mu četničku“ i ponovo ga bacio na tlo, kojom prilikom je isti ustao, a potom prostoriju napustio M.F. zv. „M.“, u koju je ponovo ušao M.M.1 zv. „M.“, zajedno sa još jednim uniformisanim licem, koji su ga zajedno nastavili tući gumenim palicama po raznim dijelovima tijela, kojom prilikom je od udarca u predjelu potiljka u jednom momentu pao na tlo, usljed čega je zadobio povrede, nakon čega je vraćen u podrum među ostale zatvorenike, na koji način je T.J., u cilju dobijanja informacija i na diskriminatorskoj namjeri zbog nacionalnosti, nanosio snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

c) U drugoj polovini juna mjeseca 1992. godine, u Banovićima, u noćnim satima, civil M.R.1, nakon što je iz podruma zgrade „Željezničkog saobraćaja“, izveden u prostoriju na sprat u kojoj se nalazio M.F. zv. „M.“ sa još jednim uniformisanim licem, koji su mu dali papir i olovku i rekli: „Pričaj šta znaš“, a kad isti nije znao šta da priča i piše, zajedno ga tukli palicama, kundacima, pesnicama i nogama, po raznim dijelovima tijela, da bi se potom istima pridružila još dvojica neidentifikovanih lica i tjerali ga da ljubi hrvatsku zastavu i zastavu sa polumjesecom i zvijezdom, a zatim ga svi zajedno nastavili tući palicama, kundacima, po raznim dijelovima tijela, usljed čega je izgubio svijest, a potom

ga polijevali vodom da se osvijesti, a nakon toga tako pretučenog M.R.1 izveli i gurnuli niz stepenice u podrum, koji zbog zadobijenih povreda nije mogao da hoda, na koji način je M.R.1, a u cilju dobijanja informacija i na diskriminatorskoj namjeri zbog nacionalnosti, nanosio snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

III Č.M.1 zv. „Č.“

a) U drugoj polovini juna 1992. godine u Banovićima, u kasnim noćnim satima, M.S.1, zatvoreni ... je izveden iz podrumske prostorije zgrade „Željezničkog saobraćaja“ na sprat u kancelariju, u kojoj su se nalazili pripadnici vojne policije među kojima su bili Č.M.1 zv. „Č.“ i M.A.2, koji ga je kratko ispitivao, da bi nakon toga Č.M.1 zv. „Č.“ zajedno sa ostalim vojnim policajcima tukao M.S.1, tako što su istom naizmjenično zadavali udarce šakama, gumenim palicama i metalnom polugom, po raznim dijelovima tijela, od kojih udaraca je pao na tlo, te dok je ležao, svi skakali po njemu, psovali mu četničku i velikosrpsku majku, da bi jedan od prisutnih vojnih policajaca izvadio nož i stavio mu pod grlo, prijeteci mu da će ga zaklati, kada je isti kratko izgubio svijest, a nakon što se osvijestio sproveden je u podrum, na koji način je M.S.1, u cilju zastrašivanja i na diskriminatorskoj namjeri zbog nacionalnosti, nanosio snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

b) Dana 18.06.1992. godine, u Banovićima, zatvoreni civil B.P. u zgradi „Željezničkog saobraćaja“, izveden iz podrumske prostorije u kancelariju na sprat u kojoj su se nalazili vojni policajci, među kojima je bio i Č.M.1 zv. „Č.“, koji je uzeo crnu gumenu palicu i odmah počeo tući B.P. po leđima, nakon čega mu se priključio još jedan vojni policajac koji je B.P. spustio na koljena, uhvatio ga za kosu i počeo ga tući gumenom palicom po leđima, a potom su ga Č.M.1 zv. „Č.“ i ostali prisutni vojni policajci dijelom svi zajedno u istom trenutku a dijelom ponaosob, naizmjenično, tukli nogama obuvenim u vojničke čizme, po leđima, tokom kojeg premlaćivanja su ga ispitivali za radio stanicu koju on nije posjedovao, a kada bi se umorili, pravili bi pauzu i u toku pauze pili alkohol i nastavili ga na isti način tući i potom pretučenog B.P., sa vidljivim povredama vratili u podrum, da bi ga nakon tri dana ponovo izveli iz podruma na sprat u prostoriju, gdje ga je ponovo tukao Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno sa još jednim vojnim policajcem, na način da ga je, dok je ležao na podu, udarao čizmama više puta u predjelu ispod vrata i ramena, na koji način je B.P., u cilju dobijanja informacija, nanesen snažan tjelesni i duševni bol i patnja.

c) U drugoj polovini juna 1992. godine, pet naoružanih pripadnika vojne policije, među kojima je bio i Č.M.1 zv. „Č.“, su na pijaci u Banovićima, uz prijetnju da će ga ubiti ako pokuša bježati, lišili slobode civila B-2, sproveli ga u zgradu „Željezničkog saobraćaja“, gdje su ga uveli u jednu prostoriju, nakon čega je S.S upitao Č.M.1 zv. „Č.“, kojeg poznaje od ranije, „Šta je ovo bolan“, da bi ga potom odmah, njemu neidentifikovani vojni policajac, udario nogom u leđa, uslijed čega je pao na tlo, te su mu naredili da ustane i da preda svoje lične stvari, kojom prilikom su mu oduzeli ručni sat, novac, zlatni lančić, a Č.M.1 zv. „Č.“, svjestan da nezakonito i na protupravan način, protiv volje vlasnika, oduzima tuđu pokretnu stvar, oduzeo mu automobil marke “Zastava 128“ i prisvojio za sebe, na koji način je Č.M.1 zv. „Č.“ opljačkao civila B-2.

IV M.F. zv. „M.“ ZAJEDNO SA K.E. zv “N.”

U prvoj polovini juna 1992. godine, u Banovićima, civil V.Ž. je izveden iz podruma zgrade „Željezničkog saobraćaja“ na sprat, u prostoriju u kojoj su se nalazili K.E. zv. “N.” i M.F. zv. „M.“, sa još dva uniformisana lica, da bi potom M.F. zv. „M.“ naredio V.Ž. da sjedne na stolicu, što je isti i učinio, te ga počeo ispitivati o posjedovanju naoružanja, na što mu je V.Ž. odgovorio da je ranije predao oružje koje je posjedovao, da bi ga potom

jedno od prisutnih uniformisanih lica vezalo za stolicu, a zatim ga K.E. zv. "N.", M.F. zv. „M.“ sa ostalim prisutnim uniformisanim licima, tako vezanog, tukli gumenim i drvenim palicama i željeznim šipkama, dok nije izgubio svijest, nakon čega je u nesvjesnom stanju iznesen u ćebet u prostorije i vraćen u podrum, na koji način su V.Ž. navedenim radnjama u cilju dobijanja informacija, nanosili snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

V D.M.1 I Č.M.1 zv. „Č.“

U drugoj polovini mjeseca juna 1992. godine, oko 23,00 sata, u Banovićima, zatvorenik V.D.1 je izveden iz podrumske prostorije zgrade „Željezničkog saobraćaja“, u kancelariju u kojoj su se nalazili D.M.1, Č.M.1 zv. „Č.“ i još jedan njima poznati vojni policajac, gdje je V.D.1 saopštio D.M.1 da nema oružja, niti je uzeo učešća i poduzimao aktivnosti u ratnim događajima, a potom ga D.M.1 prvi više puta udario palicom po glavi, a nakon toga mu se pridružili i Č.M.1 zv. „Č.“ i njima poznati vojni policajac, te ga svi zajedno udarali palicama i nogama po raznim dijelovima tijela, da bi nakon toga, kad se V.D.1 rukama pokušao zaštititi od udaraca, D.M.1 mu stavio lisice na ruke, nakon čega su D.M.1, Č.M.1 zv. „Č.“ i njima poznati vojni policajac, zajedno nastavili tući V.D.1 palicama po raznim dijelovima tijela, da bi ga na kraju ugurili ispod kancelarijskog stola i pri tom nastavili udarati nogama, nakon čega je isti sa vidnim povredama i krvavom odjećom na sebi vraćen u podrum među ostale zatvorenike, gdje je zbog zadobijenih povreda bio nepokretan šest dana ležeći samo na dasci na leđima bez mogućnosti bilo kakvog pokreta, za koje vrijeme mu nije pružena medicinska pomoć, a kojom prilikom je uslijed bolova dva puta gubio svijest, na koji način su V.D.1 navedenim radnjama, u cilju dobijanja informacija, nanosili snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

VI D.M.1, SAM

a) U drugoj polovini mjeseca juna 1992. godine, u Banovićima, a nakon što je civil L.S.1, od strane dva vojna neidentifikovana policajca, uhapšen i doveden iz svog stana u zgradu „Željezničkog saobraćaja“ i to u prijemnu kancelariju gdje se nalazio D.M.1, koji mu je psujući srpsku majku naredio da skinu svu odjeću sa sebe, te nakon što je L.S.1 skinuo sako i gornji dio garderobe, D.M.1 ga počeo snažno tući palicom po leđima, ramenima i slabinama zbog kojih udaraca je jaukao, a zatim u usta mu stavio smotani komad novinskog papira, s namjerom da prestane da jauče, te ga nastavio tući palicom, od kojih udaraca je padao na pod, da bi ga potom udarao nogama po raznim dijelovima tijela, a zatim ga dizao i ponovo tukao, da bi nakon toga D.M.1 uzeo vojnički nož – bajonet, stavio mu pod grlo, govoreći mu „Jebem li ti sisu materinu, sada si gotov“, kad su u prostoriju došla dva uniformisana lica, kojima je D.M.1 predao L.S.1, koji su ga odveli u drugu kancelariju i nastavili tući, na koji način je L.S.1 u cilju zastrašivanja i na diskriminatorskoj namjeri, zbog nacionalnosti, nanosio snažan tjelesni i duševni bol i patnje.

b) Neutvrđenog datuma, a početkom jula 1992. godine, u Banovićima, nakon što je civil P.B. lišen slobode od strane A.S.1 i još jednog neidentifikovanog vojnog policajca i zatvoren u podrumske prostorije zgrade „Željezničkog saobraćaja“, pretučen je od strane D.M.1, tako što je od strane nepoznatog vojnog policajca izveden ispred zgrade „Željezničkog saobraćaja“, gdje mu je D.M.1 naredio da sjedne na stolicu, a potom dok je P.B. sjedio na stolici, D.M.1 ga više puta udarao pendrekom po glavi i nogama, od kojih udaraca je isti zadobio trajni ožiljak na desnoj nozi ispod koljena, na koji način je P.B., na diskriminatorskoj namjeri, zbog nacionalnosti, nanosio snažan tjelesni i duševni bol i patnje

čime su **M.F. zv. „M.“** i **Č.M.1 zv. „Č.“**, radnjama opisanim pod tačkom I pod a) i b) počinili krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ sve u vezi sa članom 22. istog Zakona, **M.F. zv. „M.“**, radnjama opisanim pod tačkom II pod a), b) i c) počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ sve u vezi sa članom 22. istog Zakona, **Č.M.1 zv. „Č.“**, radnjama opisanim pod tačkom III pod a) i b) počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, a sve u vezi sa članom 22. istog Zakona, a radnjama pod tačkom III pod c) krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, pljačkanje imovine stanovništva, sve u vezi sa članom 22. istog Zakona, **M.F. zv. „M.“** radnjama opisanim pod tačkom IV, počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ sve u vezi sa članom 22. istog Zakona, **D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“**, krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 22. istog Zakona i **D.M.1**, radnjama opisanim pod tačkom VI a) i b) počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ,

pa sud na osnovu člana 142. stav 1., člana 33., 38. 41. 42. stav 2., člana 43. stav 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

O S U Đ U J E

Č.M.1 zv. „Č.“ NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE

M.F. zv. „M.“ NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE I 6 (ŠEST) MJESECI

D.M.1 NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE

Na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 se oslobađaju obaveze da naknade troškove krivičnog postupka.

Na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine oštećeni Č.G., B.M.1, T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, P.B., porodica L.S.1 i porodica Č.R., sa imovinsko – pravnim zahtjevom upućuju se na parnični postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 011938 14 K od 14.07.2016. godine, koja je ispravljena rješenjem broj 03 0 K 011938 14 K od 02.11.2016. godine, oglašeni su krivim optuženi K.E. zv. „N.“, Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), a optuženi D.M.1 i zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ i osuđeni, optuženi K.E. zv. „N.“ na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, optuženi M.F. zv. „M.“ na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i optuženi D.M.1 na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci. Istom presudom, na osnovu člana

202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optuženi su obavezani da naknade troškove krivičnog postupka o čijoj visini će sud na osnovu člana 200. stav 2. ZKP FBiH, odlučiti posebnim rješenjem, te paušal u iznosu od po 100,00 KM, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude, a na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH oštećeni Č.G., B.M.1, T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, P.B., porodice L.S.1 i Č.R. su sa imovinskopравnim zahtjevom upućeni na parnicu.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 0 K 011938 17 Kž od 13.03.2018. godine, presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 011938 14 K od 14.07.2016. godine, koja je ispravljena rješenjem broj 03 0 K 011938 14 K od 02.11.2016. godine, je ukinuta i predmet je vraćen na ponovno suđenje pred drugim vijećem.

Sud je Rješenjem broj 03 0 K 011938 18 K 2 od 08.11.2019. godine, iz razloga cjelishodnosti postupka, razdvojio krivični postupak u odnosu na optužene Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, tako što je u CMS sistemu otvorio K fazu sa novim brojem, a u odnosu na optuženog K.E. zv. „N.“ nastavio pod brojem 03 0 K 011938 18 K 2.

U skladu sa Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 0 K 011938 17 Kž od 13.03.2018. godine, a na osnovu člana 331a. stav 4. ZKP FBiH, u ponovnom postupku, na pretresu održanom pred ovim sudom, prihvaćeni su i preuzeti izvedeni dokazi tokom postupka pred Kantonalnim sudom u Tuzli u predmetu broj 03 0 K 011938 14 K od 14.07.2016. godine, pa je izvršen uvid i pročitani su: Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine, kojim su određene mjere zaštite u odnosu na sedam svjedoka, a na osnovu člana 3. stav 1. te člana 12. i 13. Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom ugroženih svjedoka, te su svjedocima, za koje su tražene mjere zaštite, dodijeljeni pseudonimi: B-1, B-2, B-3, B-4, B-5, B-6 i B-7; Rješenje Kantonalnog suda u Tuzli, sa glavnog pretresa od 30.03.2015. godine, kojim su određene mjere zaštite, utvrđene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine, svjedocima pod pseudonimima B-1, B-2, B-4, B-5, B-6 i B-7, koje se imaju primjenjivati na glavnom pretresu pred Kantonalnim sudom u Tuzli, pod brojem 03 0 K 011938 14 K, a koje su određene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine, u kojem je naznačeno da će se preduzeti sve mjere od strane Kantonalnog suda u Tuzli, kako bi svi lični podaci svjedoka pod pseudonimima B-1, B-2, B-4, B-5, B-6 i B-7 ostali povjerljivi u trajanju određenom rješenjem Suda Bosne i Hercegovine ili do druge odluke suda; Rješenje Kantonalnog suda u Tuzli sa glavnog pretresa od 30.03.2015. godine, o određivanju dodatnih mjera za osiguranje anonimnosti svjedoka pod mjerama zaštite sa pseudonimima B-1, B-2, B-4, B-5, B-6 i B-7, tokom glavnog pretresa u krivičnom predmetu protiv optuženih K.E. zv. „N.“, Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 ili do druge odluke suda, da svjedoče putem korištenja elektronskog uređaja za promjenu i distorziju slike i zvuka, koristeći se tehničkim uređajima za prenos slike i zvuka putem direktnog televizijskog linka, na način da se svjedoci B-1, B-2, B-4, B-5, B-6 i B-7, u vrijeme njihovog ispitivanja od strane stranaka, neće nalaziti neposredno u sudnici i da će se članovima pretresnog vijeća suda tokom ispitivanja navedenih svjedoka na glavnom pretresu omogućiti da mogu vidjeti svjedoke na svojim monitorima u sudnici i da će čuti glas svjedoka za vrijeme njihovog ispitivanja od strane stranaka, bez distorzije slike i zvuka i da će odbrana optuženih, tužilac i javnost vidjeti svjedoke na monitoru u sudnici, a da će biti ispitani od strane stranaka uz primjenu mjera distorzije, odnosno promjene slike i zvuka, glasa svjedoka, izuzev ukoliko svjedok pod mjerama zaštite ne bude lično zahtijevao da bude saslušan u sudnici bez primjene određenih mjera, te da će pretresno vijeće do dana saslušanja svjedoka pod mjerama zaštite odrediti stručne osobe, koje će, ukoliko se ukaže potreba, prije svjedočenja ili za vrijeme svjedočenja, dok svjedok pod mjerama zaštite bude svjedočio na glavnom pretresu ili naknadno do druge odluke suda, pružiti asistenciju svjedoku.

Pored toga, prihvaćeni su i iskazi svjedoka A.K. i A.N. sa glavnog pretresa održanog dana 05.12.2014. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka A.K., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 04.07.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka A.N., Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla, broj 16-14/3-1-04-2-172/13 od 03.07.2013. godine; iskaz svjedoka Ć.G. sa glavnog pretresa održanog dana 17.12.2014. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Ć.G., Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2-/07 od 04.04.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Ć.G., Policija Brčko Distrikta, broj 14-02-230-2089/07 od 27.09.2007. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka Ć.G., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 od 28.03.2013. godine; iskazi svjedoka Đ.K. i D.M.2 sa glavnog pretresa od 24.12.2014. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Đ.K., Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 16-04/2-3-04-2-378/13 od 06.06.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka D.M.2, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2-99/06 od 19.06.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka D.M.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 11.12.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka D.M.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 01.07.2013. godine; iskazi svjedoka C.D.1 i C.D.2 sa glavnog pretresa održanog dana 09.02.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka C.D.1, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 od 28.03.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka C.D.1, Policija Brčko Distrikta, broj 14-02-230-2089/07 od 19.09.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka C.D.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 od 28.03.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka C.D.2, Policija Brčko Distrikta, broj 14-02-230-2089/07 od 19.09.2007. godine; iskazi svjedoka M.S.1 i V.D.1 sa glavnog pretresa održanog dana 20.02.2015. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka M.S.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 16-04/2-3-04-2-387/13 od 05.06.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica M.S.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina broj 10-02/1-112/09 od 25.06.2009. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka V.D.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2- /07 od 10.05.2007. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica V.D.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, Stanica javne bezbjednosti Zvornik, broj 12-1/02-1-230-1352/03 od 29.12.2004. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka V.D.1, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 25.03.2013. godine; iskazi svjedoka B.S.1, A.Lj. i Ć.D.2 sa glavnog pretresa održanog dana 13.03.2015. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica B.S.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-67/09 od 29.04.2009. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B.S.1, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 30.05.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka A.Lj., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 06.09.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Ć.D.2, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2- /07 od 04.04.2007. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica Ć.D.2, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-108/09 od 18.06.2009. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Ć.D.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 28.03.2013. godine.

Prihvaćeni su kao dokazi i iskazi svjedoka B-3 sa glavnog pretresa održanog dana 30.03.2015. godine, koji je bio pod mjerama zaštite i označen sa pseudonimom B-3, a za kojeg je kantonalni tužilac dana 23.03.2015. godine dostavio obavijest sudu da svjedok pod mjerama zaštite, označen kao svjedok B-3, ne želi svjedočiti kao svjedok pod mjerama zaštite i da želi svjedočiti javno, pa nakon što su svjedoku ukinute mjere zaštite, svjedok je direktno i unakrsno ispitan na glavnom pretresu odražanom dana 30.03.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B-3, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0

KTRZ 0002767 07 od 30.05.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B-3, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj 08-05/3-2- /12 od 09.03.2012. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B-3, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj 08-02/3-6- od 16.07.2009. godine; B-2, označenog kao svjedoka pod pseudonimom B-2, koji je na lični zahtjev pristupio u prostorije Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona i zahtijevao da se na glavnom pretresu zakazanom za dan 13.04.2015. godine sasluša kao svjedok bez primjena mjera zaštite koje su mu bile određene, o čemu je kantonalni tužilac sudu dostavio službenu zabilješku broj T03 0 KTRZ 0037381 od 08.4.2015. godine, pa je prihvaćen njegov iskaz sa glavnog pretresa održanog dana 13.04.2015. godine, nakon što su mu ukinute mjere zaštite i uvršten je kao dokaz zapisnik o saslušanju svjedoka B-2, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 16-04/2-3-04-2-419/13 od 19.06.2013. godine; T.D.1 sa glavnog pretresa održanog dana 08.05.2015. godine i prihvaćeni su kao dokazi: zapisnik o saslušanju svjedoka T.D.1, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 30.08.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka T.D.1, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj 08-02/3-6- /09 od 27.08.2009. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica T.D.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-64/11 od 13.09.2011. godine, ljekarsko uvjerenje Doma zdravlja Banovići reg. broj 102 od 13.08.1992. godine, izdato na ime Č.D.1 i ljekarsko uvjerenje Doma zdravlja Banovići reg. broj 99 od 29.07.1992. godine, izdato na ime L.I.

Prihvaćeni su: iskaz vještaka sudske medicine Prof.dr Cihlarž Zdenka sa glavnog pretresa održanog dana 25.05.2015. godine, koji je direktno i unakrsno ispitan i sa glavnog pretresa od 12.01.2016. godine; iskazi svjedoka M.A.2 i Š.N. i preuzeti su kao dokazi: pismeni nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine Prof.dr Cihlarž Zdenka od 27.03.2015. godine, zapisnik o obdukciji leša Č.D.1, Viši sud u Tuzli broj Kri-68/94 od 06.07.1992. godine, sačinjen od vještaka Prof.dr Cihlarž Zdenka i dostavnica Višeg javnog tužilaštva broj Kta. 205/94 od 19.04.1995. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka M.A.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 26.04.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Š.N., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 13.05.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Š.N., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 19.04.2013. godine.

Zatim su prihvaćeni iskazi svjedoka T.J., K.R. i B.P., koji su direktno i unakrsno ispitan na glavnom pretresu održanom dana 27.05.2015. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka T.J., Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla, broj 16-04/2-3-04-2-99/07 od 28.03.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica T.J., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 12-02/4-391/07 od 31.07.2007. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica K.R., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-84/10 od 03.09.2010. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka B.P., Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-457/13 od 02.07.2013. godine; V.S.1 sa glavnog pretresa održanog dana 08.06.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka V.S.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla, broj 16-04/3-1-04-2-173/13 od 03.07.2013. godine; V.Ž. i M.R.1 sa glavnog pretresa od 17.06.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka V.Ž., Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-385/13 od 04.06.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica V.Ž., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, Policijska stanica Vlasenica, broj 12-1-8/02-230-8/08 od 15.01.2008. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica M.R.1, Policijska Distrikta Brčko, broj 14-02-230-2089/07 od 20.09.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka M.R.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla, broj 16-04/3-1-04-2-99/07 od 28.03.2013. godine i izjava M.R.1, Komanda Drinskog korpusa, Odjeljenje za obavještajne poslove, str.pov.br. 17/985 od 07.09.1994. godine, sa zabilješkom od 06.09.1994. godine u prilogu, sačinjena u rukopisu; G.M.1 i P.B. sa glavnog pretresa

održanog dana 13.07.2015. godine i uvršteni su kao dokazi: zapisnik o saslušanju svjedoka G.M.1, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 31.05.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka P.B., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 31.05.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica P.B., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-2/11 od 09.03.2011. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica P.B., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, Stanica javne bezbjednosti Zvornik, broj 12-1/02-2-230-731/05 od 12.07.2005. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka P.B., Osnovni sud u Zvorniku, broj Kri-93/97 od 11.12.1997. godine i zapisnik o prikupljanju izjave od lica P.B., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-75/09 od 11.05.2009. godine; iskaz svjedoka optužbe M.D.1 sa glavnog pretresa od 04.09.2015. godine i uvršteni su kao dokazi: zapisnik o saslušanju svjedoka M.D.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-388/13 od 06.06.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica M.D.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 10-02/1-84/09 od 03.06.2009. godine i medicinska dokumentacija na ime M.D.1; svjedoka optužbe G.N. i M.J.1 sa glavnog pretresa od 02.11.2015. godine i uvršteni su kao dokazi: zapisnik o prikupljanju izjave od lica G.N., Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje radnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2-99/07 od 18.05.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka G.N., Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-363/13 od 29.05.2013. godine, zapisnik o prikupljanju izjave od lica M.J.1, Centar javne bezbjednosti Bijeljina, broj 12-02/2-2-230-25/08 od 16.01.2008. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka M.J.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-386/13 od 05.06.2013. godine; iskazi svjedoka B.M.1 i S.S.2 sa glavnog pretresa od 04.12.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B.M.1, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-14/3-1-04-2-178/13 od 05.07.2013. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka S.S.2, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 05.04.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka S.S.2, Osnovni sud Zvornik od 28.05.2006. godine.

Prihvaćen je iskaz svjedoka B-5 sa glavnog pretresa održanog dana 08.06.2015. godine, koji je u optužnici bio označen pod pseudonimom B-5, kojem su bile određene mjere zaštite, a koje su ukinute na njegov vlastiti zahtjev, obavijest kantonalnog tužioca o istom od 26.05.2015. godine, rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine o ukidanju mjera zaštite, zapisnik o saslušanju svjedoka B-5, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 16-04/2-3-04-2-446/13 od 26.06.2013. godine.

Prihvaćen je i iskaz vještaka neuropsihijatra dr Grubač Petka sa pretresa održanog dana 02.10.2015. godine i sudsko – psihijatrijski nalaz vještaka medicinske struke Prim.dr Grubač Petka, specijaliste za nervne i duševne bolesti, o vještačenju oštećenih – svjedoka: B.M.1, V.D.1, V.Ž., P.B., B.P., M.S.1, T.J., G.N., B-2 i M.R.1.

Sud je, kao dokaze, prihvatio i Rješenje Kantonalnog suda u Tuzli kojim su ukinute mjere zaštite za svjedoka optužbe B-4, iskaz ovog svjedoka sa glavnog pretresa od 09.11.2015. godine, izvršen je uvid i preuzeta je službena zabilješka Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj T03 0 KTRZ 0037381 od 30.10.2015. godine, iz koje proizilazi da svjedok označen sa pseudonimom B-4 daje izjavu da želi javno svjedočiti na glavnom pretresu bez primjena mjera zaštite i zapisnik o saslušanju svjedoka B-4, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-389/13 od 07.06.2013. godine; rješenje Kantonalnog suda u Tuzli o ukidanju mjera zaštite svjedok optužbe B-6 i iskaz ovog svjedoka sa glavnog pretresa od 09.11.2015. godine, izvršen je uvid u službenu zabilješku Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj T03 0 KTRZ 0037381 od 03.11.2015. godine, iz koje proizilazi da svjedok označen sa pseudonimom B-6 daje izjavu da želi javno svjedočiti na glavnom pretresu bez primjena mjera zaštite, zapisnik o saslušanju

svjedoka B-6, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 18.04.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka B-6, Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona, broj Kta RZ-282/02 od 15.07.2010. godine.

Izvršen je uvid i prihvaćena je službena zabilješka Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj T03 0 KTRZ 0037381 od 04.11.2015. godine, iz koje proizilazi da svjedok označen sa pseudonimom B-7 daje izjavu da želi javno svjedočiti na glavnom pretresu bez primjena mjera zaštite, rješenje Kantonalnog suda u Tuzli kojim su ukinute mjere zaštite istom svjedoku, iskaz svjedoka optužbe B-7 sa glavnog pretresa održanog dana 18.12.2015. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka B-7, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-489/13 od 09.07.2013. godine; rješenje ovog suda o ukidanju mjera zaštite svjedoku B-1, određenih rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine, a radi se o svjedoku B-1, iskaz svjedoka B-1 sa glavnog pretresa održanog dana 12.01.2016. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka B-1, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj 16-04/2-3-04-2-567/13 od 04.09.2013. godine.

Prihvaćeni su i iskazi svjedoka S.S.3, dat u Državnoj agenciji za istragu i zaštitu na zapisnik broj 16-14/3-1-04-02-170713 od 02.07.2013. godine i M.S.2, dat u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, Centar službe javne bezbjednosti Bijeljina, Policijska stanica Vlasenica, na zapisnik broj 10-1-9701-230-274/09 od 03.07.2009. godine, koji su shodno odredbi člana 288. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), pročitani na glavnom pretresu održanom dana 18.12.2015. godine, te iskazi svjedoka pročitani na glavnom pretresu održanom dana 25.01.2016. godine i to: iskaz svjedoka Đ.M., izvod iz matične knjige umrlih na ime Đ.M. broj 03-202-1182/13 od 24.06.2013. godine i zapisnik o prikupljanju izjave od Đ.M., Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje radnih zločina, broj 17-15/3-1-04-2/07 od 03.04.2007. godine; iskaz svjedoka B.J. i izvod iz matične knjige umrlih za B.J. broj ... od 11.04.2013. godine i zapisnik o prikupljanju izjave od B.J., Policijska Brčko Distrikta, broj 14.02-04.2-128/09 od 17.06.2009. godine, iskaz D.I.1; izvod iz matične knjige umrlih na ime D.I.1 broj ... od 19.06.2013. godine, izdat od Općine Zvornik i zapisnik o prikupljanju izjave od D.I., Centar javne bezbjednosti Bijeljina, Policijska stanica Vlasenica, broj 12-1-8/02-230-5/08 od 11.01.2008. godine; iskaz L.S. i izvod iz matične knjige umrlih na ime L.S., broj ... od 10.07.2013. godine, izdat od Općine Gradiška i zapisnik o prikupljanju izjave od L.S., Centar javne bezbjednosti Banja Luka, Policijska stanica Gradiška, broj 08-03/1-1307/09 od 29.05.2009. godine; iskaz svjedoka M.I., zapisnik o saslušanju svjedoka M.I., Osnovnog suda u Bijeljini broj Kri.138/95 od 16.10.1995. godine, u prilogu kojeg se nalazi fotokopija poziva za izvršenje materijalne obaveze za oružane snage sa potpisom M.I., rješenje Republike Bosne i Hercegovine, Općina Banovići, Općinski sekretarijat za odbranu broj 01/II-845-1/94-516 od 06.08.2014. godine, skica Okružnog zatvora u Tuzli, sa potpisom upravnika M.S.3 i skica zatvora u Banovićima – zgrada Direkcije željezničkog saobraćaja od 21.04.2004. godine, sačinjena prema opisu M.I., zapisnik o saslušanju M.I., Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj 08-02/3-6-04.3-132/09 od 08.04.2009. godine i zapisnik o saslušanju M.I., Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 09.05.2013. godine; i sa glavnog pretresa održanog dana 25.04.2016. godine, shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitani iskaz svjedoka Č.R. i zapisnik o saslušanju svjedoka Č.R. broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 10.05.2013. godine, iskaz svjedoka M.Lj. i zapisnik o saslušanju svjedoka Č.R., Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla broj 16-14/3-1-04-2-171/13 od 02.07.2013. godine.

Takođe su preuzeti i materijalni dokazi optužbe i to: Odluka o ukidanju ratnog stanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 22.12.1995. godine, jedinični matični karton na ime K.E. zv. "N.", broj ... i na ime optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ broj ..., broj ..., matični

jedinični karton na ime M.F. zv. „M.“ broj ..., jedinstveni matični karton na ime D.M.1 broj ..., akt Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata broj Pov. 07/49-03/6-2-2/13 od 02.10.2013. godine, naredba o predaji oružja Predsjedništva Opštine Banovići od 16.05.1992. godine, patrolni nalog broj ..., Stanice milicije Banovići od 07.06.1992. godine, Dopis Višeg javnog tužilaštva Sarajevo Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj 104/92 od 30.07.1992. godine; skica zatvora za Srbe u Banovićima u zgradi direkcije Željezničkog saobraćaj prema izjavi M.I. MUP MKSJ 00832776; fotodokumentacija Državne agencije za istragu i zaštitu broj 16-13/1-7-48/13 od 07.06.2013. godine; naređenje Ministarstva pov.broj 03/187-1 od 06.05.1992. godine, za angažovanje Vojne policije Štaba Teritorijalne odbrane (u daljem tekstu: TO); informacija o bezbjedonosnoj situaciji na regiji okruga Tuzla, Štab TO okruga Tuzla broj 56/-24/92 od 20.06.1992. godine MKSJ ...; naredba Okružnog štaba TO Tuzla Pov.broj 01/31 od 28.05.1992. godine, MKSJ ...; naredba Štaba TO okruga Tuzla broj 01/417 od 01.07.1992. godine MKSJ ...; isječak iz novina „Armija ljljana“ broj 7 od 26.09.1992. godine, intervju sa M.D.2 MKSJ ...; spisak logora za Srbe na teritoriji bivše SFRJ, Komitet za prikupljanje podataka o izvršenim zločinima protiv čovječnosti i međunarodnog prava Beograd MKSJ ...; obavještenje o oružanom incidentu Skupštine opštine Banovići broj 01-03/92 od 29.03.1992. godine MKSJ ..., naređenje predsjedništva Skupštine opštine Banovići broj 01 od 13.04.1992. godine, informacija Skupštine opštine Banovići broj 01-800-440/93 od 06.05.1993. godine, naređenje Okružnog štaba PU Tuzla Strogo povjerljivo broj 01/138 od 09.06.1992. godine, Plan rada za vođenje predkrivičnog postupka protiv lica srpske nacionalnosti koja su se ilegalno naoružavala, MUP RBiH, CSB Tuzla, broj 18-20-02-230-213/92 od avgusta mjeseca 1992. godine, Spisak lica kod kojih su nadležni organi pronašli oružje i municiju za koje se ne može utvrditi evidencija od 1. do 31., šest ovjerenih listova, Spisak lica od kojih je oduzeto oružje u rukopisu, četiri ovjerena lista, dopis Skupštine opštine Banovići broj 01-96/01-1/92 od 23.05.1992. godine, obaveza štabova TO, instrukcije Okružnog štaba TO Tuzla broj 01/524 od 10.07.1992. godine, Spisak lica kojima treba dati propusnicu za izlaz od rednog broja 1. do 125, Informacija o problemima u primjeni Zakona o vršenju javne tužilačke funkcije od 05.07.1992. godine, Republičkog javnog tužilaštva Sarajevo, dopis komande Drugog korpusa Vojske Federacije Bosne i Hercegovine broj 30-26/03-09-1/2-1-3/2-461-4 od 13.03.2000. godine, zaključak Općine Banovići broj 01-800-111/92 od 26.07.1992. godine, naredba Suda Bosne i Hercegovine broj S1 K 0 14008 13 Krn 5 od 17.10.2013. godine; akt Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3008 13 Krn od 13.11.2013. godine; akt suda Bosne i Hercegovine broj S1 P1 4008 13 Krn od 31.10.2012. godine; zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija pokretnih stvari Državne agencije za istragu i zaštitu broj 16-04/2-3-04-2/13 od 21.10.2013. godine; potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istragu i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj 16-04/2-3-04-2-7/13 od 21.10.2013. godine; službena zabilješka Državne agencije za istragu i zaštitu, broj 16-04/2-3-14-2-1352/13 od 22.10.2013. godine; arhivski spisak registrator broj 3. Federalnog Ministarstva odbrane sektor sigurnosti i obavještajnih poslova i registrator broj 4; zahtjev za izdavanje naredbe za pretresanje i oduzimanje dokumentacije izdat od Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T2 0 KTRZ 002767 07 od 14.10.2011. godine; izvještaj o realizaciji naredbe Državne agencije za istragu i zaštitu broj 16-04/2-3-04-2-203-57/10 od 08.11.2013. godine sa fotodokumentacijom, o izvršenom pretresu arhivske građe Drugog korpusa Armije Bosne i Hercegovine; izvod iz dnevnika događaja za period od 27.04.1992. godine do 28.04.1992. godine, Policijska stanica Banovići; izvod iz dnevnika događaja za period od 13.04.1992. godine do 14.04.1992. godine Policijska stanica Banovići; Patrolni nalog broj 1906/92 od 15.05.1992. godine; patrolni nalog broj 1949 od 22.05.92. godine SJB Banovići, patrolni nalog broj 2184 SJB Banovići; patrolni nalog broj 2175/92 SJB Banovići; patrolni nalog broj 2178/92 a od 29.06.1992. godine; patrolni nalog broj 2045 od 07.06.1992. godine, SJB Banovići, patrolni nalog broj 2183 /92 od 30.06.1992. godine SJB Banovići; patrolni

nalog broj 2030/92 od 09.06.1992. godine; patrolni nalog broj 2090/92 od 15.06.1992. godine SJB Banovići, Depeše CJB Banovići od 04.07.1995. godine, spisak dohotka uplaćenih na tekući račun za V mjesec 1992. godine MUP Republike Bosne i Hercegovine od 19.06.1992. godine; depeša SUP Banovići broj 18-2/-1-053 od 27.12.1992. godine; Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014630 13 Kv od 27.01.2014. godine, naredba za vještačenje Tužiteljstva Bosne i Hercegovine broj T2 0 KTRZ 0002767 07 od 13.12.2013. godine za vještaka neuropsihatra Petka Grubača; fotodokumentacija Državne agencije za istragu i zaštitu Bosne i Hercegovine broj 16-13/1-7-47/13 od 23.05.2013. godine; patrolni nalog broj 1762/92 od 01.05.1992. godine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, MUP Sarajevo, SJB Banovići; patrolni nalog broj 1948/92 od 22.05.1992. godine SJB Banovići, depeša SJB Banovići od 12.07.1995. godine, sa prijedlogom depeše broj 20-PU-III/2-10 od 04.07.1995. godine; spisak pripadnika rezervnog sastava policije koji su učestvovali u odbrani Bosne i Hercegovine u periodu od 18.09.1991. godine do 23.12.1995. godine; izvod iz spiska pripadnika MUP SJB Banovići koji se vodi u vojnoj evidenciji općine Banovići obračun plaće broj 20-1/10-110/2-2/96 od 19.04.1996. godine; odobrenje o pretresu stana i drugih objekata Skupštine opštine Banovići, Štab TO Opštine Banovići broj 01-97/1-1/92 od 08.02.1992. godine pretres stana Ć.D.1, potvrda o oduzetim predmetima stvarima Štab TO Banovići broj 1-97/-1 od 08.06.92 godine; ljekarsko uvjerenje na ime Ć.D.1, zapisnik o obdukciji leša Ć.D.1 u omotu spisa Kri.168/94; zapisnik o obdukciji broj Kri.168/94 sačinjen od vještaka Prof.dr Cihlarž Zdenka; akt Službe za opću upravu i zajedničke poslove broj 10/1-13/2-1813 od 13.12.2013. godine, izvod iz matične knjige umrlih za Ć.D.1, akt Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj Kta.144/96 od 30.09.1998. godine, akt Komande Vojske Federacije Bosne i Hercegovine – Komanda Drugog korpusa, Odjeljenje G2, Pov.broj 30-26/03-09-1/2-3-2-190-4 od 04.02.2000. godine, potvrda Skupštine opštine Banovići, Štab TO Općina Banovići, koja se odnosi na V.Ž., spisak pripadnika rezervnog sastava policije, koji su učestvovali u odbrani Bosne i Hercegovine od 18.09.1991. godine do 23.12.1995. godine, medicinska dokumentacija na ime Ć.D.1 UKC Tuzla broj 02-08/4-108/15 od 11.03.2015. godine, historija bolesti za Ć.D.1, Hirurška klinika UKC Tuzla broj 210/2565 od 05.07.1992. godine, pozivi za preglede izdati od UKC Tuzla od 03.07.1992. godine, 04.07.1992. godine, 01.07.1992. godine i 27.06.1992. godine, medicinska dokumentacija na ime L.I., ljekarsko uvjerenje broj 99 od 29.07.1992. godine Doma zdravlja Banovići, uputnica specijalisti broj 3922, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste broj 1675/94 od 13.09.1994. godine, Doma zdravlja Vlasenica, uputnica specijalisti broj 1952 od 04.10.1997. godine Doma zdravlja Vlasenica sa nalazom specijaliste Doma zdravlja Vlasenica broj 3394 od 10.10.2007. godine, medicinska dokumentacija za B-4, Garnizonska ambulanta broj 4027 od 18.03.1994. godine, nalaz i mišljenje specijaliste Opšte bolnice Brčko broj 8, 1858 od 19.03.94. godine, izvještaj o specijalističkom pregledu, Specijalistička ambulanta, Medicinski centar MC Bijeljina broj 2881 od 31.05.1994. godine sa nalazom od 31.05.1994. godine, izvještaj o specijalističkom pregledu specijalistička ambulanta Medicinski centar MC Bijeljina broj 777 772 od 18.02.1994. godine sa nalazom od 18.02.1994 godine, uputnica specijalisti Doma zdravlja broj 2562 bez datuma sa nalazom i mišljenja ljekara specijaliste bolnice Sveti Vračanin Bijeljina broj 351/95 od 30.05.1995. godine, nalaz i izvještaj RMF Centar Tuzla od 27.06.1994 godine, nalaz i mišljenje specijaliste Opšta bolnica Sveti Vasilije Brčko broj 3063/97 od 30.10.1997 godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste opšta bolnica Sveti Vasilije Brčko broj 2436 od 15.07.1996. godine; nalaz i mišljenje ljekara specijaliste broj 7984/09 od 18.08.2009. godine, nalaz i mišljenje, ocjena i mišljenje Regrutne komisije, Sekretarijat ministarstva odbrane Republike Srpske Bijeljina broj 03-315/1-113 od 16.03.1995. godine, nalaz, ocjena i mišljenje revizione komisije Ministarstva odbrane Republike Srpske Bijeljina broj 1-04-1-77 od 29.06.1995. godine, nalaz, ocjena i mišljenje Niža vojna ljekarska komisija VRS broj 289 od 04.04.1994. godine, nalaz, ocjena i mišljenje Niže vojne ljekarske komisije VRS broj 277 od 29.09.1994. godine, nalaz,

ocjena i mišljenje Niža vojna ljekarska komisija broj 887 od 08.12.1994. godine, nalaz, ocjena i mišljenje Bijeljina VRS broj 289 od 21.07.1994. godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste broj 7988/11 od 06.09.2011. godine, medicinska dokumentacija na ime V.Ž., nalaz specijaliste Doma zdravlja Vlasenica broj 01093 od 22.03.2001. godine, otpusnice iz bolnice Interna klinika Tuzla od 15.12.1992. godine, uputnica specijalisti Doma zdravlja Vlasenica od 05.04.2003. godine, nalaz specijaliste broj 19 i 120 od 07.04.2003. godine, nalaz ambulantnog pregleda Prijemno odjeljenje u Tuzli od 03.12.1992. godine, psihijatrijski nalaz Međunarodna mreža pomoći od 06.07.2003. godine, nalaz i mišljenje psihologa Psihijatrijska klinika u Sokocu, Klinički centar Srpsko Sarajevo broj 247/04 od 14.04.2004. godine, Rješenje Opština Srpsko Sarajevo broj 247/04 od 14.04.2004. godine rješenje Opština Vlasenica broj 03/10-534-10/08 od 09.04.2008. godine, medicinska dokumentacija za M.S.1 otpusnica iz bolnice Medicinski centar Tuzla broj 20/201-837 od 02.07.1992. godine, ehotomografski nalaz Klinika za unutrašnje bolesti Tuzla od 13.10.1992. godine, nalaz i mišljenje KMC Tuzla od 14.10.1992. godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste Interna klinika Tuzla od 15.10.1992. godine sa uputnicom specijaliste Doma zdravlja Banovići, nalaz Dom zdravlja Banovići od 22.07.1992. godine, nalaz broj 1148 od 28.06.1992. godine, nalaz broj 1287 od 27.06.1992. godine; Rješenje Tužiteljstva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0002767 07 od 17.02.2014. godine, zapisnik - mišljenje osnovanosti visine troškova vještačenja od 14.02.2014. godine, spisak lica kod koji su nadležni organi pronašli oružje i municiju za koje se ne može dobiti odobrenje, a radi se o spisku od 1 do 131, uvjerenje Republike Srpske Vlada, Komisija za traženje nestalih i zarobljenih lica Republike Srpske broj 26/01 od 30.03.2001. godine, vezano za lice V.D.1 iz kojeg proizlazi da je boravio u Banovićima, zgrada Željezničkog saobraćaja u zatvoru od 18.06.1992. godine do 02.07.1992. godine, izvod iz kaznene evidencija na ime optuženih, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 1922 od 18.05.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 1906/92 od 15.05.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 1949 od 22.05.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 1968 od 25.05.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2004/92 od 31.05.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2013 od 01.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2022 od 03.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2031 od 04.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2049 od 07.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2058 od 09.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2067/R od 10.06.1992. godine, patrolni nalog broj 2076/92 od 12.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2085/R od 13.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 2158/R od 25.06.1992. godine, patrolni nalog MUP – Stanica milicije Banovići broj 1922 od 18.05.1992. godine i Spisak – popis imena pisan rukom od 25.03.2013. godine, spisak lica kod kojih su nadležni organi pronašli oružje i municiju za koje se ne može dobiti odobrenje od 30.05.2013. godine.

U ponovnom postupku, po prijedlogu odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, provedeno je vještačenje od strane Prof.dr.med.sc. Tuco Vede, vještaka medicinske struke, podoblast sudske medicine, te je u dokaze odbrane uvršten Nalaz i mišljenje ovog vještaka od 09.12.2019. godine kao i iskaz istog vještaka sa glavnog pretresa od 13.12.2019. godine, uvrštena je i naredba Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, broj 01-011-23. jun 1992. godine o promjeni naziva Teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine u naziv Armije Republike Bosne i Hercegovine od 23.06.1992. godine, koja je objavljena u Zborniku radova sa okruglog stola „Bilans rata u Bosni i Hercegovini 1992. – 1995.“, održanog 23.06.2011. godine, zatim su po prijedlogu odbrane na glavnom pretresu održanom dana 02.12.2019. godine saslušani svjedoci B.M., P.R. i Č.F., dok je na istom

glavnom pretresu odbrana odustala od prijedloga da se salušaju svjedoci B.V., M.O. i S.R..

Pored toga su prihvaćeni i pročitani dokazi odbrane optuženih izvedeni u ranijem postupku na glavnom pretresu održanom dana 22.02.2016. godine i to: iskazi svjedoka odbrane optuženog M.F. zv. „M.“, Č.R., G.S.1, M.R.2, A.A.1, J.M.1 i G.K.; iskazi svjedoka odbrane optuženog D.M.1 sa glavnog pretresa održanog dana 04.03.2016. godine: P.M., A.S.1, Č.M.2 i T.E. i uvršteni su materijalni dokazi: ovjerena kopija Rasporeda rada od 02.07.1992. godine i to za dane: 06.07.1992. godine, 07.07.1992. godine, 09.07.1992. godine, 10.07.1992. godine, 12.07.1992. godine, 13.07.1992. godine i 15.07.1992. godine, patrolni nalozi MUP, Stanica milicije Banovići za dan 06.07.1992. godine, 07.07.1992. godine, 09.07.1992. godine, 10.07.1992. godine, 12.07.1992. godine, 13.07.1992. godine i 15.07.1992. godine, Raspored rada za dan 21.06.1992. godine i 22.06.1992. godine, patrolni nalozi MUP, Stanica milicije Banovići za dane 21.06.1992. godine i 22.06.1992. godine i redna lista za juni i juli mjesec 1992. godine; iskaz svjedoka odbrane optuženog M.F. zv. „M.“, J.Z. sa glavnog pretresa od 14.03.2016. godine; iskazi svjedoka odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ sa glavnog pretresa održanog dana 13.04.2016. godine: Č.F., B.S.2, S.M.1 i M.R.2, sa glavnog pretresa održanog dana 16.05.2016. godine: S.V.1, K.P., E.Z. i S.B..

Prihvaćeni su i materijalni dokazi odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“: pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/124-03/15 od 18.03.2015. godine, pismeni odgovor Općinskog suda Živinice broj 033-0-Su-15-000143 od 12.05.2015. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/71-06/2015 od 15.06.2015. godine u vidu zahtjeva za kopiranje spisa predmeta broj K-243/92 na ime B.M.1 podnesen u prijemnoj kancelariji Općinskog suda Živinice dana 15.06.2015. godine, potvrda MUP-a Centar službi bezbjednosti Tuzla, Stanica javne bezbjednosti Banovići, broj 18-2/92 od 28.06.1992. godine, o oduzetim predmetima u vlasništvu B.M.1, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-2/92 od 28.06.1992. godine, o uzimanju izjave B.M.1 dana 28.06.1992. godine, Rješenje Općinskog suda za prekršaje, Općine Banovići broj 697/92 od 28.06.1992. godine, kojim je “(...)”, optužni prijedlog Osnovnog javnog tužilaštva Živinice broj Kt-294/92 od 24.08.1992. godine podnesen Osnovnom sudu Živinice dana 24.08.1992. godine protiv B.M.1, krivična prijava Centra službe bezbjednosti Tuzla, SJB Banovići broj 18.2002-230-135/92 podnesena Višem javnom tužilaštvu Tuzla dana 24.08.1992. godine protiv B.M.1, zapisnik o glavnoj raspravi pred Osnovnim sudom u Živinicama broj K-243/92 od 03.09.1992. godine u krivičnom predmetu protiv optuženog B.M.1, presuda Osnovnog suda Živinice broj K-243/92 od 03.09.1992. godine, presuda Višeg suda Tuzla broj Kž-37/93 od 21.06.1992. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/72-06/2015 od 15.06.2015. godine u vidu zahtjeva za kopiranje predmeta K-237/92 za optuženog V.Ž., pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/73-06/2015 od 15.06.2015. godine, potvrda Štaba TO Općine Banovići od 21.05.1992. godine, oduzeti predmet vlasništvo V.Ž., zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-487/92 od 28.06.1992. godine o uzimanju izjave V.Ž., rješenje Općinskog suda za prekršaje općine Banovići broj 686/92 od 28.06.1992. godine, optužni prijedlog Osnovnog javnog tužilaštva Živinice broj Kt-288/92 od 25.08.1992. godine, krivična prijava CSB Tuzla broj 18-2/02-230-118/92 podnesena Višem javnom tužilaštvu dana 24.08.1992. protiv V.Ž., zapisnik o glavnoj raspravi pred Osnovnim sudom Živinice broj K-237/92 od 25.08.1992. godine u krivičnom predmetu protiv optuženog V.Ž., obavijest Osnovnog javnog tužilaštva Živinice broj 288/92 od 31.08.1992. godine podnesena Osnovnom sudu Živinice dana 01.09.1992. godine, zapisnik o glavnoj raspravi pred Osnovnim sudom Živinice broj K.237/92 od 03.09.1992. u krivičnom predmetu protiv okrivljenog V.Ž., presuda Osnovnog suda Živinice broj K-237/92 od 03.09.1992. godine, izvod iz kaznene evidencije na ime V.Ž., spis predmeta Osnovnog javnog tužilaštva Živinice broj Kt-

298/92 protiv S.S.2, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/74-06/2015 od 15.06.2015. godine u vidu zahtjeva za uvid u spis predmeta broj K-298/92 na ime S.S.2, pismeni podnesak branioca optuženog od 15.06.2015. godine u vidu zahtjeva za kopiranje predmeta, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-230/92 od 26.06.1992. godine, rješenje Općinskog suda za prekršaje općine Banovići broj 672/92 od 27.06.1992. godine, optužni prijedlog Osnovnog javnog tužilaštva Živinice Kt-298/92 od 24.08.1992. godine, krivična prijava CSB Tuzla, SJB Banovići broj 18-2/02-230-142/92 podnesena Višem javnom tužilaštvu Tuzla dana 24.08.1992. godine protiv osumnjičene S.S.2, zatim spis predmeta Okružnog vojnog suda u Tuzli broj K.22/92 na ime B.S.1, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/123-03/2015 od 19.03.2015. godine, rješenje Kantonalnog suda u Tuzli od 02.04.2015. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/71-04/2015 od 10.04.2015. godine, pismeni podnesak branioca broj 48 K-14/66-04/2015 od 10.04.2015. godine, pismeni podnesak branioca broj 48 K-14/17-07/2015. od 02.07.2015. godine, zabilješka Ki-137/92 ..., PJ Tuzla, rokovnik S.V.2 u kome su bili upisani pripadnici srpske TO i spiskove je izbrisao S.V.2, zatim Šema organizacionog formacijska struktura ratne jedinice srpske TO S.V.2, Šema organizacijsko - formacijska struktura mirnodopskog srpskog štaba TO S.V.2, spisak predmeta srpske TO iz S.V.2 rokovnika, prepis spiska pripadnika srpske TO iz S.V.2 rokovnika koje je sačinilo tužilaštvo, naredba Predsjedništva općine Banovići od 16.05.1992. godine o predaji oružja štabu TO Općine Banovići, rješenje Okružnog vojnog suda u Tuzli o nastavku pretresa, broj K-22/92 od 24.12.1992. godine, presuda Okružnog vojnog suda Tuzla broj K.22/92 od 24.12.1992. godine, rješenje Okružnog vojnog suda Tuzla broj K-22/92 od 24.12.1992. godine, zatim pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/72-04/2015 od 10.04.2015. godine u vidu zahtjeva za kopiranje spisa broj K-165/92 za predmet protiv S.S.3, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/67-04/2015 od 10.04.2015. godine u vidu zahtjeva za kopiranje predmeta, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/16-07/2015 od 02.07.2015. godine, krivična prijava Vojne policije Okružnog štaba TO Tuzla protiv P.G.1 broj 45/92 od 23.06.1992. godine, izjava G.Ž. u Vojnoj policiji od 20.06.1992. godine, izjava P.G.1 od 18.06.1992. godine, izjava B.S.1 u Vojnoj policiji od 18.06.1992. godine, krivična prijava Vojne policije Okružnog štaba TO protiv B.S.1 broj 41/92 od 23.06.1992. godine, izjava S.V.2 u Vojnoj policiji od 08.06.1992. godine, krivična prijava Vojne policije protiv S.V.2 od 22.06.1992. godine broj 48/92, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-230/92 od 27.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-230/92 od 29.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-475/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-476/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-478/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-230-479/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-482/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-483/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-472/92 od 06.07.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 218-2/02-210-466/92 od 03.07.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-481/92 od 28.06.1992. godine, zapisnik SJB Banovići od 09.07.1992. godine ime S.V.2, zapisnik SJB Banovići od 14.07.1992. na ime B.S.1, krivična prijava R BiH, MUP R BiH, CSB Tuzla, Služba javne bezbjednosti Banovići broj 18-2/02-230-205/92 od 20.07.1992. godine, zapisnik Višeg suda Tuzla o ispitivanju okrivljenog B.S.1 broj Ki-168/92-1 od 04.08.1992. godine, zapisnik Višeg suda u Tuzli o ispitivanju T.J. broj Ki-168/92-1 od 05.08.1992. godine, rješenje o sprovođenju istrage Višeg suda u Tuzli broj Ki-168/92 od 07.08.1992. godine, dopis komande Vojne policije, Štaba oružanih snaga, Višem sudu Tuzla od 19.08.1992. godine, optužnica Višeg javnog tužilaštva Tuzla broj Kt-181/92 od 02.09.1992. godine, rješenje Višeg suda u Tuzli o produženju pritvora protiv okrivljenog S.V.2, B.S.1, P.G.1 i T.J. broj Kv-122/92 od 04.09.1992. godine, presuda Okružnog vojnog suda broj K-165/92 od 20.02.1993. godine, rješenje Okružnog vojnog suda Tuzla broj K-165/92 od 13.04.1993. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/68-04/2015 od 10.04.2015. godine, pismeni

podnesak branioca broj 48 K-14/15-07/2015 od 02.07.2015. godine, optužnica Višeg javnog tužilaštva u Tuzli broj VKT-8/92 od 18.09.1992. godine, zapisnik Okružnog vojnog suda Tuzla o glavnom pretresu od 12.11.1992. godine u krivičnom predmetu okrivljenih S.V.2 i dr., zapisnik Okružnog vojnog suda Tuzla od 28.06.1992. godine u krivičnom predmetu protiv T.J., naredba Predsjedništva Općine Banovići od 16.05.1992. godine o predaji oružja Štabu TO Banovići, dopis Okružnog vojnog suda Tuzla broj K-272/92 od 07.01.1993. godine za Vojnu policiju Banovići, obaveštenje Armije BiH, 119. brigada Banovići, Vojna policija Banovići broj 40-02/93 od 11.02.1993. godine, zapisnik Okružnog vojnog suda u Tuzli broj K-272/92 od 05.05.1993. godine, zapisnik Okružnog vojnog suda u Tuzli u predmetu K.272/92 od 28.06.1993. godine, rješenje Općinskog suda za prekršaje Banovići broj 681/902 od 08.06.1992. godine, žalba Okružnog vojnog tužilaštva Tuzla broj VKT-8/92 od 02.08.1993. godine, dopis Okružnog vojnog suda Tuzla broj K-272/92 od 17.03.1994. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/75-04/2015. od 08.04.2015. godine u vidu zahtjeva za uvid u spis predmeta broj K-520/93 na ime G.M.1, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/70-04/2015 od 10.04.2015. godine, pismeni podnesak branioca optuženog broj 48 K-14/70-04/2015 od 08.07.2015. godine, rješenje Općinskog suda za prekršaje Banovići broj 676/92 od 28.06.1992. godine, potvrda Okružnog zatvora Tuzla broj 02-242-207/92 od 27.08.1992. godine, zapisnik SJB Banovići broj 18-2/02-210-476/92 od 28.06.1992 godine, krivična prijava SJB Banovići broj 18-2/02-230-124/92 dostavljena Višem javnom tužilaštvu protiv G.M.2, optužni prijedlog Osnovnog javnog tužilaštva Živinice broj KT-292/92 od 24.08.1992. godine, presuda Osnovnog suda u Živinicama broj K-245/92 od 04.09.1992. godine, pismeni podnesak branioca Č.M.1 zv. „Č.“ broj 48 K.-14/63-11/2014 od 04.11.2014. godine, pismeni odgovor Policijska stanica Banovići broj 08-05/6-3-04-3-2281/14 od 05.12.2014. godine, pismeni podnesak branioca optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ broj 48 K-14/64-11/2014 od 04.11.2014. godine podnesen 19.11.2014. godine na prijemnu kancelariju Općine Banovići za dostavu odluka u vidu 8 odluka, zaključaka, rješenja, izvještaja i zapisnika iz mjeseca maja i juna 1992. godine, pismeni odgovor Opštinskog vijeća Banovići broj 10/01-02-308/14 od 02.12.2014. godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/121-03/2015 od 19.03.2015. godine, pismeni podnesak branioca optuženog, advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/69-04/2015 od 08.04.2015. godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/74-04/2015 od 08.04.2015. godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/74-07/2015 od 13.07.2015. godine, pismeni odgovor Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona broj 183/15 od 27.03.2015. godine, rješenje Kantonalnog suda u Tuzli broj 003-0-Su-15-000653 od 21.08.2015. godine, rješenje Kantonalnog suda Tuzla broj 003-0-Su-15-000654 od 21.08.2015. godine, rješenje Kantonalnog suda Tuzla broj 003-0-Su-15-000655 od 21.08.2015. godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/248-11/201 od 01.12.2015. godine, dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine u predmetu broj T2 0 KRZ 000032 07 od 03.12.2015. godine, uputstvo Glavnog odbora SDS organizovanje i djelovanje organa srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima u Sarajevu od 19.09.1991. godine, elektronska nomenklatura Haški dokaz broj ..., Odluka o osnivanju skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine broj 02-18/91 od 24.10.1991. godine, objavljena u „Službenom glasniku srpskog naroda u BiH“, broj 1 od 15.01.1992. godine, strana 1., Odluka o teritorijama opština i mjesnih zajednica i naseljenih mjesta u Bosni i Hercegovini koji se smatraju teritorijom Savezne države Jugoslavije, Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, broj 36/02/91 od 21. novembra 1991. godine, objavljena u „Službenom glasniku srpskog naroda u BiH“ broj 1 od 15.01.1992. godine, strana 7, Odluka skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini o verifikaciji proglašene srpske autonomne oblasti u Bosni i Hercegovini broj 37/02/91 od 21.11.1991. godine, objavljena u „Službenom glasniku srpskog naroda u BiH“ broj 1 od 15.01.1992. godine, strana 8., Zaključak skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine broj 22/02/91 od 21.11.1991. godine, objavljena u „Službenom glasniku srpskog naroda u BiH“, broj 1 od

15.01.1992. godine, strana 9., Odluka skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini broj 02-130/92 od 20.05.1992. godine, objavljena u „Službenom glasniku Republike srpske” broj 22 od 26.11.1993. godine, strana 866, Ustav Socijalističke Republike Jugoslavije od 27.04.1992. godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/87-12/2015 od 11.12.2015. godine, pismeni odgovor dostavljen delegaciji Međunarodnog komiteta crvenog križa za Bosnu i Hercegovinu, pismeni odgovor MKCK dostavljen dana 29.12.2015 godine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/66-01/2016 od 15.01.2016. godine, dostavljen je i Instituciji Ombudsmena Federacije Bosne i Hercegovine, pismeni podnesak advokata Bandović Sanjina broj 48 K-14/69-01/2016 od 15.01.2016. godine, dostavljen Ministarstvu rada i boračke zaštite Republike Srpske, izjava Č.M.1 zv. „Č.“ data u Službi za opštu upravu i društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu zajedničke poslove Općine Banovići broj 2617/2016 od 25.01.2016. godine o broju članova domaćinstva, izvod iz Matične knjige vjenčanih, Općine Banovići broj ... od 25.01.2016. godine, izvod iz Matične knjige rođenih broj ... od 25.01.2016. godine, izvod iz Matične knjige rođenih broj ... od 25.01.2016. godine, izvod iz matične knjige rođenih broj ... od 25.01.2016. godine i izvod iz matične knjige rođenih broj ... od 25.01.2016. godine; potvrda voda Vojne policije 225. Muslimanske brdske brigade Armije Republike Bosne i Hercegovine, strogo povjerljivo broj ... od 14.03.1996. godine, potpisana od ... od 19.05.1992. godine B-3, nadvodnika S.S.4 i referenta za poslove u vodu Vojne policije M.N., kojom se potvrđuje da je Č.M.1 zv. „Č.“, sin I., bio pripadnik jedinice Vojne policije ... brigade u periodu od 07.06.1992. godine do 04.08.1992. godine, Uvjerenje Odjela za odbranu u općini Banovići broj 17-08-04-03-22-52-105/2005 od 29.11.2005. godine, kojim se potvrđuje da je Č.M.1 zv. „Č.“, sin I., bio pripadnik Armije Republike Bosne i Hercegovine u vremenskom periodu od 20.04.1992. godine do 22.04.1993. godine, a koje služi za ostvarivanje penzijskog staža; potvrda Štaba TO Opštine Banovići, komandira jedinice i ovlaštenih lica Č.F., H.S., o oduzetim stvarima od strane Č.M.1 zv. „Č.“ i to spisak oduzetih stvari: pištolj CZ, automatska puška CZ, maskirne vojničke hlače, 10 komada municije za automatsku pušku i 20 komada pištoljskih metaka call 7,62; akt broj 02/I-841-1/95 od 07.01.1995. godine Sekretarijata za odbranu Općine Banovići, potvrda Armije Republike Bosne i Hercegovine, str.pov. broj ... od 14.03.1996. godine, iz koje proizilazi da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ bio pripadnik jedinice Vojne policije ... brigade u periodu 07.06.1992. godine do 04.08.1992. godine, potpisana od B-3, S.S.4 i M.N., rješenja Sekretarijata za odbranu pov.broj ... od 07.01.1995. godine, privremeno rješenje za Č.M.1 zv. „Č.“, rođenog ..., sa stanom u B., zaposlen u ..., kojim se za vrijeme ratnog stanja i u slučaju neposredne ratne opasnosti raspoređuje kao pripadnik Civilne zaštite u Odjeljenje za snabdijevanje na funkciju ..., privremeno rješenje Sekretarijata za odbranu pov.broj ... od 07.01.1995. godine, potvrda o oduzetim predmetima Štab teritorijalne odbrane Opštine Banovići broj 01/3-92 od 15.08.1992. godine, kojom se potvrđuje da je Č.M.1 zv. „Č.“ oduzet pištolj marke CZ 7,62 mm, broj 7358, AP C7 7,62, maskirne vojničke hlače i 10 komada municije za automatsku pušku 7,62 i 20 komada pištoljskih metaka 7,62, ovlaštena lica Č.F. i H.S., uvjerenje Uprave za odbranu Tuzla, Federalnog ministarstva odbrane, Odjel za odbranu Općine Banovići broj 17-08-04-03-22-52-105/2005 od 29.11.2005. godine iz koje proizilazi da je na lični zahtjev Č.M.1 zv. „Č.“ izdato uvjerenje od navedene ustanove, a na osnovu službene evidencije Općinskog odjela službe, potvrđuje se da je Č.M.1 zv. „Č.“ učestvovao u odbrani Bosne i Hercegovine kao pripadnik oružanih snaga u Bosni i Hercegovini u vremenskom period od 20.04.1992. godine do 22.04.1993. godine.

Pored toga su prihvaćeni i pročitani dokazi odbrane optuženog M.F. zv. „M.“ i to obavijest Ministarstva odbrane broj 10-34-1-11-96714 od 21.07.2014. godine, uvjerenje Rudnika mrkog uglja „Banovići“, Željeznički transport, broj 393/13 od 30.12.2013. godine, uvjerenje Federalnog ministarstva za pitanje branioca i invalida domovinskog rata,

Odsjek za pitanje evidencije iz oblasti vojne obaveze Tuzla, Grupa za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze Banovići broj 07/49-03/2-1-1013/2104 od 06.11.2014. godine, iz kojeg proizilazi da je bio pripadnik Armije Bosne i Hercegovine od 20.04.1992. godine do 07.02.1994. godine i od 04.08.1995. godine do 30.03.1996. godine.

U ponovnom postupku, po prijedlogu odbrane optuženog D.M.1, na glavnom pretresu dana 06.12.2019. godine, saslušani su svjedoci D.M.3 i H.M., a na glavnom pretresu dana 13.12.2019. godine svjedoci D.R. i H.K., dok je odbrana odustala od saslušanja svjedoka S.Š. i A.M.. Uvrštena je materijalna dokumentacija: zahtjev Kantonalnog suda u Tuzli od 17.08.2015. godine, u predmetu broj 03 0 K 011938 14 K, za dostavljanje dokumentacije za optuženog D.M.1, dopis MUP TK, Sektor kriminalističke policije Tuzla, broj 08-05-34.1-2-363/15 od 14.09.2015. godine, dostavljen Kantonalnom sudu u Tuzli vezano za D.M.1, patrolni nalog od 02.07.1992. godine i rješenje SR BiH, Skupština opštine, Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove Banovići broj 010-127-12/81 od 01.07.1981. godine, o "(...)" D.M.1.

Prihvaćeni su i materijalni dokazi odbrane optuženog D.M.1 i to zahtjev za dostavljanje informacije i dokumentacije za optuženog D.M.1, podnesen od strane advokata Mujčinović Šabana, Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Policijska stanica Banovići, u prilogu kojeg je i potvrda o prijemu pošiljke, dokumentacija Policijske stanice Banovići broj 08-02/6-3-04.1-3-1591/16-2 od 16.06.2016. godine i to ovjerena fotokopija patrolnog naloga broj 2130 od 21.06.1992. godine, ovjerena fotokopija patrolnog naloga broj 2139 od 22.06.1992. godine, kopije Rasporeda službe službenika Policijske stanice Banovići za dane: 21.06., 22. 06. i 23.06.1992. godine, kopija rasporeda službenika policije Policijske stanice Banovići za 02.07.1992. godine, redna knjiga službenika Policijske stanice Banovići za juni mjesec 1992. godine, redna knjiga službenika Policijske stanice Banovići za juli mjesec 1992. godine.

Kao dokazi odbrane, u dokaze su uvršteni iskaz optuženih Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, koji su ostali kod prijedloga da svjedoče u smislu odredbe člana 92. ZKP FBiH, te su u dokaze uvršteni iskazi optuženih, kao svjedoka, sa glavnih pretresa od 04.07.2016. godine i od 13.12.2019. godine.

Obzirom da je optuženi M.F. zv. „M.“ u ponovnom postupku na glavnom pretresu izjavio da se ne osjeća sposobnim da prisustvuje ponovnom suđenju, izvršeno je vještačenje od strane Tima vještaka u sastavu od doc.dr.sc.med. Softić Rusmira, specijalista neuropsihijatar, dr.sc.med. Gorana Sulejmanpašića, specijalista neuropsihijatar i mr.sc.psy. Dervović Elvedina, diplomirani psiholog, te je sud navedeni nalaz i mišljenje cijenio kao objektivan i iz istog je utvrđeno da je optuženi M.F. zv. „M.“ procesno sposoban da prisustvuje ročištima, pa je sud uz prihvatanje preporuke koje je dao navedeni Tim vještaka, odnosno da se optuženom omoguće povremene pauze tokom ročišta, nastavio sa održavanjem glavnih pretresa. Kao dokaz suda uvršteni su naredba za forenzičko psihijatrijsko vještačenje broj 03 0 K 017927 18 od 18.12.2018. godine i forenzičko psihijatrijska ekspertiza Klinike za psihijatriju UKC Sarajevo od 31.07.2019. godine, kao i iskaz vođe Tima vještaka Rusmira Softića, sa glavnog pretresa održanog dana 02.12.2019. godine.

Nakon preuzimanja dokaza, kantonalni tužilac se izjasnio da nema primjedbi na preuzete i prihvaćene dokaze, dok je branilac optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, advokat Bandović Sanjin, prigovorio zakonitosti dokaza, koja se odnosi na Odluku o proglašenju neposredne ratne opasnosti, Predsjedništvo R BiH, od 08.04.1992. godine („Službeni list R BiH broj II 92”); Odluku o proglašenju ratnog stanja, Predsjedništvo R BiH od 20.06.1992. godine, („Službeni list R BiH” broj 71/92); Odluku o ukidanju ratnog stanja, Predsjedništvo R BiH

od 22.12.1995. godine („Službeni list RBiH” broj 50/95); ljekarsko uvjerenje na ime Ć.D.1, Dom zdravlja Banovići, broj 102 od 13.08.1992. godine; odobrenje o pretresu stana i drugih objekata, STO Banovići, broj 01-97-1192 od 08.02.1992. godine; potvrdu o oduzetim stvarima, STO Banovići, broj 01-97-1 od 08.06.1992. godine; zapisnik o obdukciji Ć.D.1, Viši sud u Tuzli, broj Kn-68/94 od 06.07.1992. godine sa omotom spisa Višeg suda u Tuzli broj Kri-68/94; dopis Kantonalnog tužilaštva Tuzla, broj Kta 144196 od 30.09.1998. godine; izvod iz matične knjige umrlih na ime Ć.D.1 broj ... od 13.12.2013. godine, sa popratnim aktom, Služba za opću upravu i zajedničke poslove, Općina Tuzla, Tuzlanski kanton, Federacija Bosne i Hercegovine, broj 10/1-1312-18013 od 13.12.2013. godine; medicinsku dokumentaciju na ime “B4”, medicinsku dokumentaciju na ime M.S.1, medicinsku dokumentaciju na ime B-2 od 10.07.1992. godine i medicinsku dokumentaciju na ime V.D.1 od 05.07.1992. godine, koje prigovore ističe u podnesku dostavljenom ovom sudu dana 16.12.2019. godine.

Prigovarajući zakonitosti naprijed navedenih dokaza, branilac ne ističe u čemu se nezakonitost ogleda, pa Sud o takvom prigovoru nije mogao ni odlučivati, izuzev o prigovoru zakonitosti medicinske dokumentacije koja se odnosi na B-2 i V.D.1, povodom koje branilac ističe da su navedeni dokazi irelevantni, jer nisu sadržani u optužnici, a da prva saznanja o tim dokazima odbrana ima sa glavnog pretresa održanog dana 13.12.2019. godine, kada je o povredama navedenih lica svjedočio vještak Prof.dr Tuco Vedo. Razmatrajući navedeni prigovor, ovaj sud nalazi da je isti neosnovan, pa u skladu s tim sud ističe da je dana 07.11.2019. godine branilac optuženog dostavio podnesak sudu s prijedlogom za izvođenje nematerijalnih dokaza odbrane broj 48K-14/27-11/2019, u kojem je, u dijelu II, navedeno da odbrana predlaže da sud naredi vještačenje po stalnom sudskom vještaku medicinske struke Prof.dr Tuco Vedi iz Tuzle, da vještak utvrdi, uvidom u spis, da li postoji medicinska dokumentacija u pogledu vrste, karaktera i stepena ozljeđivanja M.S.1, B.M.1, B.P., B-2, V.D.1, prema elaboraciji optužbe, na okolnosti vrste, karaktera i stepena tjelesnih povreda iz vremenskih perioda od maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine. Sud je dana 13.11.2019. godine izdao naredbu za vještačenje po vještaku medicinske struke doc.dr.med.sc. Tuco Vedi, kojom je od navedenog vještaka traženo da se izjasni o postojanju medicinske dokumentacije, shodno prijedlogu branioca. Na okolnosti navedenog vještačenja, vještak dr Tuco Vedo je svjedočio na glavnom pretresu održanom dana 13.12.2019. godine, pa je tako direktno ispitan od strane branioca optuženog, jer je prijedlog za predmetno vještačenje bio od strane optuženog Ć.M.1 zv. „Č.“, te je kao dokaz odbrane optuženog Ć.M.1 zv. „Č.“ uvršten nalaz i mišljenje tog vještaka, stoga je prigovor u ovom dijelu neosnovan.

Kada je u pitanju prigovor branioca optuženog Ć.M.1 zv. „Č.“ da tužilaštvo Tuzlanskog kantona nije nikada dostavilo sudu obavijest da li se povodom događaja od početka maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine na području općine Banovići, u zgradi “Željezničkog saobraćaja”, u Banovićima, vodi krivični postupak protiv drugih osoba u kojima su oštećeni Ć.D.1, B.M.1, Ć.R., T.J., M.S.1, B.P., V.Ž., V.D.1, M.R.1, L.S.1 i P.B., zbog navodnog kršenja odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije, isti je paušalan, jer branilac prije svega ne navodi u čemu se ta nezakonitost ogleda, niti navodi do kakvih bi se informacija bitnih za navedeni krivični postupak došlo da je tužilaštvo dostavilo navedenu obavijest, stoga je isti neosnovan, jer iz istog ne proizilaze bitne informacije koje bi eventualno uticale na drugačiji tok postupka, drugačiju odluku ili bi uticale na bilo koji način na neku fazu postupka.

Sud nije prihvatio prigovor branioca koji se odnosi na usmenu argumentaciju vještaka medicinske struke Prof.dr Cihlarž Zdenka sa glavnog pretresa, jer zapisnik o obdukciji Ć.D.1 i izrada nalaza i mišljenja dvadeset i pet godina kasnije zbirno sa usmenom argumentacijom vještaka medicinske struke predstavlja eklatantan primjer u

krivičnoprocesnom smislu dokazne zabrane u najširem smislu riječi kada se dokaz izjašnjava o dokazu, a što je zabranjeno u domicilnom pravu, iz razloga što je vještačenje kao radnja u krivičnom postupku navedena u ZKP FBiH, gdje nije navedeno koliko je najviše dozvoljeno da prođe vremena da bi se obavilo vještačenje, odnosno da bi nalaz i mišljenje vještaka o toj činjenici bilo valjano i vjerodostojno, pa ovakav prigovor sud cijeni kao irelevantan, jer su nalaz i mišljenje navedenog vještaka i njegovo svjedočenje na sudu, kao posebna vrsta svjedoka, u skladu sa procesnim odredbama.

U svom trećem prigovoru zakonitosti, branilac ističe da u lancu posjedovanja dokaza, optužba nije dostavila dokaze o porijeklu izvora i vrste saznanja u lancu prikupljanja dokaza i načinu pribavljenih dokaza, te da ni sudu ni odbrani nije poznato kako, pod kojim uslovima i na koji način su pribavljeni dokazi na ime odluka o proglašenju ratnog stanja, te dokazi na ime medicinske dokumentacije Č.D.1, XX, zaštićenog svjedoka, B-2 i V.D.1. Što se tiče navedenog prigovora, sud ističe da su u članu 45. ZKP-a FBiH navedena prava i dužnosti tužitelja, te ni u jednoj tački nije navedeno da je tužitelj dužan da dostavi akte koji se odnose na prikupljanje dokaza. Takođe, isto se ne navodi ni u glavi XIX ZKP-a FBiH koja se odnosi na istragu, pa sud prigovor zakonitosti i u ovom dijelu cijeni kao neosnovan.

I u četvrtom prigovoru branilac optuženog ističe prigovor zakonitosti u odnosu na pravne standarde u načinu prikupljanja dokaza, iz razloga što je nejasno kako i na koji način su prikupljeni dokazi u vidu medicinske dokumentacije, pa cijeneći i ovaj prigovor, sud se poziva na prava i dužnosti tužioca, a takođe i na član 242. stav 1. tačka g) ZKP FBiH, u kojem je navedeno kao obavezan dio optužnice “dokazi koji potkrjepljuju navode optužnice”, pa sa gledišta suda potpuno je irelevantan način na koji tužilaštvo i odbrana dođu do dokaza, naravno pazeći na zakonitosti dokaza, što je u ovom slučaju cijanjeno, u skladu sa članom 11. ZKP-a FBiH.

Pod tačkom deset prigovora branilac ističe da se sudske odluke ne mogu zasnovati na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda propisanih Ustavom i Međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima pribavljenim povredama člana 11. ZKP-a FBiH, te je ovim utvrđen i funkcionalni pojam nelegalnog dokaza kao zabranjenog temelja za donošenje sudskih odluka. U ovoj tački prigovora branilac optuženog obrazlaže dokaze sa posebnim akcentom na nevaljane dokaze, pa kako navedeni prigovor ni u jednoj rečenici ne dovodi u vezi sa konkretnim predmetom, ovaj sud ističe da je prigovor paušalan i potpuno irelevantan.

Ovaj sud je, u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, cijenio prihvaćene i pročitane dokaze izvedene u prethodnom postupku koji su naprijed navedeni, kako pojedinačno, tako i u međusobnoj vezi, rukovodeći se načelom slobodne ocjene dokaza, pa je na osnovu takve ocjene odlučio kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Sud cijeni i nalazi opravdanim da je, prije obrazlaganja konkretnih radnji optuženih, potrebno osvrnuti se na postojanje općih elemenata i dokazanosti općih elemenata da bi postojalo krivično djelo, koje je optuženima stavljeno na teret.

U člana 142. preuzetog KZ SFRJ se navodi: „Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, naredi da se izvrši napad na civilno stanovništvo, naselje, pojedina civilna lica ili lica onesposobljena za borbu, koji je imao za posljedicu smrt, tešku tjelesnu povredu ili teško narušavanje zdravlja ljudi, napad bez izbora cilja, kojim se pogađa civilno stanovništvo, da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki, medicinski ili drugi naučni eksperimenti, uzimanje tkiva ili organa radi transplatacije, nanošenje velikih patnji ili

povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja, raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarnodnjavanje ili prevođenje na drugu vjeru, prisiljavanje na prostituciju ili silovanje, primjenjvanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protuzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišavanja prava na pravilno i nepristrasno suđenje, prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njenoj obavještajnoj službi ili administraciji, prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjavanje stanovništva, konfiskacije imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama imovine, koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonite nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaćeg novca ili ko izvrši neko od navedenih djela kazniće se zatvorom najmanje pet godina ili smrtnom kaznom.“

Iz citirane zakonske odredbe proizilaze sljedeći opšti elementi krivičnog djela „Ratni zločin protiv civilnog stanovništva“:

- i) Djelo počinioca mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava, na način da je počinjenje djela usmjereno protiv civilnog stanovništva, dakle, osobe koja ne učestvuje u oružanom sukobu ili su položile oružje ili su onesposobljene za borbu i koje su zaštićene odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine;
- ii) Kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije;
- iii) Djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom;
- iv) Počinilac mora narediti ili počiniti djelo.

Dakle, za postojanje navedenog krivičnog djela neophodno je utvrditi primjenu međunarodnih pravila u inkriminisanom periodu i da radnje izvršenja djela predstavljaju kršenje pravila međunarodnog prava, što ukazuje na blanketni karakter krivičnog djela. Ove povrede zabranjene su Ženevskim konvencijama i dodatnim protokolima, te osnov za krivična djela koja se odnose na ratne zločine proizilazi upravo iz konvencija, a nije neophodno da kršenje blanketnih propisa bude obuhvaćeno sviješću učinioca, već je dovoljno da njegovo ponašanje objektivno predstavlja kršenje pravila međunarodnog prava, dok se kod preduzimanja konkretnih pojedinačnih radnji izvršenja, svakako mora cijeliti subjektivni odnos počinioca prema djelu.

Da bi se utvrdilo kršenje odredbi zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, potrebno je analizirati njen sadržaj, te domen primjene na konkretan predmet. Naime, odredbom člana 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, koja se temeljem Anexa 6 Dejtonskog sporazuma primjenjuje i u Bosni i Hercegovini, propisano je da: „u slučaju oružanog sukoba, koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, svaka zaraćena strana dužna je primjenjivati bar sljedeće odredbe: prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga, koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usljed bolesti, rane, lišenja slobode ili iz kojeg bilo kojeg drugog uzroka, postupaće se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili ubjeđenju, spolu, rođenju ili imovnom stanju ili kome bilom kojem drugom sličnom mjerilu. U tom cilju zabranjeni su i ubuduće se zabranjuju u svako doba i na svakom mjestu prema gore navedenim licima sledeći postupci:

- a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistva, osakaćenja, svireposti i mučenja;
- b) povrede ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci.

Članom 4. Drugog dopunskog Protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) propisuje: „sva lica koja ne uzimaju direktno učešće ili koja su prestala da učestvuju u neprijateljstvima, bez obzira na to da li je njihova sloboda bila ograničena ili ne, imaju pravo da njihova ličnost, čast i ubjeđenje i vjersko ubjeđenje budu poštovani. Ona će u svim prilikama biti humano tretirana bez ikakve diskriminacije. Zabranjeno je naređivati da ne smije biti preživjelih, ne dirajući u načelni karakter naprijed navedenih odredbi sljedeća djela protiv lica pomenutih u stavu 1. jesu i ostaju zabranjena u svako doba i na svakom mjestu:

a) nasilje nad životom, zdravljem, fizičkim i mentalnim blagostanjem ljudi, naročito ubistvo i okrutno postupanje, kao što su mučenje, sakaćenje ili bilo koji oblik tjelesne kazne;

e) vrijeđanje ljudskog dostojanstva naročito ponižavajući i degradirajući postupak i

h) prijetnje izvršenjem bilo kog djela.

Zajednički član 3. Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine generalno se smatra odredbom običajnog prava i obavezujući je za sve strane u sukobu, stoga je ova odredba bila važeća i za vrijeme i mjesto događanja za koja se optuženi terete.

Dakle, svrha zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, jeste propisivanje minimuma prislinih normi, te ukazivanje na opće prihvaćene humanitarne principe na kojima se u potpunosti zasnivaju sve konvencije, te je primjenjiv i u sukobima koji nemaju međunarodni karakter. Pored toga, prihvaćeno je stanovište da zajednički član 3. predstavlja dio običajnog prava (10), na način da sva djela pobrojana u ovom članu Ženevskih konvencija predstavljaju ozbiljno kršenje međunarodnog humanitarnog prava, te kao takva povlače i individualnu odgovornost (12) neovisno od karaktera sukoba. Na koncu član 3. i jeste zajednički u sve četiri Ženevske konvencije iz 1949. godine, koje tretiraju pitanje i međunarodnog i nemeđunarodnog oružanog sukoba. Obzirom da je u predmetnom postupku zaključeno da je u periodu obuhvaćenom optužnicom na teritoriji Bosne i Hercegovine, pa i našire, tako i na području Banovića, postojao oružani sukob, to je opravdano zaključiti da je zajednički član 3. Ženevske konvencija imao biti primjenjivan sve vrijeme trajanja tog oružanog sukoba. Tako će u daljem biti obrazloženo da su optuženi u vremenskom periodu, kako se to navodi u optužnici, činjenjem krivičnog djela za koje su oglašeni krivim, povrijedili osnovne garancije koje zaštićena kategorija stanovništva uživa u skladu sa odredbama Konvencije, odnosno isti su svojim postupanjem prekršili odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevskih konvencija iz 1949. godine.

Na glavnom pretresu održanom dana 08.06.2015. godine donijeto je rješenje kojim su ukinute mjere zaštite u odnosu na svjedoka koji je označen pod pseudonimom B-5, a koje su bile određene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine.

Na glavnom pretresu održanom dana 04.09.2015. godine, koji je počeo iznova zbog proteka roka od 30 dana, tužilac, optuženi i branioci optuženih su dali saglasnost da se svjedoci i vještaci koji su saslušani ponovo ne pozivaju i ne saslušavaju i uvršteni su materijalni dokazi koji su izvedeni na ranijim glavnim pretresima.

Na glavnom pretresu održanom dana 09.11.2015. godine sud je rješenjem ukinuo mjere zaštite svjedocima pod pseudonimom B-4 i B-6, koje su im bile određene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine.

Na glavnom pretresu održanom dana 18.12.2015. godine sud je rješenjem ukinuo mjere zaštite svjedoku pod pseudonimom B-7, koje su mu bile određene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine.

Na glavnom pretresu održanom dana 12.01.2016. godine, sud je rješenjem ukinuo mjere zaštite svjedoku pod pseudonimom B-1, koje su mu bile određene rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 014008 13 Krn 9 od 09.12.2013. godine.

Iz iskaza svjedoka A.K. proizilazi da je isti obavljao dužnost ... ratne Skupštine opštine Banovići. Ratno predsjedništvo Opštine Banovići formirano je 16.05.1992. godine, kao politički organ, koje je bilo formirano po Uredbi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, na osnovu Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a ratno Predsjedništvo je osnovala Skupština opštine na konsultirajućoj sjednici, sa zadatkom i nadležnostima iz oblasti odnosa koje je propisivalo Ministarstvo za narodnu odbranu, Predsjedništvo države, da se sačuva teritorija opštine Banovići, da narod preživi i nije bilo organ koji provodi vojne aktivnosti na terenu, već je za to bila zadužena vojna formacija. Svjedok je izjavio da poznaje optužene K.E. zv. "N.", Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, da je krajem mjeseca decembra 1990. godine izabran za ... Skupštine Opštine Banovići, da je do mjeseca juna 1992. godine obavljao poslove ... Skupštine Opštine Banovići, da su prve tenzije počele u mjesecu martu 1992. godine traženjem od bivše Jugoslovenske narodne armije (u daljem tekstu: JNA) i TO da se mobiliše izvjestan broj vojnika, da je prvo raslojavanje stanovništva na području općine Banovići počelo sa mobilizacijom u mjesecu januaru i februaru na zahtjev komande Štaba Okružnog štaba TO da se mobiliše oko 430 do 530 vojnih obveznika i da ide u Knin, što nije uspjelo. Prema svjedoku prvi nemiri desili su se u mjesecu martu 92. godine, kada je komandant JNA D. stacionirao vojnu jedinicu na Vijencu pod izjavom da njih ne smije niko dirati da su oni došli na Vijenac da spriječe ekstremiste, jer ima gore ogromna količina eksploziva, gdje su u martu i aprilu bili postavljeni ježevi i naoružanje. U mjesecu maju 1992. godine došle su upute da se formira TO u Banovićima i da u sastav TO ulaze i druge jedinice, pa tako i tzv. „Patriotska liga“. Prema iskazu ovog svjedoka oružani sukob i rat na području općine Banovići izbio je 19. maja 1992. godine, poslije svečane zakletve i postrojavanja jedne od jedinica TO počela je rafalna paljba i šenlučenje pripadnika TO Banovići, usljed čega je počelo granatiranje opštine Banovići sa položaja Vojske Republike Srpske sa Vijenca, kao i pješadijski napad na Treštenicu, kada je na području Vijenca i Treštenice došlo do prvih žrtava. Početkom mjeseca juna 1992. godine sa Vijenca je počelo granatiranje opštine Banovići i Treštenice, sela na području općine Banovići. Nakon što je svjedoku predočen zapisnik iz istrage, svjedok je izjavio da je u tom periodu dobio poziv u štab TO, gdje je otišao i dobio informaciju o tome da je prisutan građanin srpske nacionalnosti u Štabu TO, po imenu G., koji ih je obavijestio o tome da se na određenom mjestu nalaze planovi i spiskovi kada je u pitanju srpska TO. Nakon što je navedena dokumentacija pronađena iz iste je proizilazilo da su bili razrađeni planovi koji su se odnosili na aktivnosti 4. Sektora srpske TO na području Banovića, koji su imali za cilj preuzimanje Službe javne bezbjednosti Banovići, zgradu općinske administracije i Štaba TO Banovići. Nakon toga je pronađena dokumentacija i Ratno predsjedništvo je donijelo odluku da se izvrši pretres svih objekata na području opštine Banovići, uključujući i stambene, u cilju pronalaska ilegalnog naoružanja i opreme i da se pod pretresom podrazumijevalo detaljno pretraživanje stanova građana svih nacionalnosti bez izuzetka i istom Odlukom su precizirani oni koji će sprovest tu odluku, a radilo se o vojnim policijskim organima, te je odlučeno da to budu mješovite patrole i ukoliko se ilegalno oružje pronađe, da se stavi na raspolaganje odbrani i da se provede neki istražni postupak. Svjedok se ne sjeća da li je Ratno predsjedništvo Opštine Banovići donijelo Odluku o formiranju pritvora za osobe koje ilegano posjeduju oružje, a pretres su trebali da vrše mješovite patrole TO i MUP-a. Ovaj svjedok je nadalje izjavio da je svima u Ratnom predsjedništvu, u vrijeme kad je

navedena Odluka o pretresima Ratnog predsjedništva donesena, zgrada Željezničkog saobraćaja bila poznata i prije rata i u ratu i poslije. Prema svjedoku TO Banovići je imala svoju posebnu zgradu prije rata. Zgrada Željezničkog saobraćaja pripadala je prije rata Rudnicima mrkog uglja Banovići i u istoj su se nalazile nadležne službe Željeznice Rudnika Banovići, direktor, tehnički direktor, sekretari. Po izbijanju oružanog sukoba na području općine Banovići, nakon Odluke o pretresu, u zgradi Željezničkog saobraćaja boravila je TO. Međutim, svjedok se ne sjeća da li je u istoj bila smještena. Svjedoku je poznato da su osobe kod kojih je pronađeno naoružanje privođene u zgradu Željezničkog saobraćaja zbog posjedovanja nelegalnog oružja u nadležnost TO i Komande, kao i nadležnost MUP-a i svjedoku je poznato da je u zgradi Željezničkog saobraćaja za te osobe postojao pritvor, a ne zatvor, da je to bio vojni pritvor na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom legalno formiran i to Uredbom države Bosne i Hercegovine. Svjedok na početku nije znao ko je bio upravnik pritvora, ali je kasnije čuo da je bio optuženi K.E. zv. "N.", a poznato mu je da je navedeni pritvor formiran nakon izvršenih pretresa, ali se ne sjeća dana formiranja pritvora, obzirom da je slijed događaja bio brz i da se u deset dana znalo da promijeni mnogo što šta. Navedeni pritvor bio je osnovan određenim period, sve do perioda kad su bila angažovana četiri .... Prema svjedoku Ratno predsjedništvo opštine Banovići nije imalo nikakve ingerencije po pitanju vojnog pritvora, niti je imalo bilo kakve komande u vezi pritvora. Iz iskaza ovog svjedoka nadalje proizilazi da je o detaljima o tome šta se dešava u zgradi Željezničkog saobraćaja saznao jedne prilike na sjednici ratnog Predsjedništva, kada je u istu bio priveden ... ratnog Predsjedništva i civil M.P., povodom čega je ratno Predsjedništvo reagovalo da se isti pusti kako bi se provjerilo o čemu je riječ, nakon čega je isti i pušten, pa kada je došao na sjednicu Predsjedništva isti se u ratnom Predsjedništvu obratio riječima: „Ljudi gore se dešavaju neke svari, ima premlaćivanja“, ne detaljišući puno, nakon čega je zauzet stav u Ratnom predsjedništvu da se u zgradi Željezničkog saobraćaja angažuju četiri ..., kao komisija ... koji bi proveli istražne radnje, a to su bili M.A.1, D.M.2, H.E. i K.A.1, koji su imali položen pravosudni ispit. Svjedok je potvrdio, nakon što mu je predočen zapisnik iz istrage, da mu je poznato da su osim K.E. zv. "N.", u zgradi Željezničkog saobraćaja bili angažovani M.F. zv. „M.“, zatim braća Č., da mu je poznata osoba K., jer se radi o komandantu K. za kojeg se ne sjeća tačno da li je bio angažovan u zgradi Željezničkog saobraćaja, ali mu je poznato da je bio porijeklom iz K.1. Ovaj svjedok izjavio je da je komandant TO Banovići u inkriminirano vrijeme bio D.N..

Svjedok A.N. u iskazu je naveo da je do aprila mjeseca 1992. godine živio u B. u ....., bio je zaposlen u ..., a inače je u B. živio od 1955. godine i sa mještanima muslimanske i hrvatske nacionalnosti bio je u dobrim odnosima, krajem maja mjeseca 1992. godine, ne sjeća se da je bio policijski čas u Banovićima, ali zna da se lica srpske nacionalnosti nisu zadržavala vani nakon što padne mrak, u njegovoj ulici su bile postavljene blokade i ježevi, koje je postavila policija, a u to vrijeme su bila dežurstva pred zgradama, dežurala su lica svih nacionalnosti, on je imao oružje, za koje je imao dozvolu i koje je nosio na dežurstvo u zgradi i nije ga ni krio. Početkom juna 1992. godine, negdje oko pola deset naveče, došla je policija na njegova vrata, otvorio je ulazna vrata, prepoznao je B-3, koji je bio njegov komšija, a inače je ... lice i zna da je on bio ..., predstavili su se kao Vojna policija, tražeći pištolj od njega, što je on i učinio i krenuo je s njima, a oni su uzeli ključeve od njegovog stana, rekli su mu da ga vode na informativni razgovor, bili su u uniformama, koje su bile šarene, maskirne, sa bijelim uprtačima i odveden je u zgradu Željezničkog saobraćaja, u kojoj se danas nalazi Općinski sud u Banovićima. Odveden je u podrumsku prostoriju, u kojoj je pod bio od betona, tu nije bilo kreveta, nego samo neki kartoni i u toj prostoriji je zatekao S.V.2, B.S.1, P.D., Đ.N., dva brata G. i Z., koje su zvali „J.“, nije primijetio da su isti bili pretučeni, bili su zaključavani u toj prostoriji i misli da su bila željezna vrata, te večeri poslije njega je došao G.S.2, S.D., G.L. i D.I.2, koji su u međuvremenu umrli. Navodi da, kada je padala noć, vrata su se zaključavala, bila su dva

mala prozora na koje su stavljani kartoni, kako se ne bi vidjelo u unutrašnjost te prostorije, radilo se o malim prozorima, nisu imali mogućnosti da idu u WC radi obavljanja nužde, nego su nuždu vršili na kartonu. Svjedok je, takođe, naveo da je tu bilo zatvorenih i žena, bile su tu S.M.3, B.A., J.R. i sve su bili civili. Svjedok je još naveo da su tokom njegovog boravka dovođeni ljudi, muškarci i žene, da je bilo dreke, cike i jaukanja ljudi koji su tučeni i prebijani, torture su vršene u kasne sate. Takođe, svjedok je naveo da je za vrijeme njegovog boravka dovedeno još oko 100 ljudi i svi su bili civili, naveo je da je optuženi K.E. zv. „N.“ bio upravnik tog pritvora, kojeg inače poznaje vrlo dobro od ranije i da su u tom zatvoru bili i Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, koje takođe poznaje od ranije, kao i optuženi D.M.1. Svjedok je naveo da je jedne prilike kada je doveden na ispitivanje, H.S. ga udario i prijetio mu pištoljem, a tu je bio prisutan i optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, te je naveo da su svi optuženi u tom zatvoru bili u uniformama i to uniformama Vojne policije, ispitivanja su se vršila u kancelariji koja se nalazila na spratu, ali da je jedne prilike optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ spriječio da se on odvede gore na sprat u kancelariju na ispitivanje, nego je rekao da se odvede u podrum. Naveo je da su ljudi vođeni na sprat, a da su se vraćali u podrum pretučeni, te mu je poznato da su bili pretučeni M.J.2, ... Ž., V.D.1, B-2, K.D., B.M.1 i M.S.1, te je naveo da sem tog incidenta sa H.S., koji ga je udario i prijetio pištoljem, niko drugi njemu nije zadavao udarce. Iz priča onih koji su bili pretučeni, a koji su se vraćali u podrum saznao je da su bili pretučeni od strane Č., K., M. i D. i oni su najčešće spominjali njihova imena, ali on to nije lično vidio. Sjeća se da je V.D.1 imao povrede po vratu, posjekotine po licu, po tijelu nje imao podlive, crnilo i modriilo po nogama, te je imao teške povrede zbog kojih se nije mogao kretati. Takođe, naveo je da su Č.D.1 i B.B. bili zajedno s njim u zatvoru, a čuo je za Č.D.1 da je podlegao od dobijenih batina u tom zatvoru, razgovarao je sa V.D.1, kao i sa drugima koji su bili pretučeni, a koji su mu govorili da su ih uglavnom tukli Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“, K. i D.M.1., takođe mu je poznato i da je M.S.1 bio pretučen i vidio je da je M.Lj. ozlijeđen, sa kojim je takođe bio zajedno u zatvoru i koji mu je rekao da su ga pretukli Č.M.1 zv. „Č.“, D.M.1, M.F. zv. „M.“ i K.. Za vrijeme njegovog boravka u zatvoru dva puta je bio odveden na ispitivanje, ali ga niko nije tukao.

Prilikom unakrsnog ispitivanja od strane branioca Č.M.1 zv. „Č.“, svjedok je potvrdio da je jednu noć, kada je trebao biti doveden na razgovor, a pretpostavlja da bi tada dobio batine, da ga je zaštitio optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, na način da je rekao da ga odvedu u podrum, a prilikom unakrsnog ispitivanja od strane branioca optuženog M.F. zv. „M.“, svjedok je naveo da je čuo da je M.F. zv. „M.“ tukao, te je na glavnom pretresu pokazao na optuženog M.F. zv. „M.“, kojeg poznaje od ranije i naveo je da je isti bio prisutan kada su ga priveli u zatvor. Takođe, prilikom unakrsnog ispitivanja od strane optuženog D.M.1, svjedok je naveo da se ne može sa sigurnošću sjetiti da li je prilikom izvođenja na razgovore vidio D.M.1.

Svjedokinja Č.G. u iskazu je navela da je u junu 1992. godine živjela u M., u mjestu koje je udaljeno od B. nekih tri kilometra, živjela je sa mužem Č.D.1 koji je tada bio u penziji, a radio je kao .... Nadalje je navela da te 1992. godine situacija nije bila najbolja, postojale su tenzije, Srbi su pretežno izbjegli, a jedne večeri na njihova vrata je došao optuženi M.F. zv. „M.“, te je svjedokinja i na glavnom pretresu pokazala na prisutnog optuženog M.F. zv. „M.“, koji je te večeri došao na vrata kuće sa još jednom osobom, koju nije poznavala. Navela je da su bili u vojnim uniformama, te su se predstavili kao vojna policija i rekli su da Č.D.1 izađe i tom prilikom su rekli da ga vode na ispitivanje i da će se vratiti brzo. Č.D.1 se spremio i obukao i te večeri nije došao kući. Misli da je to bilo negdje oko 25. juna 1992. godine, te je navela da njen muž, u vrijeme kada je odveden, nije bio pripadnik nikakve vojske. Takođe je navela da prije nego što su te večeri odveli Č.D.1, jedne prilike su dolazila uniformisana lica i pretresli su kuću, a to je možda bilo na osam dana prije nego što će odvesti Č.D.1, prilikom pretresa nisu ništa našli, a kako je njen muž bio ...

imao je dvije puške i pištolj, koji je dobio kada je odlazio u penziju, pa su to oružje oduzeli, odnosno Ć.D.1 je navedeno oružje dobrovoljno predao. Te večeri kada je Ć.D.1 otišao, obzirom da se nije vratio, a sutradan ujutro je komšinica obavijestila da je Ć.D.1 isprebijan i pretučen u zatvoru koji se nalazio u zgradi Željezničkog saobraćaja, a to joj je rečeno od strane D.M.2, čije roditelje poznaje iz komšiluka, a koji je lično rekao da je vidio Ć.D.1 u zatvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja i da ga je vidio da je pretučen. Poznato joj je da su u tom zatvoru bili zatvarani Srbi, gdje su ih tukli. Sutradan je pozvala kćerku i zeta koje je obavijestila da je Ć.D.1 u zatvoru, te su odmah otišli u zatvor da ga izvedu, doveli su ga kući, gdje je prenoćio, bio je sav crn, te joj je rekao da su ga udarali kundacima u prsa, bila su mu slomljena tri rebra, oko se zatvorilo, Ć.D.1 samo ćutao, stavljala mu je obloge cijele noći, a sutradan je odveden doktoru u Dom zdravlja u Banovićima, odakle je upućen u bolnicu, gdje su joj rekli da će teško preživjeti, te je Ć.D.1 poslije nekoliko dana preminuo. Svjedokinja je nadalje navela da joj je poznato da je u zgradi Željezničkog saobraćaja bilo zatvarano puno ljudi, da su ležali na daskama, a ta saznanja je imala od onih koji su bili u zatvoru, koji su preživjeli, te nije bilo ni posjeta u tom zatvoru. Takođe, navela je da joj je poznato da su u tom zatvoru bile zatvarane i žene i djeca, između ostalog Ć.D.2, Ć.V. i Ć.J., koje su odvedene iste večeri kada i njen muž, navela je da joj je poznato da su u tom zatvoru bili i M.I., R.V., V.S.1, B.B., L.I. i L.Z.1, te je navela da je vidjela L.I. kada je pušten iz zatvora da je bio isprebijan, poznato joj je da je osoba pod nadimkom „N.“ bio upravnik zatvora, koji se nalazio u zgradi Željezničkog saobraćaja, a kojeg ona inače lično ne poznaje. Nakon što je svjedokinji tužilac predočio dio zapisnika iz Tužilaštva Bosne i Hercegovine od 28.03.2013. godine, na kojem je navela: „nisam dugo saznala ko je njega izubijao, mislim na svog supruga, a izubijao ga je M.F. zv. „M.“, moj zet S. je ispitivao mog muža Ć.D.1 ko ga je istukao, a on je rekao M.F. zv. „M.“, a i moj muž je znao M.F. zv. „M.“, jer je moj muž rođen tu, mještanim iz B., M.F. zv. „M.“ je oženio našu komšinicu, tako da sam ga dobro znala, a znao ga je i Ć.D.1“, svjedokinja je potvrdila da su tačni ovi navodi. Nadalje, svjedokinja je navela da joj je poznato ime Ć.M.1 zv. „Č.“, da je čula za njega u ratu i da je čula za njega da je tukao ljude u zatvoru koji se nalazio u zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje je boravio i njen suprug, a takođe je čula i za D.M.1, ali ga ne poznaje, te je i za njega čula da je tukao zatvorenike, koji su bili u zgradi Željezničkog saobraćaja. Prema optuženima svjedokinja je postavila imovinskopravni zahtjev i pridružila se krivičnom gonjenju optuženih.

Svjedok Đ.K. u iskazu je navela da je živjela u B. i radila je u ...i kao ..., te da su u junu mjesecu 1992. godine neki napuštali Banoviće i odlazili, bilo je hapšenja zbog oružja i pretresa stanova, pa je i u njenom stanu izvršen pretres, ona je bila ... u junu mjesecu 1992. godine, te joj je poznato da je u to vrijeme u Banovićima bila formirana i TO, te je primijetila uniformisana lica na ulicama, a njen muž Đ.V. je, takođe, bio zaposlen ... i jedne prilike je odveden na informativni razgovor u zgradu Željezničkog saobraćaja, te je i ona otišla tamo da vidi šta se dešava s mužem. Međutim, nije uspjela stupiti u kontakt s mužem, ali se nakon toga u prostorijama Crvenog krsta pojavio optuženi K.E. zv. „N.“, koji joj je rekao da je njen muž bio pozvan na informativni razgovor i da je pušten, što je bilo tačno. Primijetila je da je njen muž otečen u predjelu glave i da je modar, a po onome što je tada čula bilo joj je poznato da je K.E. zv. „N.“ bio upravnik tog zatvora, koji se nalazio u zgradi Željezničkog saobraćaja, poznato joj je da su u tom zatvoru bili njeni sestrići C.D.1 i C.D.2, V.D.1, N.G. i drugi, te jedne prilike, kada je sreća V.D.1, primijetila je na njemu povrede, nakon što je izašao iz tog zatvora.

Svjedok D.M.2 u iskazu je naveo da je u junu mjesecu 1992. godine bio ... u B., da je u to vrijeme u Banovićima bila ratna atmosfera, jer je već bio sukob na području Bosne i Hercegovine, a lica srpske nacionalnosti su u to vrijeme napuštala Banoviće i zna da se pričalo da su neka lica srpske nacionalnosti imala naoružanje, zbog čega su privođeni u prostorije zgrade Željezničkog saobraćaja, koja je sada zgrada Općinskog suda u

Banovićima. U drugoj polovini juna 1992. godine kontaktirao ga je M.A.1 i obavijestio ga da je imenovan za neki sud, da se radi o ratnom sudu i da trebaju početi s radom i da bi njihov zadatak bio da od lica koja su bila u zgradi Željezničkog saobraćaja uzimaju izjave, a pored njega angažovani su i K.A.1 i H.E., nikada nije dobio odluku o imenovanju za ratnog sudiju. Istog dana, zajedno sa K.A.1 i M.A.1, otišao je u prostorije Željezničkog saobraćaja kako bi se dogovorili šta da rade i u jednoj prostoriji gdje su sjedili, dva uniformisana lica su dovela Č.D.1, kojeg su postavili na jednu stolicu, jedno od tih uniformisanih lica bio je Č.M.1 zv. „Č.“, te je svjedok na glavnom pretresu pokazao na prisutnog optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, koji je Č.D.1 rekao: „hajde sada pričaj ljudima“ i počeli su ga tući, tako da su Č.D.1 tukli Č.M.1 zv. „Č.“ i K. i to palicama i nogama, tukli su ga po stomaku, grudnom košu i leđima i u jednom momentu je Č.D.1 pao i tada je reagovao H.E., govoreći im da stanu i da ne žele da rade pod takvih uvjetima, nakon čega su Č.M.1 zv. „Č.“ i K. izveli Č.D.1 iz prostorije. Kasnije je čuo da je Č.D.1 odvezen u bolnicu, a od istog nisu ni uzeli izjavu. Svjedok je nadalje naveo da je dolazeći u zgradu Željezničkog saobraćaja viđao Č.M.1 zv. „Č.“, koji je bio u vojnoj uniformi. Optuženog K.E. zv. „N.“ poznavao je od ranije i poznato mu je da je bio upravnik tog zatvora, a takođe je tu sretao optuženog M.F. zv. „M.“, koji je bio u vojnoj uniformi i otpuštenog D.M.1 koji je bio u policijskoj uniformi. Svjedok je naveo da optuženi M.F. zv. „M.“ nije bio prisutan kada je Č.D.1 bio doveden na ispitivanje.

Prilikom unakrsnog ispitivanja od strane branioca optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, svjedok je potvrdio da je optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ poznavao od ranije i da je Č.M.1, kojeg je inače poznavao pod nadimkom „Č.“, zajedno sa K. nanosio udarce Č.D.1.

Svjedok Č.D.1 u iskazu je naveo da je u mjesecu maju 1992. godine živio u B., tada mu je bilo ... godine. U to vrijeme odnosi u Banovićima između mještana srpske, bošnjačke i hrvatske nacionalnosti su bili zategnuti, u maju mjesecu 1992. godine na Vijencu u okolini Banovića je došlo do pucanja i oružanog sukoba između srpske vojske i TO. Krajem maja mjeseca 1992. godine priveden je u zgradu Željezničkog saobraćaja, kada je vojna policija došla na njegova vrata u maskiranim uniformama, te su njemu i bratu rekli da se sprema i krenu i uvedeni su u kombi vozilo i odvedeni u zgradu Željezničkog saobraćaja na informativni razgovor, kako im je rečeno. U zgradi Željezničkog saobraćaja je bila prijavnica, gdje je bio optuženi K.E. zv. „N.“, koji ih je nešto ispitivao, misli da on nije bio u uniformi, pitanja su se svodila na to da li posjeduju oružje i da li su u SDS stranci, a onda su odvedeni u podrum, koji je bio zaključan, a na vratima su bile rešetke, te je naveo da, dok su bili ispitivani od strane K.E. zv. „N.“, on zadobio šamar od K.E. zv. „N.“. Svjedok je još naveo da je u podrumu primijetio V.D.1, koji je ležao na daskama i primijetio je na njemu povrede, bio je sav crn i otečen, sa podlivima na glavi. U zgradi Željezničkog saobraćaja boravio je nekih 3 dana, kada su on i brat pušteni kući, ali su opet vraćeni, te su u zatvoru ukupno bili nekih petnaestak dana za koje vrijeme su izvođeni iz podruma, odnosno iz zgrade Željezničkog saobraćaja, vojna policija ih je izvela na neko saslušanje, misli da su ih ispitivali B.Š. ili Š., ne zna tačno i taj B.Š. ga je počeo udarati pendrekom po leđima, stavljati nož na uho, a takođe je taj B.Š. tukao i njegovog brata, to je trajalo nekih pola sata, nakon čega su ponovo vraćeni u podrum zgrade Željezničkog saobraćaja. U zgradi željezničkog saobraćaja su ponovo bili ispitivani od nekog ..., te mu je poznato da je K.E. zv. „N.“ bio upravnik tog zatvora. Za vrijeme boravka u zgradi Željezničkog saobraćaja dolazili su i drugi zatvorenici, Đ.V., T.J. i Đ.N.. Takođe je saznao da je Đ.V. premlaćen, te da je zbog povreda na glavi na par mjesta ostao i bez kose, ali ne zna ko je udarao Đ.V., a poznato mu je i da su bili pritvoreni B.M.1 i V.Ž., koji su u tom zatvoru bili u isto vrijeme kada i on, te su obojica imali povrede. Naveo je još da je u vrijeme kada je bio zatvoren, bio civil, kao i njegov brat i da nije dobio nikakav akt prilikom zatvaranja.

Svjedok C.D.2 u iskazu je naveo da je u maju mjesecu 1992. godine priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja na informativni razgovor, da se krajem maja 1992. godine zapucalo na Treštenici i Seoni, a radilo se o područjima koja su pripadala opštini Banovići. Kada je sa bratom došao u zgradu Željezničkog saobraćaja optuženi K.E. zv. "N." ih je dočekao u prostoriji i ispitivao da li posjeduju oružje. On i brat su bili civili, nakon čega su odvedeni u podrum, vrata su bila od rešetki, koja su se nalazila na ulazu u tu podrumsku prostoriju, sjeća se da su u tom zatvoru bile i žene, u zatvoru je bio i V.D.1, kojeg je on poznavao od ranije, a koji je bio pretučen, zatim Đ.V., kojeg je takođe poznavao od ranije i koji je takođe bio pretučen, zatim T.J., B.M.1, B-2, na T.J. je takođe vidio povrede, bio je modar po leđima, te je naveo da mu je T.J. rekao da ga je tukao M.F. zv. „M.“ i to po grlu, a da mu je poznato da su M.F. zvali „M.“, a on ga je inače upoznao u zatvoru i prepoznao ga je na glavnom pretresu. Nakon tri dana on je pušten iz zatvora kući, ali je odmah bio vraćen ponovo u zatvor, te je jedne prilike odveden na ispitivanje, kada je bio prisutan i njegov brat i vidio je kada je izvjesni B.M.3 stavljao nož njegovom bratu na uho, te ih obojicu udario par puta pendrekom preko leđa, tu su se zadržali nekih petnaestak minuta, nakon čega su ponovo vraćeni u podrum zgrade Željezničkog saobraćaja.

Svjedok M.S.1 u iskazu je naveo da je dana 23.06.1992. godine priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja kao pripadnik ..., gdje su ga na spratu zgrade gumenim palicama, pesnicama, željeznom polugom, skačući i šutirajući vojničkim čizmama pretukli drugu noć boravka, vojni policajci Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, tukli su ga zajedno sa još jednom nepoznatom osobom, da je od udaraca u jednom momentu gubio i svijest i usred premlaćivanja je bio sav crn. Poznato mu je da je optuženi K.E. zv. "N." bio upravnik zatvora i ispitivao ga je zbog posjedovanja puške, iako nije posjedovao pušku, izuzev oružja koje je službeno dužio kao ... i za koje je imao odobrenje. Zajedno sa Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ tukao ga je i neki K., koji je nosio oznaku HOS-a. Nakon što je pretučen, odveden je u podrum, ali se zbog povreda nije mogao kretati, tu u podrumu je vidio i V.Ž. koji je, takođe, bio pretučen i V.D.1. Svjedok je još naveo da je jednom vidio i D.M.1 u zgradi Željezničkog saobraćaja. Takođe je naveo da je primijetio L.S.1 koji je imao povrede. Svjedok je naveo da optužene Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ nije poznavao, ali ih je prepoznao u zgradi Željezničkog saobraćaja kao osobe koje su ga tukle, te se zainteresovao za njihova imena i tada je saznao da se radi o Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, a na glavnom pretresu je i pokazao na prisutne Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, da su to osobe koje su mu nanijele povrede.

Svjedok V.D.1 u iskazu je naveo da je živio u B. do rata, za period juni 1992. godine do njegovog hapšenja, naveo je da su bila granatiranja u Banovićima, naveo je da je odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje ga je ispitivao optuženi K.E. zv. "N.", ispitivanje je trajalo nekih dva sata, u toku ispitivanja jedan od prisutnih policajaca ga je udario palicom po ramenu, nakon čega su ga sproveli u podrumsku prostoriju, dole je vidio V.Ž., koji je bio pretučen, ponovo su ga odveli na razgovor, ali je dobro prošao, nakon čega su ga vratili u prostorije i nije bio maltretiran, da bi ponovo, nakon par dana, bio doveden na razgovor, tu je bio prisutan optuženi D.M.1, koji mu je tada rekao: „nećeš više ... našu djecu“ i udario ga palicom po glavi nekoliko puta i to u tjemenu dio glave, tada su pristupili Č.M.1 zv. „Č.“ i K., koji su ga u jednom momentu nagurali na prozor, pa se razbilo prozorsko staklo, od čega i danas dan nosi ožiljke, nastavili su ga tući, ali je D.M.1 to prekinuo stavljajući mu lisice na ruke, udarali su ga palicama i nogama. Svjedok je nadalje naveo da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio u uniformi Vojne policije, a K. je takođe bio u uniformi sa oznakom ZENG-e, dok je D.M.1 bio u uniformi civilne policije. Na ulazu u tu podrumsku prostoriju bila su vrata od rešetki. Nakon što je pretučen nije mogao ustati šest dana, ležao je na leđima. Na glavnom pretresu svjedok je pokazao na optužene Č.M.1 zv. „Č.“ i D.M.1 i prepoznao ih kao osobe koje su ga premlatile. Navodi da je iz zgrade Željezničkog saobraćaja izašao 28.06.1992. godine. Takođe, primijetio je da je i V.Ž., koji

je bio zatvoren, bio premlaćen, kao i E.M., M.R.1, B-7, J.V., B.M.1 i drugi. U vrijeme kada je zatvoren u zgradu Željezničkog saobraćaja bio je civil. Navodi da ga je optuženi M.F. zv. „M.“ verbalno vrijeđao, govoreći mu: „svi ste vi isti Srbi“. Prema optuženima Č.M.1 zv. „Č.“ i D.M.1 je postavio imovinskopravni zahtjev.

Svjedok B.S.1 u iskazu je naveo da je u maju mjesecu 1992. godine bio odveden od strane uniformisanih osoba u prostorije Štaba TO Banovići, za vrijeme lišavanja slobode boravio je u Treštenici, a isto tako je iz Treštenice odveden u dvorište škole u Banovićima, gdje je bio zatvoren u šupu i da je bio zatvoren u zgradi Željezničkog saobraćaja, u podrumskim prostorijama, gdje je boravio nekih sedam dana, nakon čega je odveden u zatvor u Tuzli.

Svjedok A.Lj. u iskazu je navela da je njen otac Č.D.1 bio dva puta priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, te je na glavnom pretresu pokazala M.F. zv. „M.“, kojeg je prepoznala kao učinioca krivičnog djela prema njenom ocu Č.D.1, jer joj je majka rekla da je M.F. zv. „M.“ došao na vrata stana i odveo njenog oca dana 25.06.1992. godine, kao pripadnik Vojne policije. Navodi da joj je majka jedne prilike, dok je otac još bio u zatvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja, javila telefonom da je zvao D.M.2 iz B. i rekao joj da je njen otac pretučen i da ne zna hoće li preživjeti, nakon čega je ona zajedno sa suprugom otišla u zgradu Željezničkog saobraćaja u namjeri da oca izbavi iz zatvora, ali je on bio pušten, izledao je jako loše, bio je pretučen i imao je raskotine na glavi, a kad je došao kući pao je u nesvijest i odveli su ga u Dom zdravlja, odakle je prebačen u bolnicu, gdje je dana 05.07.1992. godine preminuo. Navela je da je sa ocem razgovarala i da joj je isti rekao da su mu povrede zadali M.F. zv. „M.“ i ostali.

Svjedok Č.D.2 u iskazu je navela da je sa svoje dvije kćerke, dana 25.06.1992. godine, privedena u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje su njene kćerke bile pretučene i imale otkoče na sebi, čula je u zatvoru da je njen djever Č.D.1 pretučen i da od njega nema ništa, u šta se i uvjerila kada je otišla u prostoriju gdje je ležao i kojom prilikom joj je Č.D.1 rekao: „vidi Č.D.2 šta su mi dušmani uradili“.

Svjedok B-3 u iskazu je naveo da je u junu mjesecu 1992. godine bio ... pri ... i Štabu TO Banovići, te je naveo da su ratna dejstva na ovom području počela 19. maja 1992. godine na Treštenici i Vijencu, kada je krenulo granatiranje i kada je faktički nastupio sukob između Vojske Republike Srpske (Vojske RS) i Armije Bosne i Hercegovine (Armije BiH). U to vrijeme pripadnici srpske nacionalnosti su počeli napuštati Banoviće, te, kako navodi, u to vrijeme su došli do nekog spiska od B.S.1 na kojem su se nalazili ljudi koji su posjedovali oružje, te misli da su na spisku bila lica isključivo srpske nacionalnosti, naveo je nadalje da su Treštenica i Vijenac udaljeni nekih 10 km vazdušnom linijom od Banovića. Takođe, svjedok je naveo da je, nakon što je proglašena neposredna ratna opasnost i civilna policija potpadala pod snage Armije BiH, kao ... pored dužnosti da čuvaju komandu, naređeno im je da se formira pritvor, odnosno pritvorska jedinica u zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje bi se pritvarali ljudi kod kojih bude pronađeno oružje, radi daljeg procesuiranja, taj pritvor je potpadao pod nadležnost Vojne policije, on lično nije ispitivao zatvorenike, to su činili čuvari i upravnik zatvora. Prvi upravnik zatvora je bio B.M.3 i koliko je njemu poznato on je cijelo vrijeme bio upravnik tog zatvora, naveo je da su zatvorenike saslušavali svi okrivljeni sem D.M.1, a kako navodi D.M.1 je bio pripadnik rezervnog sastava civilne policije, te ga on lično u tom zatvoru nikada nije vidio, takođe je naveo da su u tom zatvoru bili pritvarani civili i da je on vrlo rijetko dolazio u zgradu Željezničkog saobraćaja, a jedne prilike kada je dolazio u zgradu Željezničkog saobraćaja bio je prisutan ispitivanju D.Ž., kojeg je ispitivao K.E. zv. „N.“, dok su Č.M.1 zv. „Č.“ i ostali koji su tu bili prisutni, prema D.Ž. primjenjivali silu i vidio je da su tukli tog čovjeka palicama i misli nekim komadom kabla, a radilo se o starijem čovjeku, pa kako nije bio pristalica takvog načina ispitivanja napustio je prostoriju. U

iskazu je svjedok nadalje naveo da mu nije poznato da su tukli zatvorenike u zatvoru, te da su Č.M.1 zv. „Č.“ i K.E. zv. „N.“ bili u sastavu Vojne policije i da je poznavao Č.F., brata optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, koji je bio njegova desna ruka i čovjek od izuzetnog povjerenja i jedan od ... odjeljenja. Poznato mu je da su u zatvoru bili samo civili, te da su se ispitivanja uglavnom vršila noću.

Svjedok B-2 u iskazu je naveo da je kao civil uhapšen i odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja dana 18.06.1992. godine, a u grupi vojnih policajaca koji su mu prišli na pijaci gdje se tada nalazio, nalazio se i optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, koji je bio u maskirnoj vojnoj uniformi, zajedno sa još trojicom vojnih policajaca. Dolaskom u zgradu Željezničkog saobraćaja optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ mu je naredio da izvadi iz džepova sve što ima, maršnuo ga i tom prilikom je išaketan na način da ga je Č.M.1 zv. „Č.“ udario otvorenom šakom s lijeve strane u predjelu leđa, a zatim u predjelu lijevog uha, a zatim ga je neko još par puta udario, zbog čega je i pao na tlo. Tom prilikom mu je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ uzeo ključeve od vozila „Zastava 128“, sa kojim je došao na pijacu i rekao mu da je to sada njegovo vozilo, a od strane drugih vojnih policajaca, koji su bili zajedno sa Č.M.1 zv. „Č.“, oduzeto mu je tada 800 njemačkih maraka i 200 dinara, lančić i sat. Dolaskom u zgradu Željezničkog saobraćaja uveden je u podrum, gdje se nalazilo još tridesetak ljudi koji su ležali, a u drugoj prostoriji su bili V.Ž. i Č.D.1, koji su bili pretučeni. Svjedok je naveo da je razgovarao sa Č.D.1 u zatvoru i da mu je Č.D.1 rekao da ga je udarao M.F. zv. „M.“, naveo je da su ga tokom boravka u zatvoru izveli na razgovor na sprat, dali su mu neki papir, gore ga je doveo B.1, koji je izvadio pištolj, tu je bio prisutan i K. i još pet – šest ljudi, a među njima su bili Č.M.1 zv. „Č.“ i K.E. zv. „N.“, K. mu je govorio da na papiru napiše neko priznanje i tada ga je K. prvi udario, a potom su se priključili ostali koji su ga udarali čime stignu, a najviše nogama, zbog čega je imao unutarnje prelome po čitavom tijelu, to udaranje je trajalo nekih 10 do 15 minuta, posipali su ga i vodom, naveo je da ga K.E. zv. „N.“ nije tukao. Poslije izvjesnog vremena je ponovo odveden na razgovor i tog drugog puta kada je bio na razgovoru ponovo je bio pretučen, u pritvoru je bio 12 dana, te je naveo da su se najviše pominjali K. i Č.M.1 zv. „Č.“, kao vojni policajci koji su tukli zatvorenike. Takođe, svjedok je naveo da je V.D.1 bio u zatvoru i da je isti pretučen i da je V.D.1 pominjao D.M.1, da ga je zajedno sa M.F. zv. „M.“ istukao.

Svjedok T.D.1 u iskazu je naveo da je tokom cijele 1992. godine radio u Domu zdravlja u Banovićima, da je on, kao ljekar, izvršio pregled Č.D.1 i nakon pregleda je odmah inicirao da se isti prebaci u bolnicu, o pregledu Č.D.1 sačinio je i medicinsku dokumentaciju na kojoj se izjasnio da se radi o teškim tjelesnim povredama, naveo je da je tada Č.D.1 s njim razgovarao i rekao mu je da su ga pretukli neki ljudi, što je on i naveo u medicinskoj dokumentaciji, ali Č.D.1 nije ispitivao koji su ga ljudi pretukli.

Vještak Prof.dr Cihlarž Zdenko, iznoseći svoj nalaz i mišljenje, naveo je da je postupio po naredbi Kantonalnog tužilaštva Tuzanskog kantona od 25.03.2016. godine, te obavio vještačenje i u pismenoj formi dao nalaz i mišljenje o vrsti, težini, kao i mehanizmu povređivanja Č.D.1, te naveo da mu je za pomenuto vještačenje poslužila medicinska dokumentacija koja se sastojala iz: ljekarskog uvjerenja Doma zdravlja u Banovićima, zatim istorije bolesti Hirurške klinike Regionalnog medicinskog centra u Tuzli, na kome je imenovani Č.D.1, rođen ..., boravio, odnosno liječen od 27.06. do 05.07.1992. godine kada je u 09,40 sati i preminuo, te su mu za vještačenje poslužili i relevantni podaci iz zapisnika o pregledu i obdukciji mrtvog tijela Č.D.1 od 06.07.1992. godine, koju je sam obavio. Za davanje nalaza vještak se poslužio svim navedenim medicinskim dokumentima koje je sažeo u jedan nalaz, s time što je napomenuo da svi dokumenti navode povređivanje oštećenog Č.D.1 i napomenu da je na prijemu na Hiruršku kliniku Regionalnog medicinskog centra u Tuzli, imenovani Č.D.1 bio slabo komunikativan, orošen hladnim znojem sa krvnim podljevom u predjelu lijevog oka i da se na desnoj

strani grudnog koša verificovao tzv. potkožni emfizem, odnosno prodor zraka ispod kože i da se desno nije čuo disajni šum. Na osnovu svih navedenih dokumenata, vještak je zaključio da je objektivno kod Č.D.1, rođenog ..., ustanovljeno sljedeće povređivanje: krvna podlivenost u predjelu vanjskog dijela lijevog obrvnog luka, kao i kapaka oba, a posebno donjeg lijevog oka; zatim nagnječina vanjske strane lijeve uške; zatim tri krvna podliva nepravilnog oblika promjera od 3x5 do 8x12 cm na prednjoj strani grudnog koša, najvećim dijelom u njegovom središnjem dijelu i postavljeni jedan ispod drugog; krvni podliv, veličine ženskog dlana, prednje strane lijevog ramena; krvne podlive vanjske strane gornjeg dijela desne nadlaktice veličine većeg ženskog dlana, te stražnje i stražnje vanjske strane donje polovice desne podlaktice i to dva, koji su bili postavljeni jedan ispod drugog, veličine manjih muških dlanova; ukupno pet krvnih podliva prednje strane čitave površine desne potkoljenice; zatim prednje vanjske strane desnog stopala promjera do oko 4x7 cm, te na prednjoj strani gornjeg dijela lijeve potkoljenice i unutrašnje polovice stražnje strane gornje trećine iste promjera do oko 3x4 cm; krvni podliv kože bočne strane donjeg dijela desne polovice grudnog koša, veličine srednje velikog muškog dlana; obimna krvna podlivenost potkožnih mekih tkiva prednje i desne bočne strane grudnog koša, poprečan prijelom trupa grudne kosti u nivou između hvatišta drugog i trećeg rebra bez prodora okrajaka sa krvnom podlivenošću okolnih mekih tkiva, serijski prijelom četvrtog do osmog rebra desno sprijeda u nivou srednje ključnjačne crte sa prodorima bataljaka petog do osmog rebra u grudnu duplju, te petog do osmog rebra bočno, straga, bez prodora okrajaka, a sve sa krvnom podlivenošću okolnih mekih tkiva, kao i u nivou srednje pazušne i lopatične linije, krvna podlivenost prednje strane srčane kese, krvna podlivenost plućnice desnog pluća sa nagnječanjem i krvnom prožetošću tkiva i dijelom gnojavog i ograničenog zapaljenja desnog pluća, kao i plućnice, uz postojanje tzv. empijema, odnosno gnojnog sadržaja u prostoru desne grudne duplje; zatim dijelom gnojavo i ograničeno zapaljenje lijevog pluća kao i gnojavo akutno zapaljenje sluznice donjeg dišnog puta; potom prodor zraka u desnu grudnu duplju, kao i u meka potkožna tkiva grudnog koša i krvna podlivenost tkiva pogravnine u desnom dosredišnjem čeonom predjelu veličine ženskog dlana. Na osnovu navedenog nalaza vještak je zaključio da je oštećeni Č.D.1, kritične prilike zadobio brojne povrede i to u predjelu glave, lica, grudnog koša, desne ruke i obje noge, koje je i naveo i to, sumirano gledano, najmanje 15 krvnih podliva kože i potkožnih meko-tkivnih struktura u predjelu lijevog oka, prednje strane grudnog koša, tri, prednje strane lijevog ramena, jedna, desne nadlaktice i podlaktice, tri, obje potkoljenice i desnog stopala, ukupno pet, desne bočne strane grudnog koša, jedna i tkiva mekog oglavka u desnom dosredišnjem čeonom predjelu glave, jedna te najmanje jednu nagnječinu vanjske strane lijeve uške. Na osnovu osobina, karakteristika ustanovljenih, viđenih i opisanih povreda, one su nanesene zaživotno, sve imaju karakteristike vitalnosti, te vještak izvodi zaključak da se ova nasilna smrt, nalazi u direktnoj uzročnoj – posljedičnoj vezi sa povređivanjem iz inkriminisanog događaja. Vještak je nadalje naveo da su navedene ozljede nastale najmanje šesnaestokratnim djelovanjem tupo-tvrde mehaničke sile, odnosno aktivno zamahnutog tupo-tvrđog mehaničkog oruđa ili predmeta pri čemu su, posebno oni u predjelu grudnog koša, a svojim izgledom, lokalizacijom, te intenzitetom i ekstenzitetom povređivanja unutar grudnih struktura, mogle nastati snažnim udarcima npr. kundaka puške ili nazuvenog stopala, dok bi one s prednje strane grudnog koša, nastale gaženjem nogama, pri čemu bi se oštećeni tada nalazio u ležećem položaju i to leđima na tlu. Konkretno u ovom slučaju, ovo povređivanje grudnog koša je i neposredno odgovorno za nastupanje smrtnog ishoda, što je vještak i u uvodu rekao, u vremenskom periodu od oko desetak dana od njegovog nanošenja. Što se tiče povređivanja u predjelu lijevog oka, vještak je naveo da je to povređivanje nastalo najmanje jednočinim ili jednokratnim djelovanjem tupo-tvrde mehaničke sile, odnosno aktivno zamahnutog tupo-tvrđog mehaničkog oruđa, pri čemu bi i zamah i udar i šake ili pesnice predstavljao podobno sredstvo, odnosno način za nanošenje ovog povređivanja i to u poziciji kada bi se povredilac nalazio ispred oštećenog,

a ovaj frontalno okrenut povrediocu, gledano u prostoru u stojećem, odnosno u bilo kojem drugom položaju iz koga je povrijeđeni predio lica dostupan ovom i ovakvom povređivanju. Nadalje je vještak naveo da su povređivanja u predjelu vanjske strane lijeve uške i lijevog ramena nastala, ukupno gledano, najmanje dvokratnim ili dvočinim djelovanjem tupo-tvrde mehaničke sile, pri čemu bi zamah i udar i palice, nazuvenog stopala, odnosno bilo kojeg tupo-tvrđog mehaničkog oruđa, predstavljalo podobno sredstvo, odnosno način za nanošenje ovih ozljeda, a u bilo kojem položaju oštećenog iz kojega su povrijeđeni dijelovi tijela dostupni povređivanju, a što se tiče povreda u predjelu desne ruke, posebno onih u predjelu podlaktice, vještak je naveo da one svojim izgledom, lokalizacijom, te vrstom i karakterom, ukazuju na mogućnost, odnosno vjerovatnoću da su u dinamici događaja mogle nastati kao tzv. odbrambene ozljede, a one u predjelu donjih udova, ukupno gledano, najmanje peterokratnim ili peteročinim djelovanjem nekog aktivno-zamahnutog tupo-tvrđog mehaničkog oruđa, pri čemu bi zamah i udar i nazuvenog stopala tzv. šutiranje, predstavljalo posebno podobno sredstvo, odnosno način za njihovo nanošenje, a kada se povrijeđeni mogao nalaziti i u nekom nižem, naprimjer ležećem i sličnom položaju. Povređivanje desnog dosredišnjeg čeonog predjela tkiva poglavine, odnosno glave, vještak je naveo da je nastalo najmanje jednokratnim ili jednočinim djelovanjem tupo-tvrde mehaničke sile, pri čemu zamah i udar bilo kojeg tupo-tvrđog mehaničkog oruđa, palice ili kundaka puške, nazuvenog stopala itd. predstavlja podobno sredstvo, odnosno način za nanošenje ovog povređivanja. Na kraju je vještak istakao da navedena brojnost, karakter i lokalizacija ustanovljenih i navedenih povreda, kao i navedeni mehanizmi njihovog nanošenja, dakle, zamasi i udari tupo-tvrde mehaničke sile, odnosno gaženje, nesumnjivo ukazuju na upornost djelovanja povredioca, a preduzete radnje su prouzrokovale trpljenje znatnih bolova, posebno onih zbog višestrukih prijeloma rebara i patnje oštećenog, a obzirom na ustanovljeni uzrok smrti i mehanizam njegovog nastanka i to u dužem vremenskom periodu u trajanju od ukupno nekoliko dana. Što se tiče uzroka smrti, kojeg je vještak naveo u svom pismeno-datum nalazu i mišljenju od 27.03.2015. godine, pri kojemu je ostao, to je da je smrt Č.D.1 nastupila usljed obostranog gnojavog i ograničenog zapaljenja pluća i ovo zapaljenje pluća je zapravo posljedica poremećaja disanja, nastalo povređivanjem grudnog koša višestrukim djelovanjem, kao što je i rekao vještak, zamahom tog tupo-tvrđog mehaničkog oruđa, odnosno da se radi i u uzročno-posljedičnoj povezanosti sa povređivanjem grudnog koša, a u sudsko-medicinskoj teoriji i praksi ovo stanje, koje je neposredno prouzrokovalo smrt oštećenog je poznato kao tzv. traumatsko zapaljenje pluća.

Svjedok M.A.2 u iskazu je naveo da mu je poznato da su u zgradu Željezničkog saobraćaja u Banovićima privedeni građani koji su posjedovali naoružanje, gdje su bili ispitivani, te mu je poznato da je tada nađeno dosta oružja i da je u zgradi Željezničkog saobraćaja bila Vojna policija, ali mu nije poznato ko je ispitivao građane, u zgradu Željezničkog saobraćaja nikada nije ušao, odnosno samo je dva puta bio na ulazu u zgradu i nikada nije bio prisutan ispitivanju bilo kojeg pritvorenika, poznato mu je da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ bio u Vojnoj policiji, a takođe da je i M.F. zv. „M.“ bio vojni policajac, a D.M.1 poznaje kao civilnog policajca, K.E. zv. „N.“ nije poznavao, niti mu je poznato čime se isti bavio.

Svjedok Š.N. u iskazu je naveo da su u vremenskom periodu od aprila do avgusta mjeseca 1992. godine u Banovićima postojale klasične tenzije, nepovjerenje, a poznat mu je D.N., koji je bio ... TO općine Banovići, od kojeg je jedne prilike tražio oružje za odbranu od Srba, jer je znao da su Srbi dobijali naoružanje, a negdje oko 19. maja 1992. godine počeli su i oružani sukobi na području općine Banovići, kada je počelo i granatiranje u rejonu Treštenice, te mu je poznato da je u zgradi Željezničkog saobraćaja bio zatvor za lica koja su posjedovala naoružanje i da su optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ bili u zgradi Željezničkog saobraćaja, kao vojni policajci, naveo je da je on dva puta sišao u podrum u

zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje su bili zatvorenici, na podrumu su bila rešetkasta vrata i dole je bilo nekih dvadesetak ljudi, on lično nije nikada vidio da su ti zatvorenici zlostavljani, ali je čuo od drugih da su civili u tom zatvoru fizički maltretirani i zlostavljani, pa je tako čuo za Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ da su oni maltretirali i fizički zlostavljali civile u tom zatvoru, ali se ne može sjetiti od koga je to čuo.

Svjedok T.J. u iskazu je naveo da je u mjesecu aprilu do mjeseca avgusta 1992. godine živio u B. ulica ... i radio je kao .... Navodi da on lično nije bio ni u kakvoj zavađi sa licima muslimanske ili hrvatske nacionalnosti, ali negdje 1992. godine, od marta mjeseca, već se osjetilo neko komešanje, već su se osjećale nesuglasice između Muslimana i Srba i da tu ima nekih malo trvenja između. Navodi da u periodu od aprila do mjeseca avgusta 1992. godine nije bilo oružanih sukoba u Banovićima, ali jeste na Vijencu u maju mjesecu 1992. godine. Svjedok navodi da su u to vrijeme u Banovićima bile postavljene barikade u mjestu Lozna gdje je išao i u Selu Banovići i Pribitkovići. Barikade su držali mještani iz sela Pribitkovića i iz Sela Banovića. Primjetio je uniformisana lica po ulicama Banovića, ali ne zna čija je to vojska bila. Početkom aprila mjeseca u njegov stan su došli T.S. i K.S.1, te mu rekli da ga vode na informativni razgovor i odveli su ga u štab narodne odbrane gdje je prenoćio i sutradan su ga odveli u prizemlje u jednu prostoriju gdje je bio oko jedanaest ili dvanaest sati, a potom je odveden u školu u Selo Banovići „Ivan Goran Kovačić“, gdje su ga pritvorili. Tamo je zatekao još ljudi. Negdje uveče oko deset, jedanaest sati dolazio je L.N.1 koji je ispitavao i bio je u šarenoj uniformi. Navodi da je bio civil. Tu u školi su ga zadržali negdje do dvanaest uveče i vraćen je u svoj stan. Dana 23. juna 1992. godine došli su po njega i to K.A.2 i još jedan sa njim, kome ne zna ime sa kolima „fićom“ i odveli ga u zgradu Željezničkog saobraćaja. Kada je došao u Željeznički saobraćaj odmah je sreo K.E. zv. „N.“ koji ga je pitao: „otkud ti T.J. tu“, prošao je kraj njega i izašao je vani, a za njim je išao jedan mladić koji mu se obratio riječima: „Ti si T.J. ...“ i uhvatio ga za kosu i za glavu i udario ga bokserom ispod očiju, tako da mu je čitavo lice poplavilo i okrenuo ga je i udario ga nogom po leđima, po krstima, te je silazeći niz stepenice pao na ogradu od željeznih vrata koja su bila na ulazu. Uveli su ga u podrum gdje je bilo još ljudi, neki su ležali, a neki sjedili, neko mu je dodao mokr peškir, koji je stavio na lice. Dole je bilo nekih tridesetak ljudi, to su bili civili, koji su bili srpske nacionalnosti. Negdje oko jedan ili dva sata poslije ponoći došao je B., ne može se sjetiti imena, prozvao je njega, S.M.4 i B-7 i odveo ih na drugi sprat Željezničkog saobraćaja, gore su zatekli da sjede M. i M.M.1 zv. „M.“ i još jedan kome ne zna ime, bili su u vojnim uniformama, prišao mu je M.M.1 zv. „M.“ i pitao ga: „Gdje se dijelilo oružje“. Rekao mu je da ne zna i tada je on uzeo palicu u ruke i počeo ga palicom udarati u stomak, udario ga je nekoliko puta u stomak, poslije toga drugi, koji je stajao sa druge strane stola, uzeo je palicu i uvrtao je, gledajući ga svo vrijeme. Potom ga je M.M.1 zv. „M.“ palicom počeo tući po prsima, leđima i onda je i drugi prišao, pa su ga obojica tukli palicama po leđima, prsima što je sve trajalo nekih petnaestak minuta. Na stolu je stajao kanister rakije, oko 25 litara, pili su rakiju, onda su stali sa udaranjem. Međutim, tada je ušao jedan koga nije poznavao, imao je zelenu beretku na kojoj je bio amblem šahovnice i amblem BH Armije, zagrlio ga i izvadio neki veći nož i stavio ga njemu pod vrat i kaže: „Ja došao da te spasim“, ćutao, a zatim ga je pitao: „Znadeš li ti mene“, odgovorio mu je da ne zna, a onda ga ponovo pitao: „Znadeš ti moju E.“, rekao mu je da je ne zna, tada su ušla dvojica ili trojica u sobu i zagrlili ga sva trojica, jedan od njih uzeo je beretku sa glave sa znakom šahovnice i opsovao mu četničku majku i rekao da ljubi beretku na kojoj je bio znak šahovnice, što je on morao učiniti i tada su oni otišli, a onda je došao M.F. zv. „M.“, dao mu je neki papir i olovku i rekao: „piši“. Onakav pretučen, drhtao je, tresao se, savio se, ali nije ništa ni pisao ni pričao, M.F. zv. „M.“ je stajao, gledao ga i onda je ustao, skočio je i rukom ga udario po vratu prvo jednom, a onda još nekoliko puta, udarci su bili jači, nije mogao disati, a onda ga je uhvatio za glavu, kompletno za glavu sa obje ruke, govoreći mu: „majku mu četničku ja teške mrcine“ i digao ga i bacio ga o patos. Nekako je ustao,

bojeći se da ga ne bi čizmama zgazio, a potom su ponovo prišla dvojica i počela ga tući palicama, nakon čega je pao, a potom ustao na noge, ali opet su ga par puta udarali i to B., ne može se sjetiti imena, rukama ga uzeo, tu je ležao i B-7, neko je njega tukao, ali ne zna ko, B-7 je pao na njega, na hodniku su obojica niza stepenice pali, te su ih sveli dole u prostorije, s tim što su njega odveli u lijevu prostoriju gdje mu je B.P., koji mu je dao neki peškir koji je stavljao na leđa i na prsa, bio je sav crn, osjećao je bolove, tu je bio negdje do 27. juna, kada su došli pravnici radi ispitivanja, njega je ispitivao H.E. i poslije je ponovo vraćen dole u prostorije Željezničkog saobraćaja, a potom u Tuzlu u zatvor, gdje je bio 60 dana, kada je pušten iz zatvora. Nakon premlaćivanja u zgradi Željezničkog saobraćaja najteže povrede je zadobio u predjelu grla od udaraca koje je zadobio od M.F. zv. „M.“. Navodi da je poznavao Č.D.1, koji je takođe, bio zatvoren u zgradi Željezničkog saobraćaja, B.M.1, koji je takođe, bio s njim u zatvoru i koji je bio pretučen, poznavao je i Č.R., M.R.1, M.S.1, B.P., V.D.1, L.S.1 i P.B., koji su takođe bili zatvoreni u zgradi Željezničkog saobraćaja, prema optuženima se pridružuje krivičnom gonjenju i postavlja imovinsko-pravni zahtjev. Prilikom unakrsnog ispitivanja od strane branioca M.F. zv. „M.“ svjedok je potvrdio da ga je M.F. zv. „M.“, a nakon što mu je dat papir i olovka da napiše izjavu, kada je doveden na ispitivanje, udario nekoliko puta u predjelu vrata, a onda ga uhvatio za vrat i digao, a potom bacio na patos i opsovao mu četničku majku i rekao mu: „teške li mrcine“.

Svjedok K.R. u iskazu je naveo da je do početka rata živio i radio u B., da je u vremenskom periodu od maja mjeseca do augusta 1992. godine bio u Banovićima, da su u toku maja mjeseca 1992. godine formirana TO u selu Treštenica i na Vijencu, koji se nalaze blizu Banovića i tada je i počelo neko pucanje, njegov sin je bio zatvoren u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje se nalazio zatvor, gdje je bio zadržan nekih pet do šest dana, kada je pušten, ali poslije izvjesnog vremena njegov sin je i drugi put odveden u zatvor u zgradu Željezničkog saobraćaja i kad je izašao sin mu je govorio da ga je komšija Č.M.1 zv. „Č.“, pokazujući na optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ maltretirao i tukao, kako bi priznao da ima pištolj, a poslije je Č.M.1 zv. „Č.“ dolazio i njihovoj kući, ali on tada nije bio prisutan i tražio od njegove supruge pištolj, govoreći njegovoj supruzi da ga je poslao njihov sin G.. Navodi da je njegov sin G. preminuo kada je ranjen prilikom kopanja rovova u Vozućoj.

Svjedok B.P. u iskazu je naveo da je prije rata živio u B., u ..., ne zna tačno da li je to bio 10. ili 11. juni 1992. godine, kada je došao kući s posla i V. komšija mu je rekao da ga je tražio neko iz TO, da su bili malo grublji sa njim, udarili su mu šamar, kad su ga pitali za njega, zato što ide sa njim u ribolov, te je otišao u TO Banovići, gdje je zadržan jednu noć, a sutradan je pušten i otišao je u M.. Ne zna tačno da li je to bio 13. ili 14. juni 1992. godine, kada je došao kombi i trojica u uniformi, predstavili su se kao vojna policija i izvršili pretres, tražeći neku stanicu, ali nisu ništa našli, rekli su mu da pođe sa njima i odvezli ga do zgrade Željezničkog saobraćaja, gdje ga je zatekao K.E. zv. „N.“, pokazujući na optuženog K.E. zv. „N.“, kojeg inače nije poznavao od ranije, koji ga je pitao gdje je radio stanica, odgovorio mu je da nema radio stanice i tada je optuženi K.E. zv. „N.“ rekao nekom momku da ga odvede dole u podrum, gdje je bio zatvoren u neku prostoriju sa još nekih desetak ljudi ili dvanaest, ne zna tačno, tu je bio G.N., svi zatvoreni su bili civili kao i on, poslije dva do tri dana počeo je neki tretman, ljude iz podruma su izvodili, čuli su se krici sa sprata, ljudi su se vraćali izudarani, modri, navodi da je trend izvođenja ljudi na sprat postajao jači, sve više ljudi je tokom noći izvođeno na ispitivanje i to samo noću i jedne noći i on je odveden na ispitivanje na sprat, u jednu prostoriju, kada mu je prišao Č.M.1 zv. „Č.“ i pitao ga gdje mu je radio stanica, a onda ga palicom udario po leđima i to više puta, onda je njegov kolega K. odmjenio ga, a natjerao ga da čučne, a onda ga uzeo lijevom rukom za kosu, a desnom udario po leđima palicom dok se ne umori, onda kada se umori Č.M.1 zv. „Č.“ ga nastavi tući palicom po leđima, a jednom ga

je udario ozbiljno sa vojničkom čizmom dok je čučao ispod vrata i nije mogao da diše, ostao je bez zraka. Svjedok navodi da ga je Č.M.1 zv. „Č.“ tukao i šakama, udarali su ga naizmjenično Č.M.1 zv. „Č.“ i K., stalno ispitujući gdje je radio stanica, nakon čega je odveden ponovo dole u prostoriju, nakon nekih možda 40 minuta više nije mogo ni da se pomjeri, ni okrene, ni da diše, poslije dva dana je opet izveden na treći sprat, tu su bili Č.M.1 zv. „Č.“, K. i M.F. zv. „M.“, svjedok je naveo da je od drugih zatvorenika koji su vođeni na ispitivanja uglavnom čuo da su ih tukli K., Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“, koje on nije od ranije znao i tada kada je drugi put odveden na isprat ponovo su ga tukli, sad vojničkim palicama po leđima, cipelam naizmjenično, taj drugi put kada je odveden M.F. zv. „M.“ ga je otvorenom šakom udarao sat vremena po istom principu i Č.M.1 zv. „Č.“ ga je jednom udario šamarom, kao i M.F. zv. „M.“. Navodi da je u zatvoru bio i V.D.1, koji je takođe bio pretučen, te mu je pomagao. Prema optuženima se pridružuje krivičnom gonjenju i postavlja imovinskopravni zahtjev. Prilikom unakrsnog ispitivanja od strane branioca optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ naveo je da je bio pritvoren nekih petnaest dana i da je prije kritičnog događaja samo poznao M.F. zv. „M.“. Na upit predsjednika vijeća svjedok je naveo da je u zgradi Željezničkog saobraćaja vidio Č.M.1 zv. „Č.“ i K.E. zv. „N.“, a da D.M.1 nije vidio, na glavnom pretresu je naveo da je odmah prepoznao K.E. zv. „N.“, te je naveo da optužene Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ prepoznaje po svom viđenju, iako je protekao rok od dvadeset godina.

Svjedok V.S.1 u iskazu je naveo da je do početka izbijanja rata, živio u prigradskom naselju ..., radio je pri ..., kao ..., do 1993. godine je bio u radnom odnosu u ..., navodi da je 15. maja 1992. godine otišao u Bijeljino, ali se 26. ili 27. maja vratio u Banoviće i javio se odmah zbog radne obaveze u .... Ne sjeća se datuma, ali zna da je bilo granatiranje Banovića, sjeća se da je bila nedjelja, otišao je kod zeta i sestre u grad, jer imaju podrum da se skloni sa porodicom, sutradan je odatle otišao na posao, žena i djeca su ostali tu, a on se autom vratio s posla, otišao po njih i krenuo kući. Međutim, kad je prilazio kući, dva auta Vojne policije su skretala pred njegovu garažu u porodičnoj kući i zajedno s njima je ušao i tada je počeo pretres kuće, pratećih objekata, svega, pod izgovorom da se traži radio stanica, tada je odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje je bio zatvor, na ispitivanje, pitali su ga da li ima oružje, radio stanicu, ispitivao ga je M.F. zv. „M.“, a tu je sjedio i K., tu je sjedio i Č.D.1 u nekom zavaljenom položaju, zbog čega ga je K. počeo udarati, tu je bio i optuženi K.E. zv. „N.“, pitao je može li zapaliti, što su mu dopustili. Međutim, K. je to iznerviralo i krenuo je prema njemu, ali je K.E. zv. „N.“ rekao da ga ne dira što je ovaj i prihvatio, a potom ga je K.E. zv. „N.“ izveo iz te prostorije i pitao da li ima radio stanicu, govoreći mu da je bolje da kaže nego da se ista pronađe u njegovoj kući, u zgradi Željezničkog saobraćaja se zadržao nekih sat vremena i pušten je kući.

Svjedok B-5 je naveo da od ranije poznaje M.F. zv. „M.“ sa kojim je radio ranije, dok ostale optužene ne poznaje, navodi da je prije rata živio sam u B., ulica ... i da su se u maju 1992. godine u Banovićima osjećale neke tenzije, bile su nekakve vojne jedinice, hodali su gradom, zalazili i u stanove, osjećala se napetost, a za njega je bio najkobniji juni mjesec 1992. godine. Tada su se držale straže pred zgradama, a 18. juna 1992. godine su došli vojni policajci njemu u stan i tražili su pušku, a jedan od njih ga je uzeo za glavu i opsovao mu majku srpsku i glavom od zid ga udarao, izveli su ga pred zgradu, gdje su bila kola i odveli ga do zgrade Željezničkog saobraćaja. Ispitivali su ga, bilo ih je dvojica u maskiranoj uniformi, ispitivali su ga za broj registarskih tablica i za broj telefona, a tada je jedan od njih počeo ga udarati rukama i nogama, sveli su ga dole, tu je bio V.D.1, Č.D.1 i još drugih civila, navodi da su vođeni tokom noći na ispitivanja i njega su jednom odveli gore na sprat kada je izudaran, ne zna da li su tada bili prisutni optuženi. Nadalje navodi, kada je treći puta bio odveden na sprat, da je vidio tada i svog sina, očekivao je da će ga ponovo tući, ali tada je B.M.3 rekao da nema više udaranja i tada je odveden u kancelariju,

gdje je bio optuženi M.F. zv. „M.“ koji je držao automatsku pušku preko koljena, B.M.3 se vratio i rekao je onoj dvojici što su došli po njega ili što su sina doveli: „Vodite ovog njegovog sina pravo u stan, a nemoj da ga tučete, nemojte da mu nešto fali“, ali je rekao da njega ponovo odvedu dole u podrum, u zatvoru je bio deset dana, do 28. juna 1992. godine, kada je sproveden u Stanicu policije u Banovićima, gdje je dao izjavu, a potom je sproveden u zatvor u Tuzli. Svjedok je naveo da je vidio povrede kod Č.D.1, koji je izgledao mučno, vidio je T.J. i Č.R., B.M.1 i B-7, koji su bili sa povredama.

Svjedok V.Ž. je naveo da je u mjesecu junu 1992. godine živio u O., da su u njegov stan došla uniformisana lica, koja su ga odvela u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje je bio pritvoren pedeset dana i tokom boravka je bio tri do četiri puta izvođen na ispitivanja i kako navodi glavni u zatvoru je bio K.E., imao je nadimak N., koji je bio upravnik zatvora i koji ga je ispitivao i naređivao drugima kada će ga udarati i kada će prestati, te svaki put kada je bio izvođen na sprat i premlaćivan, optuženi K.E. zv. „N.“ je bio prisutan i naređivao da ga udaraju, te je naređivao i kada ga trebaju prestati udarati. Od premlaćivanja je imao povrede, te je naveo da optuženog K.E. zv. „N.“ poznaje od ranije od prije kritičnog događaja, kao i optuženog M.F. zv. „M.“ i da su M.F. zv. „M.“ i K.E. zv. „N.“ bili prisutni kada su ga jedne prilike odveli na sprat i naredili da sjedne na stolicu i da ga udaraju, a tu su bila prisutna još dva uniformisana lica među kojima prepoznaje Č.M.1 zv. „Č.“. Dok su ga udarali sjedio je svezan za stolicu, te je povremeno padao u nesvijest. Navodi da su ga optuženi K.E. zv. „N.“ i M.F. zv. „M.“ sa ostalim prisutnim uniformisanim licima tukli drvenim palicama i željeznim šipkama, od udaraca je zadobio povrede. U zgradi Željezničkog saobraćaja bio je pritvoren zajedno sa L.S.1, P.B., J.D., V.D.1, M.S.1 i T.J., koji su svi bili zatvoreni s njim u zgradi Željezničkog saobraćaja i na kojima je vidio da su bili isto tako premlaćeni i sa povredama. Nakon boravka u zgradi Željezničkog saobraćaja odveden je u Tuzlu u zatvor.

Svjedok M.R.1 je naveo u iskazu da je kao civil dana 23.06.1992. godine uhapšen i odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, predat je bio K.E. zv. „N.“, kojeg je dobro poznao, pitao ga je gdje mu je oružje, rekao mu je da nema nikakog oružja, te je rekao da ga odvedu dole u zatvorsku prostoriju, u to vrijeme kad je došao bilo je oko dvadesetak civila, a u drgoj prostoriji je bilo oko stotinu, zatvorenici su tokom noći izvođeni na ispitivanja, čuli su se jauci i krici i on je jedne večeri odveden u prostoriju koja se nalazila na spratu gdje ga je dočekao M.F. zv. „M.“, koji mu je rekao da piše šta zna i tada je M.F. zv. „M.“ zajedno sa još tri osobe počeo ga tući drvenim palicama, kundacima, gumenim palicama i čizmama po čitavom tijelu, usljed kojih udaraca je bio sav crn po cijelom tijelu. Nakon toga više nije bio odvođen na ispitivanja.

Svjedok G.M.1 u iskazu je naveo da je mjesecu maju 1992. godine živio u B. u ulici ..., sa porodicom. Krajem maja 1992. godine su ga vodili u štab TO, gdje je jednu noć prenoćio, a radi ispitivanja, navodi da su u kući posjedovali pušku M-48, koju je donio B.S.1 njegovom ocu, za koju on lično nije znao da je u kući. Nadalje navodi da su jedan dan M.F. zv. „M.“ i M.B.3, svjedok je na glavnom pretresu pokazao na M.F. zv. „M.“, kao vojni policajci došli na vrata stana, bio je sam u kući, M.F. zv. „M.“ mu je uputio psovke, psujući mu majku, rekao mu je da umjesto što je uzeo pušku da je trebao uhvatiti njega za onu stvar, pri tome je bio pijan, tada su ga odveli u štab TO na ispitivanje i tu je prenoćio, a onda su ga pustili. Za dva do tri dana opet je ista ekipa došla na vrata stana, M.F. zv. „M.“ mu je prislonio automatsku pušku na potiljak, dok je obuvao patike puška je cijelo vrijeme bila na potiljku i odveli su ga u zgradu Željezničkog saobraćaja. Odveden je u podrum u zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje je bio pritvor, tu je zatekao V.Ž., koji je bio pretučen, misli da je tu bio i B-2, koji je bio pretučen, nije mogao da ustane, zatim tu su bili i braća C.D.1 i C.D.2, B-5, T.J., V.D.1 i drugi kojima se ne može sjetiti imena. Navodi da je priveden iza 15. maja 1992. godine i da je u zatvoru bilo zatvorenih i žena, a

među njima vidio je S.S.2 i sestre od Ć.D.1. Jedne večeri je odveden gore, kada je ušao policajac H.A. i odmah krenuo da ga bije, tad je u toj prostoriji bio i B.M.3, tražili su od njega da kaže gdje mu je oružje, on im je rekao da je pušku M-48 rastavio na dijelove i bacio i da nema više nikakvog oružja, H.A. ga je tukao čime je stigao, običnom policijskom palicom, od ramena do krsta dole, to je bilo udaranje rukama, nogama i tako da je u jednom momentu B.M.3 bio zaprepašten time i vidio je u njegovim očima kao neko sažaljenje, te ga je zgrabio za neku jaknu što je imao, odgurnuo ga i rekao: „bježi dole“ i da nije bilo tog B.M.3 misli da ne bi bio živ. Nakon toga je vraćen u podrum, u zatvoru je bio do 28. juna 1992. godine kada je prebačen u Tuzlu, u zatvor, gdje je bio dva mjeseca, nakon čega se vratio kući, bili su izbačeni iz stana. Navodi da je u to vrijeme bilo granatiranja Banovića, da su bile sukobljene strane i to Armija BiH i Srpska vojska, da su na ulazu u grad bili punktovi. Pridružuje se krivičnom gonjenju i postavlja imovinskopravni zahtjev prema optuženima.

Svjedok P.B. u iskazu je naveo da je živio u B., da je 20. maja 1992. godine uhapšen od strane P.M. i M. koji su sa puškama došli i odveli ga u školu u Grivicama, tu su mu vezali ruke na leđa, tad je došao „tamić“ sa produženom kabinom, gdje su bili uniformisani momci, neki sa pištoljima i odveli ga u Treštenicu i smjestili u podrum jedne kuće, gdje je bio četiri, pet dana, tad su doveli B.S.1 i R., tu ih je ispitivao L.N.1 i još jedan, potom je izveden vezanih očiju u neku kuću u podrum, poslije je odveden u školu u Banovići Selo, a poslije je prebačen u zgradu Željezničkog saobraćaja. Navodi da mu je prilikom pretresa stana pronađen pištolj za koji je imao dozvolu. U zgradi Željezničkog saobraćaja bio je zatvoren do 12. juna 1992. godine kada je prebačen u tuzlanski zatvor. Naveo je da poznaje D.M.1 kojeg je prepoznao na fotografiji, ali ga nije poznavao kada ga je udarao, navodi da ga je D.M.1 izveo, stavio ga na stolicu, izveo ga je ispred zgrade i palicom ga udarao po glavi, leđima, rukama, nogama, bili su jaki udarci, nakon čega ga je vratio ponovo dole u podrum. D.M.1 je tada, kada ga je tukao, bio u uniformi civilne policije. Nakon što je dao izjavu ... H.E. odveden je u zatvor u Tuzli. Svjedok je naveo da nije od ranije poznavao D.M.1, ali nakon što ga je pretukao, saznao je od N. koji je takođe, bio u zatvoru da ga je pretukao D.M.1 ..., jer je N., koji je takođe bio ... u penziji, bio prisutan kada ga je tukao D.M.1.

Svjedok M.D.1 u iskazu je naveo da je poznavao M.F. zv. „M.“, jer je sa istim radio u firmi, sredinom maja 1992. godine vojna policija ga je privela i sproveda u zgradu Željezničkog saobraćaja, na ulazu u zgradu bio je K.E. zv. „N.“ koji je bio upravnik zatvora i bio je u civilnoj odjeći, odveden je u podrum gdje bio par dana, dole u podrumu je bilo prilično dosta lica srpske nacionalnosti. Svjedok je na glavnom pretresu prepoznao optuženog K.E. zv. „N.“, kao lice koje ga je zateklo na ulazu u zgradu Željezničkog saobraćaja kada je priveden, ljudi su tokom noći izvođeni na ispitivanja kada su se čuli jauci i krici sa sprata, vidio je V.Ž. i M.S.1 sa povredama. Nakon deset dan boravka u zatvoru prozvan je gore na sprat radi ispitivanja, kada je došao gore bila je grupa vojnih policajaca, dvojica su se izdvojila, koji su nasrnuli na njega i počeli ga tući palicama, a M.F. zv. „M.“, koji je bio tu, nije ništa reagovao da mu pomogne, iako su se poznavali, jer su radili zajedno prije rata.

Svjedok G.N. u iskazu je naveo da je živio u B. do 1993. godine, u maju mjesecu 1992. godine. Jedne prilike, dok se vraćao kolima kroz Seonu, primijetio je neke barikade. U to vrijeme su mnogi građani Banovića počeli napuštati Banoviće, pa je tako i on poslao kćerku i ženu, misli da je bio 18. maj 1992. godine kada su došli po njega pripadnici Vojne policije i odveli ga u zgradu Željezničkog saobraćaja do upravnika zatvora K.E. zv. „N.“, kojeg je poznavao od ranije, pa je na glavnom pretresu svjedok i pokazao na optuženog K.E. zv. „N.“, koji je i izdao naredbu da se izvrši pretres njegovog stana, pa kako u stanu nije ništa pronađeno K.E. zv. „N.“ je naredio da se on zadrži, te je odveden u

podrum u zgradi Željezničkog saobraćaja. Jedne noći je pozvan na sprat, radi ispitivanja, kada je bio udaran u glavu i grudi, dok je sjedio na stolici, povremeno je padao, a onda su ga polijevali vodom, udarali po cjevanicama na nozi, nakon čega je vraćen u podrumsku prostoriju i poslije toga nije bio više fizički maltretiran, raspitivao se dok je bio u zatvoru ko mu je nanosio povrede, te je čuo od drugih da su to bili M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ i neki G.. Takođe, čuo je da je M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ od zatvorenika N., koji mu je to sam ispričao, tražio da donese kanister rakije, zbog čega je bio i pušten jedan vikend kako bi im donio rakiju. Navodi da su u podrumu bili zatvoreni civili, te misli da su u isto vrijeme kada je i on bio zatvoren bili B.M.1, B-2, V.D.1 i drugi kojih se ne može sjetiti.

Svjedok M.J.1 u iskazu je naveo da je živio u B. u maju i junu 1992. godine, kao penzioner, a prije penzionisanja je bio ... u ..., u proljeće 1992. godine više puta je izvršen pretres njegovog stana i prilikom trećeg pretresa njegovog stana, kada je pretres vršila Vojna policija, priveo ga je M.F. zv. „M.“ i odveden je u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje je prenoćio, a potom je odveden u Stanicu milicije u Banovićima, odakle je pušten kući. Drugi put je takođe, privođen i odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje je bio zadržan čitav dan, ali nije bio saslušan. Poznato mu je da su u zgradi Željezničkog saobraćaja bili zatvoreni Č.D.1, V.D.1 i E.M., još je naveo da je poznavao optuženog D.M.1 i da mu je D.I.1 govorio da ga je D.M.1 fizički tukao, ali on to lično nije vidio. Banoviće je napustio 09.06.1994. godine, te navodi da mu je bilo poznato da su u zgradu Željezničkog saobraćaja vođena lica srpske nacionalnosti, koja su bila pritvarana u podrumskim prostorijama, a on lično je odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja samo dva puta, ali nije bio fizički maltretiran.

Svjedok B-4 u iskazu je naveo da je do rata živio u B., da su u B. živjela lica svih nacionalnosti. Tokom maja mjeseca 1992. godine došlo je do grupisanja građana, primijetio je da civili odlaze iz grada, žene i djeca. U junu mjesecu 1992. godine, odnosno 25.06.1992. godine, Vojna policija je došla njegovoj kući, kako bi izvršili pretres, bila su četvorica ili trojica u uniformama, misli da su bili pripadnici Vojne policije, kada je odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, odveden je u podrumске prostorije, na ulaznim vratima su se nalazile rešetke. Prilikom ispitivanja je rekao da posjeduje pušku, kasnije nakon nekih sat vremena ponovo je bio prozvan, te ga je lice koje je bilo u uniformi udarilo u glavu puškom, ali ne zna ko je to bio, poslije je upućen u Tuzlu, a nakon što se ponovo vratio u Banoviće, bio je istjeran iz stana. Ne zna ko je naredio njegovo privođenje, ali je optuženi K.E. zv. „N.“ kupio ljude koji su bili privođeni u zgradu Željezničkog saobraćaja. U zgradi Željezničkog saobraćaja boravio je 48 sati i za to vrijeme nije vidio nikoga od prisutnih optuženih.

Svjedok B-6 u iskazu je naveo da je živio u B. sa roditeljima, imao je ... godina 1992. godine, da je izvršen pretres njegovog stana dana 06.06.1992. godine od strane Vojne policije, na pretresu je bio prisutan Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno sa B.M.3, pa je svjedok na glavnom pretresu i pokazao na optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ i istog prepoznao i bila su prisutna još tri pripadnika Vojne policije, svi su bili uniformisani i tražili su naoružanje, pa kako nisu ništa našli od oružja tom prilikom su uzeli robe, alkohola i drugih dragocjenosti, nakon čega su napustili kuću. Nadalje navodi da je dana 20.06.1992. godine, zajedno sa svojim ocem priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, da ih je priveo B.M.3, kada je doveden u prijemnu kancelariju, gdje ih je dočekaio optuženi K.E. zv. „N.“, kojeg je svjedok prepoznao na glavnom pretresu i pokazao na optuženog K.E. zv. „N.“, koji je naredio da se zajedno sa ocem odvede u podrum, gdje su bili zatvoreni, a nakon kraćeg vremena je došao M. – B.M.3 i odveo njegovo oca B. na sprat, na ispitivanje, da da izjavu, a kada se njegov otac vratio, nakon nekih četrdesetak minuta, bio je sav krvav, iz ušiju mu je curila krv, imao je povrede arkade.

Svjedok B.M.1 u iskazu je naveo da je živio u B., da je radio kao ..., navodi da je tokom mjeseca juna 1992. godine u Banovićima bilo naoružanih ljudi, iz kojeg razloga se nije slobodno kretao, te mu je poznato da su ti naoružani ljudi bili pripadnici TO Banovići. Dana 16.06.1992. godine uhapšen je u svom stanu, kada su došla uniformisana lica i odveli ga u zgradu Željezničkog saobraćaja, u podrum. Sutradan je pozvan na ispitivanje, ispitivao ga je M.F. zv. „M.“, pitajući ga ko su bili članovi SDS i udario ga je pesnicom u predjelu grla, pa kako nije mogao pričati M.F. zv. „M.“ mu je dao papir da napiše imena, njemu je bilo poznato samo ko su bili članovi Glavnog odbora SDS-a, pa je on to i napisao na papir. U podrumu je bio do 23. juna, kada je bio pozvan da da izjavu, kada je došao na treći sprat u prostoriju, prvo ga je neko udario s leđa, nakon čega je pao, a onda su ga počeli tući M.F. zv. „M.“, Č.M.1 zv. „Č.“, M.A.1 i još trojica koje nije poznavao, tukli su ga tako da su mu polomili sve prste na šaci. Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ su ga tukli po lijevoj šaci, ramenu, po lijevom stopalu i po polnim organima, nakon čega je pao u nesvijest, a potom ga je M.F. zv. „M.“ polio rakijom kako bi došao sebi, te mu je rekao da ode u podrum, što je on i učinio. To udaranje je trajalo oko sat vremena. Navodi da su ga Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ tukli pendrekom, a Č.M.1 zv. „Č.“ ga je udario šipkom po prstima, kada su mu i slomljeni prsti, a radilo se o čeličnoj šipki, dok ga je M.F. zv. „M.“ tukao pesnicom i pendrekom. Iz zgrade Željezničkog saobraćaja je odveden u Tuzlu u zatvor gdje je boravio 60 dana, a kada se vratio u Banoviće, dana 11. septembra 1992. godine, bio je istjeran iz stana.

Svjedokinja S.S.2 u svom iskazu je navela da je bila pritvorena u zgradi Željezničkog saobraćaja i da su u zatvoru zajedno s njom bile i kćerke Č.D.2. Dok je boravila u zatvoru viđala je optuženog M.F. zv. „M.“ i jedne prilike je pozvao ispred zgrade da jede zajedno s njim, na sebi je imao uniformu i bijeli opasač, te je takođe navela da je u zgradi Željezničkog saobraćaja viđala i K.E. zv. „N.“, te je navela da su neki od zatvorenika bili vođeni na sprat, čula je vriske i jauke i plač, te su isti vraćani u podrum. Takođe je navela da je u junu mjesecu 1992. godine izvršen pretres njenog stana, pretres su izvršila uniformisana lica, nakon čega je odvedena u zgradu Željezničkog saobraćaja. U zgradi Željezničkog saobraćaja je zadržana vrlo malo i vraćena je kući, a to je bilo kada je prvi put bila privođena, a nakon izvjesnog vremena je ponovo bila privođena u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje su je zadržali šest dana. U zgradi Željezničkog saobraćaja nije fizički maltretirana, ali je prilikom pretresa stana zadobila udarac bokserom od jednog uniformisanog lica i zna da je tada jedan dječko rekao: „Č. šta to radiš“, ali se nikada nije interesovala za njegovo ime i prezime. Poslije je odvedena u Tuzlu u zatvor, gdje je bila 60 dana, nakon čega je puštena.

Svjedok B-7 u iskazu je naveo da je živio u B. do početka rata i da su se već početkom 1992. godine u Banovićima počele postavljati barikade. Obzirom da je bio zaposlen radio je čitav maj mjesec 1992. godine, a početkom juna mjeseca 1992. godine na njegovo radno mjesto su došli policajci i odveli ga u zgradu Željezničkog saobraćaja. U prostoriji gdje je doveden bilo je nekih stotinjak ljudi, a negdje iza ponoći počelo je izvođenje pritvorenika na sprat, pa je tako i on izvođen na ispitivanje, prethodno mu je pretresan stan, ali ništa nije ni pronađeno, jer nije ni posjedovao oružje. Kada je priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja ispitivao ga je K.E. zv. „N.“ i B.M.3, a K.E. zv. „N.“ je naredio da ostavi stvari i dokumente i da siđe u podrum, u zgradi Željezničkog saobraćaja boravio je do kraja juna mjeseca 1992. godine, a zatvorenici su uglavnom bili civili i pretežno lica srpske nacionalnosti. U zatvoru je vidio M.R.1, B-5, M.I. i druge i na njima se vidjelo da su fizički maltretirani. Za vrijeme njegovog boravka u zgradi Željezničkog saobraćaja izveden je na ispitivanje i kada je ušao u sobu na spratu odmah je zadobio udarac palicom, ne zna od koga je zadobio udarac, ali je u razgovoru sa ostalim zatvorenicima došao do zaključka da je M.F. zv. „M.“ bio prisutan kada je on zadobio udarce. Međutim, ne sjeća se da ga je M.F. zv. „M.“ udarao. Nakon što je tužilac svjedoku predočio dio iskaza datog

dana 09.07.2013. godine, u kojem je naveo: „...a kada sam ušao u salu u istoj je bio B.M.3 zv. „M.“ iz sela G., koji je sjedio za stolom, M.F. zv. „M.“, kao i vojni policajac koji me je doveo iz podruma, ispred njih na stolu je bio alkohol, vidio sam da su u alkoholiziranom stanju, rekli su mi da sjednem na stolicu, a odmah poslije mene u salu su uveli T.J., kada sam sjeo na stolicu iza mene, sa jedne strane je stao M.F. zv. „M.“, a sa druge Ž., neko od prisutnih me je pitao gdje mi je puška, nisam htio ništa da odgovorim, kada me jedan od ovih iza mene, da li Ž. ili M.F. zv. „M.“, udario u predjelu leđa, od kojeg udarca sam pao na drveni pod, a u isto vrijeme su počeli da ispituju i udaraju T.J.: „gdje su mu oružje i sinovi“, svjedok je naveo da su tačni ovi navodi. Nakon što je fizički zlostavljan vraćen je u podrum i bio je nepokretan, nije mogao ustati.

Vještak dr Grubač Petko, doktor medicine, specijalista za nervne i duševne bolesti, naveo je da je vještačenje obavio po naredbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, a predmet vještačenja je bio da izvrši psihijatrijsku eksploraciju oštećenih B.M.1, V.D.1, V.Ž., P.B., B.P., M.S.1, T.J., G.N., B-2 i M.R.1. Zadatak je bio da ispita njihove psihičke sposobnosti, kakvo je njihovo stanje bilo u vrijeme događaja, kao i posljedice koje su nastupile. Kada je u pitanju oštećeni T.J. došao je do zaključka da je posmatrani T.J. osoba prosječnih intelektualnih sposobnosti sa diskretnim znacima organskoga psiho sindroma, ima izražene kliničke znake postraumatskog stresnog poremećaja kroničnoga toka. Ovo njegovo psihičko stanje je direktna posljedica izloženosti stresnoj i traumatskoj situaciji tokom boravka u objektu Željeznički saobraćaj u Banovićima, tokom 1992. godine.

Drugi eksplorisani je bio V.D.1, rođen ... Vještak je takođe, izvršio eksploraciju i na osnovu toga došao do zaključka da je V.D.1 osoba prosječnih intelektualnih sposobnosti, dobro strukturisana ličnost uz adekvatne mehanizme odbrane, usvojenih socijalnih i moralnih normi bez maligne agresivnosti i bez znakova za poremećaje ličnosti, bio je izložen stresnom životnom događaju, stresovi imaju karakteristike biološkog, ugrožen život i zdravlje, psihološko odvajanje od bliskih i socijalne naravi, narušen status i socijalna uloga. Reagovao je realnim i irealnim strahom od određenih situacija ili osoba sa anksioznošću, neodređenim strahom, strepnjom da se događa nešto strašno, ožalošćenošću zbog vlastitoga bola i povređivanja, kao i stradanja sunarodnjaka, osjećanjem bespomoćnosti i isčekivanja i nemira. To predstavlja stanje subjektivne nesreće i emocionalne patnje teškoga stepena zbog velike ugroženosti, zbog ugroženosti lične i ugroženosti grupe kojoj je pripadao. I sada ima neprijatna sjećanja, osjećanje nepravde zbog nesankcionisanja zločina, to je direktna posljedica izloženosti traumatskom iskustvu.

Treći eksplorisani je V.Ž., rođen ... godine, ... u penziji. Ukupna eksploracija pacijenta govori o trajnom oštećenju intelektualnih sposobnosti sa redukcijom govora i svih mentalnih funkcija po organskom tipu etiologija nađene organske moždane razgradnje, što može biti posljedica traumatskih, ali i zbog zloupotreba alkohola, te vještak navodi da u svakom slučaju ovaj pacijent eksploracijom pokazuje da ima znakove organskoga psihosindroma. Što se tiče psihičkoga statusa vještak je naveo da je bio izložen teškom stresu tokom 1992. godine i 1993. godine, stres je bio biološke, socijalne i psihološke prirode dugo je trajao, nije mogao da ga izbjegne, niti ublaži, ranije ga nije doživljavao i nije mogao predvidjeti njegovu evoluciju, prestanak i ishod. Istom ili sličnom incidentu su bili izloženi i njegovi sunarodnici, što ga je činilo još osjetljivijim i stvaralo mu je veći strah. Okruženje je bilo uglavnom neraspoloženo prema njemu i kao posljedica toga nastao je postraumatski stresni poremećaj kao maladaptivni odgovor na katastrofičnu situaciju, tok bolesti je hroničan sa trajnim promjenama ličnosti koje se manifestuju kroz poremećaj interpersonalnog i socijalnog funkcionisanja, te alijanacijom sredine, što je sve posljedica njegovoga boravka u pritvoru tokom 1992./1993. godine.

Dalje je eksplorisana P.B., rođen ..., čiji su analitički podaci navedeni u nalazu, urađen je njegov psihički status i iz toga je izveden zaključak da je posmatrani P.B. bio tokom 1992. godine - 1993. godine izložen teškom takozvanom pervazivnom stresu, gdje su mu bili ugroženi zdravlje i život i povređene slobode. Jedan broj sugrađana iste nacionalnosti je bio pod istim uslovima. Nije uspijevaao da se adaptira jer je stres bio veoma jak, ranije nije bio doživljen. Javio se iznenada, nije ga očekivao, nije mogao da predvidi njegovo djelovanje, niti prestanak, nije mogao da ga izbjegne ili ublaži, njegovo stanje je pogoršano i uvredama od strane policije i drugih uniformisanih osoba, tučama i povređivanjima, nehumanim uslovima u kojima je bio izložen. Kao posljedica izlaganja takvom fizičkom, psihičkom i socijalnom stresu reagovao je strahom, anksioznošću, nesanicom, lošim predviđanjima, strepnjom, gubitkom nade i samopouzdanja i tugom. Te psihičke patnje su trajale cijelo vrijeme boravka u Banovićima u jakom intenzitetu i velikoj brojnosti. Poslije nekoliko sedmica, po izlasku iz Banovića se počeo adaptirati i tegobe su jenjavale i prorijedile se, ali i sada ima ružna sjećanja koja ga uznemiruju, ima ružne snove sa sadržajima iz traume, nesanicu s glavoboljom i oštećenjem vida, što je posljedica njegovog boravka u pritvoru 1992. godine i kasnije 1993. godine, kada je bio izložen drugim traumama.

Kada je u pitanju oštećeni M.R.1, rođen ... u B., njegovi anamnestički podaci su navedeni u nalazu, urađen je njegov psihički status na osnovu psihičkoga statusa, primijenjujući kriterijume Međunarodne svjetske zdravstvene organizacije iz Ženeve i upute Udruženja psihijataru Američkog udruženja psihijataru i na osnovu toga vještak je dobio simptome posttraumatskog stresnog poremećaja, koji je hroničnoga toka, sa simptomima ponovnog doživljavanja traume, simptomima izbjegavanja i simptomima prenadraženosti, te je izveo zaključak da je posmatrani M.R.1 osoba prosječnih intelektualnih sposobnosti, tokom ratnoga sukoba je bio izložen stresu koji je bio neočekivan, jakog intenziteta, nije ga mogao izbjeći i ublažiti, nije mogao da predvidi trajanje i prestanak, nije imao podršku, bili su mu ugroženi zdravlje, život, socijalni status i egzistencija, u takvoj situaciji je reagovao strahom, tugom, beznadošću, gubitkom samopouzdanja, strepnjom i plašljivim iščekivanjem, a nešto kasnije sa simptomima posttraumatskog stresnog poremećaja, a kao maladaktivnim odgovorom na pervazivni stres.

Dalje je izvršio eksploraciju M.S.1, uradio je njegov psihički status, koji je takođe naveden i iz toga je izveo zaključak da je M.S.1 ispoljavao simptome depresivne epizode teškog stepena, koje su bile konstatovane i u nalazima koji su tu navedeni i dobijao je terapiju. Klinički fenomeni su se manifestovali sa depresivnim afektom, umorom, padom dinamizama, gubitkom zadovoljstva, strahom, napetošću, padom koncentracije, te gubitkom samopouzdanja i osjećanja krivice sa sumornim pogledom u sutrašnjicu, ružnim mislima i razmišljanjima, preporučena mu je terapija koju nije mogao da dobija. Stanje je nastalo kao posljedica izlaganja teškoj traumi, teškoj socijalnoj i biološkoj, što je u posljedica njegovog boravka u pritvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Kada je u pitanju oštećeni B-2, rođen ... u B., anamnestički podaci su navedeni na strani 20. i na 21. strani nalaza, kao i medicinska dokumentacija, koja je takođe navedena. Uradio je i njegov psihički status u vrijeme kada je vršio eksploraciju i iz toga izveo sljedeći zaključak: Kao reakcija na stres koji je bio pervazivne prirode, te da je rijedak i dugotrajan, doveo je do iscrpljanja mehanizama odbrane i prevazilazio je njegove lične, inače opšte ljudske mogućnosti, reagovao je malo adaptivno sa razvojem posttraumatskog stresnog poremećaja – PTSP, sada je kronični tok sa trajnim promjenama ličnosti i u smislu otežanog interpersionalnog i radnog funkcionisanja, posljedica njegovog psihičkog stanja, jeste boravak u zatvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Nadalje, kada je u pitanju oštećeni B.P., vještak je naveo da je posmatrani B.P. tokom boravka u zatvoru u Željezničkom saobraćaju, a i kasnije do onoga dana kada je uspio da pobjegne preko borbene linije, bio izložen stresu koji je imao karakteristike biološkog, psihološkog i socijalnog, reagovao je poremećajem prilagođavanja sa psihičkom patnjom, strahom, depresivnim afektom i nemogućnošću da se adaptira, jer je stres bio intenzivan i dugo je trajao, ranije ga nije doživljavao i nije mogao da predvidi njegovu evoluciju i prestanak, takođe ga nije mogao izbjeći, niti ublažiti. Kao posljedica i sada ima nametnuta sjećanja, potrebu za izbjegavanjem sjećanja na taj period i povremeno doživljavanje, reagovanje kao da se trauma ponovo ponavlja. To su sekvele traumatskog stresnog poremećaja, kao trajna posljedica teškog pervazivnog stresa, a ovo njegovo opisano psihičko stanje je direktna posljedica boravka u zatvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja. Vještak navodi da su svi oštećeni koje je vještačio imali teške i ozbiljne posljedice psihičke prirode, a zbog boravka u zatvoru u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, na glavnom pretresu održanom dana 18.12.2015. godine, pročitani su iskazi svjedoka S.S.3 i M.S.2, pa je tako svjedok S.S.3, u iskazu koji je dat na zapisnik broj 16-14/3-1-04-02-170/13 od 02.07.2013. godine, sačinjen od Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Državne agencije za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla, izjavio: „Moje ime je S.S.3, odazvao sam se pismenom pozivu radi davanja izjave danas. Potvrđujem svojim potpisom da sam razumio sva obavještenja i upozorenja prije davanja ove izjave, ovu izjavu dajem dobrovoljno i nisu mi data nikakva obećanja, niti garancije. Prije svega, želim da istaknem da se ne osjećam dobro, nisam pod uticajem alkohola, niti opojnih sredstava. Naime, imao sam moždani udar prije tri godine, imam dijabetes i na inzulinu sam dvije godine, slabo sam pokretan, lošeg sam zdravstvenog stanja u fizičkom smislu, ali mogu dati izjavu vezanu za moj boravak u logoru u Banovićima. Do sada sam već davao izjave u agencijama za sprovođenje zakona u Bosni i Hercegovini, vezane za moj boravak u logoru u Banovićima. Do početka izbijanja ratnih sukoba, sa porodicom i suprugom, sinom i kćerkom, sam živio na O. u B.. Nisam bio zaposlen, ali sam bio .... Otišao sam kamionom za S. i odvezao sam turu uglja za Srbiju, ..., zajedno sa kolegom G.V.. Po povratku iz S. 15. maja 1992. godine, vozili smo blok iz I. iz V.. Nismo mogli proći kroz Tuzlu, pošto su napali vojsku u Tuzli. Nakon toga smo se vratili prema Bijeljini i noćili smo u Požarnici tu prvu noć kad je vojska napadnuta. Ujutro smo išli prema Tuzli da vidimo šta je bilo. Kada smo došli na Brčansku Maltu, vidjeli smo kamione gdje gore i ispreturani su, par vojnika sam vidio gdje mrtvi leže preko ograda, a da li je bilo mrtvih u kamionu, nismo vidjeli, kamioni su neki bili pretureni, neki su gorjeli po kanalima. Nakon što smo to vidjeli, okrenuo sam kamion i vratio se nazad ka Bijeljini. G.V., koji je bio sa svojim kamionom iza mene, i on se vratio. Moj kamion sam ostavio na ulazu u Bijeljinu kod nekog čovjeka koga nisam poznavao i koji mi je sam ponudio, a kamion je bio pun bloka. G.V. kamionom smo otišli za Mali Zvornik. Zaboravio sam napomenuti da sam suprugu i djecu, prije nego što ću odvesti kamion za S., odnosno ugalj, odvezao u Ž. kod B., te ih ostavio kod G.V. supruge. Nakon što smo ostavili kamion u Malom Zvorniku, noćili smo tu i ujutro smo prešli Drinu, a prevezao nas je prijatelj N.M., te nas je odvezao u Šekoviće. Po dolasku u Šekoviće nismo našli kolegu u gradu i rekli su nam da je u selu kod majke. Naime, tražili smo K.N.. Odvezli smo se u to selo iznad Šekovića i tu smo pronašli K.N. i bili s njim. Oni su nama nudili da tu ostanemo s njima i da pristupimo jedinici vojske. Nismo mogli pošto su nam porodice bile u Banovićima i odlučili smo da krenemo za Banoviće. Vodio nas je jedan djed šumskom stazom prema Stuparima preko Matijevića, dok je mogao, onda nam je objasnio da ne ide dalje, te je on ostao. Otišli smo preko Matijevića i spustili se preko kamenoloma za Stupare na put Tuzla – Sarajevo. Odatle smo krenuli asfaltom pješice dole prema Živinicama i Banovićima. Pješice smo išli sve dok nismo stigli do table Lupoglavo selo, neko. Tu je naišao komšija vozilom i odvezao nas do O., gdje sam ja živio. Kad sam došao na O., moj automobil „Fiat 127 specijal“, kojeg sam ja kupio pred sam rat, bio je

ispred kuće. Njime smo se odvezli u Ž. i sjećam se, bila je nedjelja. Po dolasku u Ž. ljudi su već bili angažovani u seoskim stražama. Čim smo tu došli, mi smo odmah morali davati seoske straže. Naime, bilo je veliko selo, a malo ljudi. Mi nismo dužili naoružanje nego je bilo nekoliko pušaka i nismo ih svi imali, nego su puške na mjestima, a mi smo se mijenjali, tako da smo imali puške samo kad smo bili na straži. Sutradan sam ja išao automobilom da kupim namirnica. Kad sam se vraćao iz grada za Ž., na ulazu u naselje Radina, tu me zaustavio E.A. i pregledao je vozilo i pretresao, pitao me da li imam oružje. Odgovorio sam mu da imam pištolj na dozvolu, pokazao sam mu pištolj i dozvolu, a on je uzeo oboje i rekao mi da sutra dođem, da će mi izdati potvrdu o oduzimanju. Kada mi je oduzeo oružje, pustio me. Došao sam u Ž. i nisam se više vraćao u Banoviće. U brata je bila žena trudna sedmi mjesec, a kćerka mu se prehladila, te su moja supruga i djeca, zajedno sa bratovom suprugom i djetetom, autobusom otišli za Banoviće doktoru, a to je bila nedjelja. U ponedjeljak smo ih čekali, ali se oni nisu vraćali i tako je to bilo 13 dana, ništa nismo znali za porodice. Rekao sam bratu D. da bi red bio da jedan od nas ide i da vidi šta je sa porodicom i zašto ih ne puštaju. Nakon 13 dana, dogovorio sam se sa bratom, sjeo u auto, pozdravio se sa svima, kao da sam znao da se neću vratiti. Kad sam došao u grad, prošao sam punkt, policija me pretresla i pustili su me. Bio je na punktu S. i M.S.1, koji je sada u Z.. Došao sam u stan mojih roditelja u samom gradu u B. i zatekao suprugu, snaju i sestru sa djecom. Oni njima nisu dali da se vrate u Ž.. Pokušavali su nekoliko dana da dođu u Ž., ali su ih vraćali. Ušao sam u stan i nisam bio pet minuta u stanu kada je zazvonilo zvono. Supruga je ustala i otvorila vrata, vratila se i rekla da me traži Vojna policija. Izašao sam, odmah su mi tražili ključeve od vozila i naredili mi da pođem sa njima. S mojim autom su me prvo odvezli u Štab teritorijalne odbrane u gradu. Tu je i prije rata bio Štab teritorijalne odbrane, tu su me i zatvorili, a kad sam ja došao, tu su bila već dvojica zatvorenih i to B.L. iz Ž. i L. – ..., iz B.. Nakon pola sata, ubacili su i nekog pijanog čovjeka u tu prostoriju u prizemlju, bila je kancelarija, ali je imala rešetke na prozorima. On je bio pijan i pitao nas ko smo i šta smo, bio je dosadan, mi smo mu rekli da smo ..., a onda je on počeo da psuje i tražio je da ga puste, te su ga oni i odveli. Taj dan predveče, mene i B.L. su prebacili u zgradu Željezničkog saobraćaja, dok je L. ... ostao tu u tim prostorijama. Tada smo došli u zgradu Željezničkog saobraćaja, smjestili su nas u podrum, gdje je bilo i kupatilo. Dole su bile već rešetke napravljene i poznato mi je od ranije, nisu bile rešetke, ali su to oni napravili zbog nas i sve je bilo zaključano katancima. Kada smo došli, zatekli smo oko 30 ljudi u toj prostoriji i sjećam se bio je V., B.S.1, B.G., R. – bilo je njih pet-šest kad smo stigli, ali su ubrzo napunili prostoriju i bilo nas je preko 50. Tada je počelo odvođenje gore u salu na ispitivanje, mučenje i maltretiranje. Ti, koji su tukli, bili su vojni policajci, koji su bili u kancelariji. Sjećam se da su najgori bili M.F. zv. „M.“ i „K.“. Oni su stalno odvodili u tu salu gore, tukli ih, maltretirali ih i vraćali ih nazad. Čuli smo sve kako su ih tukli, čuli smo jauke, a naročito je bilo strašno noću. Mene nisu izvodili zato što me Č.M.1 zv. „Č.“ nije dao, htio je „K.“, ali je naišao Č.M.1 zv. „Č.“ i zaprijetio mu da me ne smije dirati dok je on tu. Č.M.1 zv. „Č.“ sam poznao prije rata, jer sam ... njegovim komšijama, igrali smo fudbal i bili smo dobri. Rekao mi je da mu je stigao dopis u Željeznički saobraćaj da ima zadatak da me onesposobi, ali da on neće i da će me zaštititi. Č.M.1 zv. „Č.“ su poslije, pošto je nekim Srbima pomagao, skinuli su ga odatle i „bacili“ ga u ... da radi. Pošto smo bili dobri, poslao je svoju suprugu kod moje žene i djece da ih pita imaju li hljeba, što je ona i učinila, bar tako mi je žena pričala. On je imao pravo na dva hljeba, jedan je slao mojoj djeci, a drugi je ostavljao svojim, to kad je prebačen u .... Č.M.1 zv. „Č.“ je bio korektan i tukao je samo one koji nisu htjeli da priznaju da imaju oružje, a on je imao spisak – revers da su zadužili. Meni je zaista pomogao, a mene su tukli zbog torbice koju sam ja zadužio sedamdesetih godina kao rezervista JNA, podmetali su i lagali. Kada su mene zatvorili, vozilo su mi odvezli, a zatim ga vratili. Međutim, komšija M.M.2 iz O. je uzeo auto i nikada ga nije vratio. Dok sam bio u prostorijama najviše su noću dolazili i prozivali nas, te su nas odvodili gore u salu i tukli, vidio sam pretučene ljude. Ja sam V. stavljao obloge, padao je u nesvijest,

sjećam se da su tukli B-2, Ž. ... i mnoge druge. Kroz to je prošlo oko 100 ljudi, većina je dobila batine, pošto je mene zaštitio Č.M.1 zv. „Č.“, ja sam pomagao tim pretučenim ljudima. Ti vojni policajci dolazili su noću i tukli su nas na spavanju i u tim prostorijama, nisu nam dali spavati i ko je spavao tukli su ga. Nisu nam davali da spavamo noću, pogotovo ove starije ljude, jer nisu mogli da izdrže, a da ne spavaju. Noću kada su dolazili, bio je mrak i iz mraka su izvodili ljude. Oni koji su dobili batine, većinom su se žalili da ih je tukao „M.F. zv. „M.“ i „K.“, a da je K.E. zv. „N.“ bio šef, da je dozvoljavao i komandovao batinjanje. Tu sam proveo 21 dan i tada su me izveli u tu prostoriju na spratu, ispitali su me i pustili kući. Otišao sam u očev stan, s tim da sam se morao svaki dan u 12 javljati portiru u zgradu Željezničkog saobraćaja. Sedam dana sam bio na slobodi, hodao sam po gradu, svi su me znali. Neki ljudi su me volili, rekli su mi da ne hodam gradom. Nisam par dana izlazio, jedno veče izađem, taman da izađem, neko me je pozvao, okrenu sam se i vidio dva policajca, koje sam poznavao prije rata i zvali su se S. i R. i radili su u Stanici milicije u Banovićima. Došao sam do njihovog vozila i naredili su mi da uđem u njihovo vozilo i odvezli su me u prostorije stanice policije. Po dolasku otvorili su vrata prostorije i S. me je lijevom rukom udario u predjelu uha. Uho je počelo da krvari kad me je on udario, onda me je R. iza ulaznih vrata, udario u čelo. Vidio sam zvjezdice i pao na stub, odnosno naslonio se na stub i kada sam došao svijesti S. mi je psovao četničku majku i tražio da pričam. Upitao sam ga šta da mu pričam i rekao sam da sam dao izjavu u Željezničkom saobraćaju, pitao sam šta sam radio u Ž., gdje je vojska, gdje je artiljerija, gdje su tenkovi. Rekao sam da nema od toga ništa, da nema ni vojske, a oni su to sve znali, ali „dopao sam im šaka“, pa su me tukli i maltretirali. Poslije toga su otišli odatle i zaključali me, a nakon nekog vremena došao je S. sam. U neko doba noći nije bilo struje, S. je došao sa baterijom i pošto je noć bila, malo sam se naslonio. Usmjerio je meni bateriju u oči i rekao: „četnik spavaš, pričaj“. Rekao sam mu da nemam šta da mu pričam i da sam sve rekao u Željezničkom. Nakon toga, on mi je rekao: „pričat ćeš“. Pošto sam ustao kad je on ušao, udario me nogama oko bubrega. Međutim, kada me počeo udarati koljenom u facu, podmetnuo sam ruku i on je meni rekao: „četnik, braniš se“. Rekao sam mu da se ne branim, nego da je to bilo mahinalno i pitao što me tuče kad mu ništa nisam skrivio. Rekao je da jesam i da ću sve priznati, a nakon toga je otišao. Poslije je došao, došla je u međuvremenu struja, a on mi je donio papir i olovku i da mu napišem aktivnosti koje su u Ž.. Sjedio sam i napisao sam mu da sam brao jagode, šetao i igrao fudbal i bio na punktu, što stvarno i jesam radio dok sam bio u Ž.. Kada je došao poslije opet, uzeo je papir, pročitao šta piše na papiru i rekao: „ti bio kao na vikendu“, a odgovorio sam mu da jeste tako bilo. Dalje nije dolazio. Ujutro oko pola devet donijeli su mi doručak i to mi je donio J. zv. „J.“ milicioner. Rekao sam mu da ne mogu da jedem, govorio sam mu da ne mogu da jedem, ali mi je on rekao da jedem, jer će mi trebati. Uzeo sam par zalogaja i pojeo. Poslije toga, došao je S. i pitao me da li sam jeo. Kad sam mu odgovorio, naredio mi je da ustanem i idem ispred njega. Došao sam na raskršće hodnika i on mi je naredio da idem na sprat od zgrade. Ušao sam u kancelariju gdje su bila tri stola. Sjeo je za sto i ja sam sjedio, ali uz zid. Otvorio je ladicu i izvadio štos reversa i svesku i rekao je da ima revers da sam zadužio pušku, a rekao sam mu ako ga nađe da me strijelja. Pošto nije našao revers, a bilo mu je krivo, pitao me ko je bio komandant u Ž., a Ž. je već bila popaljena i istjerana i nije bilo nikoga. Znao sam tog J., koji je bio glavni, ali mu nisam znao prezime, a on hoće prezime. Pitao me, govoreći prezimena J., K., M., rekao sam mu: „hajde neka bude M., ne znam stvarno“. Tada me je neko od policajaca, koji je sjedio bočno od mojih leđa, udario palicom po prsima, glava mi je klonula od udarca. S. je bio u civilu i iz ladice je izvadio palicu, te me je tukao po leđima, nogama i palicom nekoliko puta po glavi. Nakon što su me pretukli, ponovo su me vratili u tu prostoriju, supruga nije znala gdje sam, nije niko znao. Supruga je išla raspitivala se, išla je i u stanicu policije i svađala se. Taj dan pred veče, ponovo su me vratili u zgradu Željezničkog saobraćaja, tada je supruga i saznala da sam ja u zgradi Željezničkog saobraćaja. Pošto sam vraćen u tu zgradu, tu sam bio još sedam dana. Osmi dan su nas

izveli napolje i odveli u sud u zgradu. Bilo nas je šest Srba i dva Muslimana i odveli u Živinice na suđenje. U Živinicama su me osuđivali za neke letke koji su mi poturili, 45 letaka i osude me na dva mjeseca zatvora i odvezli su me za Tuzlu u zatvor. Po dolasku u zatvor u Tuzlu, dole je bilo preko 200 ljudi, bio sam zatvoren u prizemlju par sati, a onda su nas prebacili u potkrovlje. Ćelija je bila broj 8., a sa mnom su bili P.Z., sada je u A., P.G.2, poginuo u Brčkom, drugih ne mogu da se sjetim, a bilo nas je u sobi osmorica. Tu sam ja bio dva mjeseca i pri kraju su njih sedam izveli i ja sam ostao sam u ćeliji. Tu sam bio jedno pola sata kada su počeli ulaziti neki drugi ljudi, nikoga nisam poznavao. Kada su zauzeli krevete, pitali su me ko sam, rekao sam da sam ... i oni su rekli da su i oni. Ubrzo sam saznao da su to bili tri Hrvata i četiri Muslimana, koji su bili ubice i lopovi. Oni su pričali kako su ubijali i kako su krali i šta su sve radili i tako, pričali su to sa uživanjem. Tu sam zagužvao sa jednim I., jer mi je psovao četničku srpsku majku, te prijetio da će me zaklati. Kasnije je prišao jedan F. i rekao mi da je najbolje da idem iz sobe. On je zvao policajca, vodnik je otvorio vrata, F. je otišao u hodnik i rekao mu. Nakon par minuta, prošao je F. pored mene i namignuo mi. Nekoliko minuta kasnije vodnik je došao, naredio mi da kupim svoje stvari i da izađem na hodnik. Poslije su me prebacili u ćeliju broj 11. i tu su bili svi iz B.. Bio je S.V.2 – poginuo, P.G.1 – poginuo, V.D.2, V.D.3, J.J., B-5, D., njegov sin zv. “C.“, B.S.1, Đ.N., P.Z. i ja. Dok sam bio u ćeliji broj 11. nisam izvođen, niti su mene tukli, ali sam čuo gdje su tukli ljude i maltretirali, vidio sam gdje su S.V.2 gurali, bio je krupan, čuo sam da su ga i tukli, ali on nije htio da govori o tome. Za vrijeme boravka u zatvoru u Tuzli niko me nije tukao, mislim na mene lično, dok smo bili u 11. pitali su da li hoće neko da ode čistiti krug, mi smo se prijavljivali i čistili krug. U sobi je P.Z. šamarao neki vodnik. Poslije par dana taj se stražar i vodnik izvinuo P.Z.. Iskreno, tu su nam svima svašta valjali i pričali, tako da je psihički to teško bilo izdržati. Dok sam bio u zatvoru posjećivala me supruga i ona mi je dostavljala nešto hrane dok sam bio u zatvoru. Tu sam ostao sve do 27. aprila 1993. godine u toj istoj ćeliji. Tog dana su nas potovarili u kamione i krenuli smo na razmjenu i razmijenjeni negdje u Šatorovićima kod Lopara. Razmijenjeno je nas deset Srba, ali ne znam koliko je bilo Muslimana, uglavnom prolazili smo jedni pored drugih. Sa mnom je tada razmijenjen samo B.S.1 i ja iz B., a onih osam su bili iz T. prema S.. Ovi ostali izašli su poslije kada je bila razmjena “svi za sve”, čini mi se tri mjeseca kasnije. Sve to što sam vam ispričao, tako je i bilo od slova do slova, možda sam nešto propustio, ali bilo je davno, zaista davno. Taj ... kod koga je ostao kamion u Bijeljini, on je istovario blok i uzeo ga sebi. V.G. je kasnije uzeo kamion i odvezao ga kako bi vozio ljude iz Ž.. Kamion je odvezao u Zvornik, a zatim u Bijeljini i on je radio sa mojim kamionom sve do mog dolaska iz zatvora. Poslije sam ja preuzeo kamion i nešto malo radio s njim, a kasnije ga prodao na otpad. Potvrđujem da nemam više ništa da dodam, potvrđujem da nemam primjedbi na način na koji je vođen razgovor i da mi nije priječeno, niti bilo šta obećano, potvrđujem da su prema mom najboljem znanju i uvjerenju odgovori istiniti, potvrđujem da sam pročitao izjavu i potvrđujem da je ovo moj vjeran zapisnik razgovora i stavljam svoj potpis na vrh, ispod i na dno svake stranice.“

Svjedok M.S.2, u iskazu datom na zapisnik broj 10-1-9/01-230-274/09 od 03.07.2009. godine, MUP Republike Srpske, CJB Bijeljina, Policijska stanica Vlasenica, izjavio je: „Izbijanje ratnih dejstava u Bosni i Hercegovini zateklo me u B., gdje sam bio nastanjen i bio sam na radnom mjestu .... Krajem maja u taj objekat kod mene je došla vojna policija i saopštili su mi da im predam ključeve od svih tih prostorija i objekata, kojima sam ja upravljao. Kad sam im sve to predao, rekli su mi da do 15,00 časova raspustim sve radnike i da taj objekat treba da preuzme Vojna policija, tj. da se useli u taj objekat. Nakon 5 do 7 dana, u moj stan dolaze četvorica pripadnika Vojne policije, koji su mi pretresli stan, a nakon toga me odveli u Direkciju Željezničkog saobraćaja tj. u podrumске prostorije gdje je nekad bila kotlovnica i smještaj za ugalj. Od te četvorice mnogo dobro sam poznavao jednog, a prezivao se Š., ne znam mu pravo ime, ali znam da je bio iz sela H., općina B., a

ostalu dvojicu znam iz viđenja, jer su bili ..., četvrtog se ne sjećam tj. nisam ga poznao. Prilikom pretresa i mog privođenja, ta četvorica su bili prilično korektni prema meni, a razlog mog privođenja usmeno su mi samo saopštili da idem na informativni razgovor radi navodnog šverca oružja. U pomenutom podrumu sam zatekao 10 do 15 ljudi od kojih sam polovinu poznao iz viđenja. Tu sam boravio oko tri sedmice. Svaki dan se taj podrum punio ljudima i nekad se dešavalo da nas bude od 100 do 150, u tako malom prostoru. Upravnik zatvora je bio K.E. zv. „N.“. Prvih pet do šest dana u večernjim satima su vodili po 5 do 6 ljudi radi obavljanja informativnog razgovora, poneko je od njih dobio batina, a neko i nije. Međutim, nakon toga čuli smo da su njihove snage napale srpsko selo Željova, koje se nalazilo negdje na granici između opštine Zavidovići i opštine Banovići i tom prilikom je to selo, koliko smo mi čuli, popaljeno kompletno, a na njihovoj strani su poginula dva borca i dva su ranjena, a što smo mi čuli iz njihovih priča. Od tada svako veče dolaze pijani vojnici sa linija i odvođe iz naših prostorija po dvadesetak ljudi, a ponekad i više i vode ih na gornji sprat i tu ih tuku po cijelu noć. Mene su jednom odredili da počistim te prostorije i tada sam vidio čisteći da su sve bile krvave od tuče i maltretiranja zatvorenika. U to vrijeme obavljao sam poslove djelioca hrane, koja je bila oskudna. Jedne noći došao je policajac „K.“, rodom iz C., kako se nama predstavio, a na uniformi je imao oznaku „ZNG“ i rekao mi da sa još jednim dovedem na informativni razgovor V.Ž., koji je od silnih batina bio maltene nepokretan. Pošto niko drugi nije pristao, ja sam pomogao V.Ž. da izađemo na gornji sprat, gdje se obavlja informativni razgovor i kada sam ga doveo meni su rekli da sačekamo u hodniku, a ja sam iz hodnika čuo jauke i tupe udarce, najvjerovatnije palicama, jer sam u „K.“ rukama vidio crnu i bijelu palicu. Nakon toga, taj isti „K.“ je izašao iz te prostorije i počeo da me tuče palicom i nakon toga ja počnem da bježim niz stepenice, a on je trčeći za mnom, sustigao me i udario nogom u predjelu rebara, slomivši mi jedno rebro. Od tog udarca ja sam pao na stepenice i kotrljavši se niz stepenice iz suprotnog smjera je naišao drugi policajac koga znam iz viđenja, ali ne mogu da se sjetim njegovog imena i prezimena, te me je i on počeo tući nogama. Nakon toga, odveli su me ponovo u podrumске prostorije. Nakon desetak dana, ja sam insistirao da sa mnom obave informativni razgovor i da mi objasne zašto sam ja tučen. Navedeni „K.“ mi je dao parče papira i olovku i rekao mi da ja sam napišem što sam ja tu i da dobro znam što sam tu. Tada me on udario pesnicom u predjelu arkade, oborivši me i ja sam ostao bez svijesti. Kad sam ja došao svijesti, oni su me posuli rakijom, gdje sam se ja tom prilikom uspio obrisati od krvi. Nakon nekoliko dana poslije toga, počeli su ubrzano da uzimaju izjave od nas, te da nas puštaju kućama, a one koji su imali bilo šta od oružja su slali za Tuzlu. Kad sam izašao iz tog zatvora, kod kuće sam saznao da je razlog tog ubrzanog ispitivanja, taj jer je trebao da dođe Međunarodni crveni krst. Nakon dva dana mog boravka u stanu došao je ponovo vojni policajac, jedan od onih ... i rekao mi da moram ponovo ići u zgradu Direkcije Željezničkog saobraćaja. Došavši tamo, saznao sam da je postavljen novi upravnik tog zatvora – J.E., koji je prije rata bio ... u B.. On je tom prilikom obavljao sa mnom razgovor, rekavši mi da moram najvjerovatnije ići u razmjenu, jer u Vlasenici ima dosta njihovih ljudi zarobljenih. Ja sam mu tom prilikom rekao da bih išao u razmjenu, ali da povedem i nepokretnog oca i suprugu, a koji su se nalazili sa mnom u stanu. Tada mi je taj upravnik rekao da sačekam u nekoj portirnici, jer on mora da obavi neki informativni razgovor sa drugim ljudima, a što sam ja i učinio i čekajući u toj portirnici, došao je M.F. zv. „M.“, sa kojim sam se veoma dobro poznao, jer smo prije često sjedili u gradu po kafanama. Obratio mi se riječima: “šta ti tu četnik radiš”, ja mu nisam uspio ništa ni odgovoriti, a on me je pozvao da pođem sa njim, gdje me je uveo u jednu malu prostoriju i tu me dobro istukao. Nakon toga su mi saopštili da mogu ići kući, ali da nigdje ne izlazim iz stana, jer je moguće da će ponovo doći po mene. Od tada pa do potpisivanja Dejtona, ja sam ostao u B. i niko me više nije privodio bilo gdje. Osim „K.“ i M.F. zv. „M.“, koji su mene lično tukli, čuo sam iz priče od ostalih zatvorenika, da su se u tuči najviše isticali upravnik K.E. po nadimku „N.“, dvojica braće iz S. B. ili T., kojima ne mogu da se sjetim imena i prezimena, a poznajem

ih jako dobro, kao i jedan čovjek iz sela O., koga takođe dobro poznajem, ali ne mogu da se sjetim imena i prezimena.“

Svjedok B-1 u iskazu je naveo da je u junu mjesecu 1992. godine živio na K., općina Z., da je bio pritvoren u zgradu Željezničkog saobraćaja iz razloga što se nije bio priključio Armiji BiH, gdje je ispitivan. U zgradi Željezničkog saobraćaja je zadobio udarac od V., poznato mu je da je K.E. zv. „N.“ bio upravnik zatvora, poznavao je optuženog M.F. zv. „M.“, ali ga nije vidio u zgradi Željezničkog saobraćaja dok je on bio pritvoren. Takođe, za optuženog K.E. zv. „N.“ navodi da ga je poznavao od ranije, optuženog D.M.1 je vidio u zgradi Željezničkog saobraćaja i vidio je kada je udario jednog invalida, a i njemu je zadao par udaraca. U zgradi Željezničkog saobraćaja zadržao se 13 dana, nakon čega je pušten.

Na glavnom pretresu održanom dana 25.01.2016. godine, shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitan je iskaz Đ.M., dat u Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, na zapisnik broj 17-15/3-1-04-2-/07 od 03.04.2007. godine, u kojem je svjedok izjavio: “Do izbijanja ratnih sukoba sa porodicom sam živio u B., već sam bio penzionisan, a neposredno prije penzionisanja bio sam .... U junu mjesecu 1992. godine u stan koji je moje vlasništvo tri puta je dolazila vojna policija, te su vršili pretres stana bez naloga i bez obrazloženja zašto to rade. Nikoga od tih lica nisam prepoznao. Neki od tih lica imali su uniforme civilne zaštite i bez oznaka, ali najviše njih je bilo u civilnom odijelu, ličili su na kabadahije i bandu. Prilikom jednog pretresanja oduzet mi je pištolj koji sam imao kod sebe u vlasništvu, a u skladu sa zakonskim propisima koji su važili u to vrijeme. Tada je u gradu vladala opšta hajka na Srbe i njihovu imovinu, tako da su iseljavali Srbe iz stanova i iseljavali ih kod drugih Srba u stanove. Tako su u moj stan odredili da useli izvjesni B. sa šest članova porodice iz R., bio je .... Nisam dozvolio da se usele, uložio sam žalbu, ali žalba nije riješena. On je stalno dolazio i vršio pritisak, prijeteći mi. Ja sam na stolnom kalendaru upisivao podatke pored datuma kada i šta se dešavalo. On je jednom prilikom ušao u stan, mene nije bilo kući, pa je pokidao te listiće sa kalendara i odnio. Kada je došao posljednji put razgovarali smo u primaćoj sobi, te sam istom saopštio da ukoliko se useli u stan bez mog odobrenja učiniću sve da ga izbacim, ako ne uspijem da ga izbacim, da ću ga ubiti. Isti je shvatio ozbiljnu situaciju, otišao je i više se nije vraćao. Kasnije su uselili neku ženu sa dvoje djece u moj stan, bila je iz mjesta H.. Sada radi u ... u B. kao ... i zove se Č.1. Ista je u stanu boravila nekoliko mjeseci, mijenjala je stan sa izvjesnim H. zv. „B.“, dok mu se supruga zove F.. Za vrijeme boravka te žene u stanu jedne prilikom su došla dva pijana vojnika, ušla u stan i pokušala su da prave probleme. Ova žena koja je stanovala kod mene u stanu pozvala je policiju, ali su oni napustili stan prije dolaska policije. Još par puta njen brat je dolazio i pravio probleme. Složio sam se da H. zamijeni stan sa Č.2, odnosno da uđe on, a da izađe Č.1, jer mi je isti obećao da će mi omogućiti da napustim Banoviće. Dana 14. juna 1992. godine vojna policija je ušla u moj stan, te je mene odvela u zatvor u zgradu Željezničkog saobraćaja. Tamo je već bilo mnogo zatvorenih srpske nacionalnosti. Upravnik logora bio je K.E. zv. „N.“, istog sam dobro poznavao, bio je oženjen .... Kasnije mi je rekao da je izdao naredbu da mene i G.N. ne smiju tući. Međutim, G.N. su jednu večer odveli gore i kada se vratio dole u podrum podigao je pantalone, iz obje noge curila je krv. Mene je lično pretukao Č.M.1 zv. „Č.“, udarajući me flašom od mineralne vode u predjelu glave. Polupao mi naočale, a zatim me je udario dva puta po leđima. U zatvoru sam zatekao lugara sa jezera kojem se ne sjećam imena, doveden je kasnije V.D.1, kojeg su toliko prebili da nije mogao ići u WC-e da mokri. Tako da sam ja našao neku teglu i donio mu. Nije mogao ustati. Njega su navodno tukli zato što je oženio bivšu .... Pored stalne tuče i maltretiranja stalno su izvodili nekog kapetana iz Ž.. Tu noć, kad su mene uhapsili, u zatvor je doveden veliki broj Srba, tako da bukvalno nismo imali gdje sjesti, mnogi od nas su stajali. Jedan od stražara bio je G.. koji je bio vojni policajac. kojeg su specijalno zvali

kada treba nekoga od zatvorenika posebno pretučiti. Bilo je dosta stražara, ali ja nisam znao imena. Ležali smo na betonu u podrumu, nekada je tu bilo kupatilo od rudnika, mali prozori podrumski i neke daske. Često su psovali srpsku majku i prijetili, jer se pored prozora nalazio put kojim su prolazili, tako da su stalno ulivali strah. Dana 23. juna doveden je veliki broj Srba u zatvor, sve su ih tukli, tačnije dovođeni su odnekud, odvođeni su nekuda i premlaćivani, zatim su dovođeni na stepeništa, zatim ih gurnu, tako da smo mnoge morali dizati sa stepeništa, jer su ljudi bili pretučeni i nisu mogli ustati. Dana 24. juna 1992. godine oko 00,30 časova po mene je došao H.A. i izveo me iz zatvora i odveo kod dežurnog koji je sjedio tu u objektu. Pokušali su i da mi nađu ličnu kartu, ali je nisu mogli naći. Kasnije sam saznao da je K.E. zv. „N.“ pozvao moju suprugu nakon mog hapšenja, te joj saopštio da ista dođe u zatvor i preuzme moju ličnu kartu, što je ona i učinila. H.A. me odvezao do stana, jer nije bilo sigurno hodati. Napominjem da je to H.A. uradio samoinicijativno, a kasnije nam je i pomagao. Za vrijeme boravka u zatvoru stražari su stalno pili. U tako pijanom stanju stalno su nas i maltretirali, ali ne znam kada su gori bili, da li kada su pijani ili trijezni. Nakon toga sam nastavio boraviti u B. do 01. maja 1993. godine. Po mene je ponovo došla vojna policija, tačnije njih trojica. Jedan od njih bio je K.S.2, sin R.. Kada se pojavio na vratima upitao sam ih da li imaju nalog za moje hapšenje. Isti mi je opsovao srpsku majku, saopštavajući mi da mu ne treba nalog. Zatim sam ponovo odveden u zatvor u Željeznički saobraćaj i tada sam imao preko ... godina. Prilikom hapšenja sa istima sam razgovarao, te su mi saopštili da je razlog mog hapšenja zato što sam navodno negdje vršio nuždu pred ženama muslimanske nacionalnosti. Po dovođenju u podrum, u tom istom zatvoru je jedan od njih me udario šamarom, nakon čega sam mu rekao: „znate da šamarate uhapšene, a kakvi se na liniji“. Nakon toga je drugi me ispitivao i tukao, zatim treći, nakon izvjesnog vremena izišli su i rekli mi da ne smijem da sjednem. Nakon što su oni otišli jedan vojnik je došao i donio mi doručak. To isto je uradio oko 12 sati. Kada me je upitao da li hoću da ručam istom sam potvrdno odgovorio, te me je pozvao gore u restoran da pođem sa njim i jedem u restoranu. Pošao sam za tim vojnikom u restoranu i vidio lice koga sam poznavao ranije, na ramenima je imao čin kapetana prve klase, a prije rata je bio .... Saopštio sam mu da sam uhapšen i da mi je zima, te da nema ko da me sasluša, on je samo ćutao i gledao me je. Nakon ručka vratili su me u podrum, petnaestak minuta kasnije došao je jedan vojni policajac i pozvao me da idem na saslušanje, tada me je takođe saslušavao K.S.2 iz B., bio je ... prije rata. Uzeo je podatke od mene i kada me je pitao koje sam vjere odgovorio sam mu da sam ateista, začudio se i rekao: „kako to ..., a ateista“, na kraju me je pustio da idem kući. Č.D.1 penzionisanog ... dobro poznajem, ali nisam sa istim bio u zatvoru, jer je bio prije mene. Č.D.1 je umro u bolnici u Tuzli pet dana nakon premlaćivanja u zatvoru. Istog su toliko pretukli da je umro kasnije od tih posljedica. Saznao sam da su ga tukli gvozdenim šipkama. U to vrijeme od jednog Muslimana, kome sam ja zaboravio ime, saznao sam u povjerenju da se u Banovići Selu nalazi masovna grobnica od 25 ubijenih Srba i to kod rasadnika za voće. Potvrđujem da nemam više šta da dodam.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, na glavnom pretresu održanom dana 25.01.2016. godine, pročitana je iskaz B.J., dat na zapisnik o prikupljanju izjave broj 14.02-04.2-128/09 od 17.06.2009. godine Brčko Distrikta, u kojem je svjedok izjavio: „Živio sam u B. gdje sam od 1961. godine do 1990. godine radio u ..., kao ..., gdje sam 1990. godine otišao u redovnu penziju. Živio sam sa suprugom J., a sin i kćerka su živjeli i radili u B.. Mislim da je bio kraj juna 1992. godine kada su u moj stan došla četiri uniformisana lica, vojna lica. Došla su lica B.M.3 zvani „M.“ iz sela Ž., općina B., mislim da je radio u .... M.F. zv. „M.“ iz sela O., gdje je bio ... u ... i izvršili su pretres stana i odveli me u zgradu direkcije Željezničkog saobraćaja, pitao sam ih gdje treba da idem, rekli su mi da trebam da dam izjavu i da će me vratiti odmah. Gdje su vas smjestili? U podrum direkcije željezničkog saobraćaja to su bile dvije prostorije u jednu manju su odvajali žene, a u drugu muškarci. Koliko je bilo lica u tim podrumskim prostorijama kada ste vi dovedeni? Svjedok: Oko 80

lica, nismo imali ni gdje da vršimo nuždu, već u neku kantu. Hrana je bila loša, ja sam smršao 20 kg za tih 15 dana, koliko sam bio u tom podrumu, dobijem zalogaj hljeba, neke čorbice i tako. Ko je bio zadužen za vašu bezbjednost i ko vas je čuvao? Te prostorije su bile zaključane, a vojna policija je bila vjerovatno oko zgrade. U toj podrumskoj prostoriji je bio manji prozor i vidim kada vojnik prođe pored prozora. Po mom dovođenju u taj zatvor upravnik je bio K.E. zv. „N.“ i „C.“, mislim da je rodom od B., prije rata je radio u ..., a stanovao je u zgradi u kojoj sam i ja stanovao, u zgradi ... u B.. Drugi ili treći dan po boravku u tom zatvoru M.F. zv. „M.“ mi je naredio da popišem sva lica i ja sam popisao, bilo je oko stotinu lica. Da li su tebe izvodili iz tih podrumskih prostorija i nad tobom vršili fizičko zlostavljanje? Nisu, za cijelo vrijeme niko me nije udario. Što se tiče fizičkog zlostavljanja drugih lica u tom zatvoru da li o tome šta znate? Obično predvečer oko pet sati pozovu nekog od tih Srba i odvedu nas prateći i čulo se jaukanje. Vidio sam kada su izveli mog kolegu bivšeg ... Č.D.1, koga su udarali prilikom provođenja na sprat, a na spratu su ga tukli. Ja sam čuo njegove jauke, jer ga dobro poznam, jer smo radili dugo zajedno. Kada su ga vratili nije mogao da hoda, satrali ga živa. Ujutro je došao njegov zet A.S.2, odvezli ga u Tuzlu i on je umro u bolnici. Č.D.1 su odveli u taj zatvor nakon mog dolaska, jer sam ja već bio u tom zatvoru kada je Č.D.1 doveden. Đ.N. bivši ..., rodom iz sela Ž. je takođe, bio zatvoren i odvođen na sprat, a kada je vraćen sa sprata vidio je, bio je u nikakvom stanju, nije mogao ustati, modar, te se vide masnice po tijelu, nije mogao da vrši nuždu, morali su ga držati nad kantom, on je kasnije otpremljen za centralni zatvor, a kasnije je otišao u inostranstvo. M.S.1 bivši ..., bio u ..., radio je u to vrijeme u ..., on je doveden u uniformi ..., poderan, istučen i smješten u taj zatvor, on mi je to lično ispričao, on je sada u Z. živi, sada je penzioner, pošto ima brata ... u T. preko njega je izvršena razmjena i prebačen je u Z.. Dok sam bio u tom zatvoru čuo sam da je ... koji je bio u penziji, M.S.4, koji je do mog dolaska bio u tom zatvoru, bio tučen. Takođe, dan prije mog dolaska u zatvor u Banoviće čuo sam da je Centralni zatvor u Tuzli odveden B.S.1, moj rođak, ..., kojeg su tukli, a on je prvi ... koji je zatvoren. Suđen je u Tuzli, a sada je u B.. Ja sam ukupno proveo oko 15 dana za to vrijeme i zamijenjen je upravnik, na mjesto K.E. zv. „N.“ je doveden J.E. zvani „E.“ iz B.. U istoj zgradi bio je kao ..., tako su nam rekli moj bivši ... K.A.1, rodom od K., a bio je prije rata ..., vrlo fin čovjek, sada je ... u Ž.. On je mene pitao zbog čega sam tu i zauzeo se i pustio me kući, rekao mi je: „neće te niko tražiti, živi u svom stanu“. Ja sam ostao dvije godine i nisam imao problema. Da li su vam poznata, po kazivanju drugih, ko je nad Srbima vršio maltretiranje? Taj K.E. zv. „N.“, M.F. zv. „M.“, B.M.3, njegov brat H., Č. zvani „Č.“, ne znam mu ime, oni su svi bili pripadnici Vojne policije, vjerovatno je bilo i drugih. Kada sam izašao iz Banovića u avgustu 1994. godine nastanio sam se u B.1. Da li ste do sada davali izjave policijskim pravosudnim organima državnih institucija? Davao sam u Brčkom policiji, dva puta, kada sam tek došao u Brčko.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitana je iskaz D.I.1, dat u Centru javne bezbjednosti Bijeljina, Policijska stanica Vlasenica na zapisnik broj 12-1-8/02-230-5/08 od 11.01.2008.godine, u kojem je svjedok izjavio: „Sjećam se da su u mjesecu junu 1992. godine pred moj stan došli dvojica ljudi i u svojstvu najvjerovatnije rezervnih policajaca, a to su izvjesni „Č.“ i „M.“, koje sam dobro poznao, ali ne mogu da se sjetim imena i rekli su mi da pođem sa njima, odvezli su me nekom kampanjolom u zgradu Željezničkog saobraćaja tj. u podrum te zgrade koja se sastoji iz dvije prostorije malo veće i u kojima je bilo mnogo zatvorenih ljudi tj. Srba. Prostorije su bile toliko napunjene da smo jedva stajali u njima, tu sam proveo oko četiri sata kada su me izveli i odveli kod upravnika tog zatvora E., koga su zvali „C.“, a kome ne mogu da se sjetim prezimena, a koga sam takođe poznao i znam da je bio neki ..., pitao me je šta se to dešava, s kim se ja družim i zašto, zatim da li se družim sa izvjesnim J.M.2, na šta sam mu ja odgovorio da ja ne znam šta se događa, a družim se sa ljudima sa kojima sam se i ranije družio, kao i sa J.M.2, na što mi je on odgovorio: „Sad ćemo mi J.M.2 dovesti, jebat ćemo mi njemu majku“, a nakon

petnaest minuta mog boravaka u toj kancelariji doveli su J.M.2. Između ostalog pitao me je da li sam predao oružje, te sam mu ja pokazao da sam u Štab TO u Banovićima predao lovački karabin i lovačku dvocjevku, a pištolj sa posvetom koji sam dobio nakon odlaska u penziju mi nisu uzeli iz ne znam kojih razloga. Nakon obavljenog razgovora ja sam pušten svojoj kući, kojom prilikom mi je rečeno da se svako jutro u 09,00 časova javljam u željezničku stanicu, što sam ja redovno i činio, ali nakon desetak dana ponovo su me priveli u isti zatvor gdje sam proveo oko sedam dana. Napominjem da su nakon prvog razgovora i odlaska kući, odmah uvečer došli ista dvojica rezervnih policajaca i oduzeli mi moj pištolj. Nakon mog drugog boravka u istom zatvoru bilo nas je mnogo manje tj. oko dvadesetak ljudi. Poslije drugog puštanja iz zatvora boravio sam u svom stanu oko dvadesetak dana, nigdje nisam smio izlaziti i redovno sam se morao javljati u željezničku stanicu. Treći put su me ponovno priveli u zatvor, jer sam sa svojim prijateljem komšijom B.H. otišao u baštu da malo nakupim povrća i pošto su tada počele da padaju granate, vraćajući se u svoj stan, na ulici su me ponovo uhapsili. Proveo sam oko četiri, pet dana i tada sam prvi vidio i osjetio da su nas sve redom tukli. Ponovo sam pušten bez ikakvog ispitivanja. U oktobru mjesecu 1993. godine ja sam uspio da preko vojnih linija pobjegnem u V., a odatle sam otišao za V.1, gdje mi se nalazila porodica. Tokom tog mog boravka u zatvoru u željezničkoj stanici, mnoge ljude su tukli, a između ostalih V.Ž. bivšeg ... iz B., Č.D.1 je od batina i umro, a to sam kasnije čuo od V.D.1, kome su prilikom tuče izbili zube. Takođe sam čuo da su inženjera M.Č. vodili negdje na liniju gore na Vijenac, gdje su ga i ubili, za R.D. sam čuo da je uhvaćen negdje između linija razgraničenja, zatim su ga doveli u Banoviće, gdje je morao pred novinarima dati izjavu da je silovao žene u nekom selu prema Lukavcu, iako je čovjek bio veoma star, jedva hodao i za njega sam čuo da su ga ubili negdje između tih linija. Smatram da je glavni razlog mog privođenja bio taj što je moj sin bio rezervista i u JNA je bio ranjen u Tuzlanskoj koloni, a kasnije razmijenjen.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, na glavnom pretresu održanom dana 25.01.2016. godine, pročitana je iskaz svjedoka L.S.1, dat dana 29.05.2009. godine, u Centru javne bezbjednosti Banja Luka – Policijska stanica Gradiška, u kojem je svjedok izjavio: „Ja sam sa svojom porodicom, suprugom i sada pokojnom kćerkom, prije rata tj. od 1969. godine živio u B., a tamo sam odselio iz G.. U B. sam živio sve do 1993. godine, kada sam otišao u T. i gdje sam živio do potpisivanja Dejtonskog sporazuma, iz T. sam se preselio u G., kod brata, gdje i dan danas živim. Da li ste bili u zatvoru u vrijeme rata na području Bosne i Hercegovine? Gdje ste bili u zatvoru? Koliko ste dugo bili u zatvoru? Da li ste maltretirani psihički ili fizički i od strane koga? Na početku ratnih sukoba na području moje opštine tj. B., većina srpskog stanovništva je napustila Banoviće, razlog njihovog odlaska sa područja opštine Banovići je ta što su formirane jedinice muslimanske vojske, koje su bile blokirale puteve i javne institucije, a takođe je bilo i napada na Srbe koji su imali namjeru da ostanu u Banovićima, to je i bila politika tadašnje vlasti u Banovićima da istjera Srbe sa tog područja. Ja sam odlučio da ostanem u Banovićima, dok je moja supruga silom prilika ostala kod svog brata u P., gdje je se zadesila u vrijeme izbijanja sukoba, te se nije mogla vratiti u Banoviće. Prvi put sam uhapšen 02.06.1992. godine u svome stanu. Uhapšen sam od strane Vojne policije i to jedan od ta dva vojna policajca je bio moj učenik po prezimenu H., dok se imena ne sjećam, dok se drugi zvao A., a mislim da mu je prezime K., ali nisam siguran. Izvukli su me iz stana i ubacili u kombi bijele boje, na kojem je zelenim slovima pisalo Vojna policija. Za vrijeme dok smo se vozili A. me je snažno udario po nosu tri četiri puta, tako da mi je slomio nos, jer ja sam bio sav krvav, odvezli su me u prostorije Željezničkog saobraćaja, gdje su me uveli u prijemnu prostoriju i tom prilikom sam vidio čovjeka kojeg poznajem od ranije, a radi se o K.E. zv. „N.“, koji je upravnik tog zatvora kako sam kasnije saznao. K.E. zv. „N.“ ja poznajem godinama, a bili smo komšije, jer je stanovao u susjednoj ulici i skoro svakodnevno smo se viđali u prolazu. Napominjem da su policajci koji su me dovezli napustili tu prostoriju u

koju su me uveli. U prostoriji u koju su me uveli je bio D.M.1, prijeratni ..., koji je bio u uniformi .... D.M.1 poznajem još od prije rata, prije tog događaja smo se poznavali oko petnaestak godina, tako da sam siguran da se radi o tom licu. D.M.1 mi se obratio riječima: „Jebem vam Srpsku majku“, te mi naredio da skinem svu odjeću sa sebe. Ja sam počeo da skidam odjeću, te kada sam skinuo sako i gornji dio garderobe, on je počeo strašno palicom da me tuče iz sve snage, udarao me je najviše po leđima, ramenima, slabinama, sa strane i svim drugim dijelovima tijela. Kada sam počeo da jaučem D.M.1 je uzeo komad novinskog papira, smotao ga je i strpao na silu meni u usta da ne mogu da jaučem, te nastavio da me tuče, a kada me je tukao vojničkim čizmama kada bih pao na pod, a zatim bi me digao i ponovo tukao. To je sve trajalo oko deset do petnaest minuta. Nakon toga je izvadio vojnički nož bajonet i stavio mi pod grlo i rekao: „Jebem li ti sisu materinu, sada si gotov“, ja sam se prepao da će me zaklati, ali nisam mogao da reagujem, jer sam bio pretučen i usta su mi bila puna papira. U tom dešavanju su došla druga dva policajca, koji su me odveli na sprat u jednu od kancelarija, gdje me je dočekao policajac koji je bio u civilnom policijskoj uniformi. Oslovljavali su ga sa I.1 i I.2, a moguće je da mu je prezime D.1 ili D.2., radilo se o čovjeku visine od oko 170 do 175 cm, imao je crne brkove, a bio je lagano prosjed. U toj kancelariji su me tukla sve trojica, tj. policajci koji su me doveli na sprat je čovjek kojeg su zvali I.1. Tukli su me nogama, palicama i metalnom šipkom. Ja sam tom prilikom više puta padao na patos i gubio sam svijest, a oni bi me, ne mogu tačno reći, obzirom na to da sam više puta gubio svijest, a oni bi me po tom vratili i ponovo, znači, ja sam tom prilikom više puta padao na patos i gubio sam svijest, a oni bi me potom vratili i ponovo nastavili udarati. Tu su me tukli prilično dugo čini mi se oko pola sata, ne mogu tačno reći, s obzirom na to da sam više puta gubio svijest. Kada sam se osvjestio dali su mi giviht od vage koji je bio težak pet do šest kilograma, natjerali su me da ga držim u rukama ispruženih ruku vodoravno. Kada su me natjerali da držim taj giviht ja sam se ponovo onesvijestio i ponovo su me poljevali vodom da dođem do sebe, kada sam se osvijestio I. mi je stavio nož pod grlo i rekao: „... ovo ti je posljednje večer, sada si završio svoj život“. Nakon toga je nož držao neko vrijeme meni pod grlom, a zatim ga skinuo. Nedugo zatim sam pao u nesvijest i ne sjećam se šta se dalje dešavalo. Kada sam došao svijesti vidio sam da se nalazim u nekoj podrumskoj prostoriji, a pored mene je bilo još oko tridesetak ljudi Srba koji su tu bili zatvoreni kao i ja. Oni su mi rekli da su me donijeli u ćebet i samo me ubacili unutra. Pošto nisam mogao da hodam i da se pomjeram jedan mladić po prezimenu L. me je vodio u WC-e i davao mi vode. Svi ti ljudi koji su bili tu zatvoreni su bili isprebijani i u modricama, neko manje, neko više. Pored prostorije u kojoj smo se mi nalazili bila je još jedna veća prostorija, koja je bila puna zatvorenih Srba i tu je bilo više od oko 40 ljudi. Sa mnom u toj prostoriji je bio i, koliko se sjećam,, B.M.1 koji sada živi u B. i njegov brat V.D.1 ... iz B., a sada živi, koliko sam čuo, u okolini Z., K.Z. iz B.2 koji sada boravi u ... u B.L. i Đ.M., ... iz B., dok drugih ne mogu da se sjetim. Svi navedeni su bili isprebijani kao i ja, najviše su tukli mene i V.D.1. U tim prostorijama ja sam bio osam do deset dana, ne sjećam se tačno i svako večer poslije 22,00 sata bi počele prozivke i kada bi nekoga prozvali po imenu morao bi da ide na sprat, gdje su ga tukli. Mene su prozvali još jednom u tih osam ili deset dana i takođe su me tukli. Tada su me tukla tri vojna policajca, za jednog znam da je iz sela G. pored B., dok ne znam kako se zove. Oni su me tukli na isti način kao i ovi ranije tj. čizmama, palicama i slično, tako su me tukli sve dok ne bi izgubio svijest, a zatim bi me vratili u podrum. Nakon osam do deset dana, kako sam već rekao, došao je jedan vojni policajac koji mi je rekao: „moraš da ideš kod A.“. Odvezli su me u jednu od kancelarija u prizemlju i u kancelariju u koju su me uveli vidio sam čovjeka po imenu A. kojem ne znam prezime, ali ga poznajem od ranije, jer je bio ... i prilikom mojih odlazaka u opštinu sretali smo se kao i u gradu. A. je bio čovjek koji je mogao da, da dozvolu da se neko pusti iz zatvora kako sam kasnije čuo. Nakon našeg kraćeg razgovora A. mi je rekao da sam slobodan i da se dva puta dnevno moram javljati na kapiju tog zatvora i ako se ne budem javljao da ću biti ponovo uhapšen, odatle su me pustili i ja sam otišao kući, kada sam

došao kući pokušao sam liječiti rane koje sam imao, ali ni to nije bilo moguće jer nismo imali lijekova. Na posao se nisam mogao vratiti, jer mi je direktor ... M. rekao, prije nego što sam uhapšen, da ne mogu više raditi i da ne dolazim na posao, a jedini razlog za to je bio što sam ..., tako da nisam imao više nikakvih primanja i ja i moja kćerka bukvalno nismo imali šta da jedemo. Ja sam se javljao na kapiju zatvora ujutro i uveče, a vojna policija mi je znala često pretresati stan, kao navodno tražeći oružje i slično, a radilo se prvenstveno o maltretiranju i zastrašivanju. Nakon što sam pušten iz zatvora, oko mjesec dana poslije, u moj stan ujutro došla je civilna policija i to zamjenik komadira A.A.2 koji je radio u B. prije rata u ..., a drugog se ne sjećam, jer ga nisam poznavao. Strpali su me u auto i odveli ponovo u Željeznički saobraćaj, uveli su me u jednu kancelariju i predali me D.M.1, koji je bio sam u kancelariji. Čim me je vidio D.M.1 je ustao i počeo odmah da dreči i da me udara, udarao me je šamarima i zatvorenom pesnicom i na mjestima gdje sam imao povrede od ranije, od premlaćivanja, počela je da mi teče krv. Ja sam ga molio da me ne tuče, jer sam već bio sav isprebijan i u ranama, a on se oglušavao na to i nastavio me je udarati, zatim, kada je prestao, rekao mi je: „Marš tamo operi se“ i uputio me je na česmu, gdje sam pokušavao zaustaviti krv, ali bezuspješno, jer su rane bile velike i iz njih je tekla krv. Vratio me je nazad u kancelariju i stavio mi vojnički nož pod grlo i rekao: „Srbine sada ću te zaklati i nikad niko neće saznati kako si završio“. Nakon kraćeg vremena je sklonio nož, a mene su odveli ponovo u podrum u jednu od prostorija. Dole sam zatekao takođe, zatvorenike, ali ih je bilo manje nego prvi put, a čuvao nas je policajac G.M.3, a sin A. i R., koji je bio moj komšija prije rata i živjeli smo u istoj zgradi. G.M.3 sam zamolio da mi pomogne i da mi dogovori razgovor sa sudijom da me puste kući, jer je i A. bio u ulozi sudije kada sam pušten prvi puta. Tu sam bio oko četiri dana kada me je saslušao, umjesto A., ... iz B., kojem ne znam ime, ali znam da je i danas ... u B., on me je primio i rekao mi da idem kući, oslobodio me je obaveze da se javljam na kapiju dva puta dnevno. Kada sam pušten kući dobijao sam poziv da idem u radnu obavezu i da kopam rovove i da čistim ulice, što sam ja izbjegavao i noćivao sam kod prijatelja kod S.N. i drugih poznanika koji su bili Srbi. Jedne prilike sam od strane vojnog policajca, koji me je sreo u parku, priveden u štab u komandu Armije BiH u Banoviće, gdje sam dobio nekoliko šamara i pušten kući. Tom prilikom su me pitali zašto se ne odazivam na vojnu obavezu i ja sam objasnio da sam bolestan i poslije toga su me pustili kući i rekli mi da ujutru u 08,00 časova budem ispred štaba, pa da idem kopati rovove na Vozuću. Da bih to izbjegao ja sam odlučio da napustim Banoviće i uputio sam se u Tuzlu. Da bi izbjegao policiju i stražu ja sam u Tuzlu otišao preko šume. Kad sam stigao u Tuzlu javio sam se u pravoslavnu crkvu i zamolio ih da prespavam kod njih, oni su me uputili u srpske porodice koje su živjele u Tuzli, kod kojih sam dočekao i kraj rata. Po završetku rata sam došao u G., napominjem da sam D.M.1 vidio prije par godina tj. dvije, tri godine u B. u ... uniformi, što znači da je taj čovjek i dan danas u .... To je sve što imam da izjavim ovom prilikom.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitani su iskazi svjedoka M.I. od 16.10.1995. godine, koji je dao u Osnovnom sudu u Bijeljini kod istražnog sudije, u kojem je svjedok izjavio: „U B. sam živio od 1963. godine. Pred penzionisanje krajem 1991. godine bio sam ... u ..., prethodno sam bio na više rukovodećih mjesta u ovoj i drugim firmama. Imao sam dvosoban stan u ulici ..., u domaćinstvu sa mnom su bili majka i supruga, pošto su sinovi prethodno završili školovanje i formirali svoje porodice. Prije višestranačkih izbora u Banovićima je formiran i Općinski odbor ..., kao i Gradski odbor. Ja sam izabran za ... i uglavnom sam pomagao aktivnosti stranke na području grada i opštine. Poslije višestranačkih izbora na kojima je pobijedila Stranka demokratske akcije, za predsjednika opštine izabran je A.H., ..., a za predsjednika Izvršnog odbora opštine izabran je K.M., ... Nakon izbora na ... su počeli da se vrše razni pritisci, pa je moja aktivnost u njemu bila slabija. Istovremeno počelo je se i sa smjenjivanjem Srba sa odgovornih rukovodećih mjesta u .... Početkom rata u Hrvatskoj 1991. godine, u organizaciji K.M., oko 300 vojno

sposobnih Muslimana sa područja opštine, otišlo je u Hrvatsku vjerovatno radi obuke, kao i učešća u redovima Hrvatskih oružanih snaga. Najveći broj njih vratio se na područje opštine. Istovremeno u rezervni sastav milicije primljen je najveći broj Muslimana. Srbi iz redovnog sastava unutrašnjih poslova bili su protjerivani. Sad ko preduzeće u ranijem sistemu Narodne odbrane imalo je Komitet opšte narodne odbrane i DSZ i raspolagalo određenim fondom naoružanja, svo ovo naoružanje u preduzećima bilo je početkom 1992. godine povučeno i preuzeto od strane novoformirane vojne formacije Patriotska liga, koju su sačinjavali isključivo Muslimani, a njihov ... na području Banovića bio je K.M.. Prije početka bivši BiH načelnik štaba TO u Banovićima bio je H.B.A., ... Teritorijalne odbrane izvjesni L., čije ime ne znam, kapetan bivše JNA, načelnik MUP-a bio je K.A.1, a šef Državne bezbjednosti Z.E., zvani „E.“. Na području Banovića, odnosno na javnim putevima, početkom 1991. godine, postojali su kontrolni punktovi, a poseban režim kontrole sprovođenja je nad uglednijim Srbima u Banovićima. Ove kontrole i barikada su pojačane početkom 1992. godine, tako da je Srbima kojih je na području opštine bilo 18%, bilo otežavano svako kretanje. Napred rečeno je unijelo veliku uznemirenje i nesigurnost kod Srba, jer su počeli da napuštaju grad. Početkom juna 1992. godine u Banovićima su pripremljeni zatvori u direkciji Željezničkog saobraćaja, u barakama kod škole u selu Banovići, sad u Upravnoj zgradi „Helios“ i štabu TO koja se nalazila preko puta pošte, tek kasnije vidjelo se da su ovi zatvori pripremani i formirani isključivo za Srbe na području Banovića. Ja sam uhapšen među prvim ... u Banovićima i to dana 20.06.1992. godine oko 10,45 časova, znači riječ je o jutru. Tom prilikom oduzet mi je automobil i pištolj koji sam imao sa dozvolom, odveden sam u podrum Direkcije željezničkog saobraćaja, gdje sam zatekao grupu Srba, koji su uhapšeni dan dva prije toga. Među njima su bili O.B., rođen ..., njegov sin J., zatim G.N., star oko .. godina, Đ.M. ... star ... godina, S.M.1, ..., star oko ... godine, S.V.3, ... star preko ... godina i drugi, uglavnom među najuglednijim ljudima u Banovićima. U podrumu direkcije Željezničkog saobraćaja bio sam smješten u jednu takozvanu mušku sobu zajedno sa ostalima, tu se nalazila soba u kojoj su već bile zatvorene dvije starije žene i to I., čije ime ne znam i S.S.5, majka S.V.2, koji je kasnije doveden u ovaj zatvor. Bila je još jedna prostorija, koja je korištena kao zajedničko kupatilo, zajedničkih radnika, u koji su kasnije dovođeni zarobljeni Srbi. Pošto sam bio doveden u ovaj podrum, iskoristio sam priliku da prošetam po njemu i prostoriji do ženske, koja je bila slična prostoriji u kojoj sam se ja nalazio i vidio sam tri muškarca pretučena, tako da ih nisam mogao prepoznati, a bili su nepokretni. Njihove glave su bile potpuno crne i veoma otečene, a oči zatvorene, tako da nisu mogli ni da gledaju, ja sam ih poznavao iz viđenja. Među njima bio je i jedan ..., čijeg imena i prezimena ne mogu da se sjetim. Istog dana iz moje sobe je, oko 14,30 časova, izveden na ispitivanje O.B., a nakon sat vremena vraćen potpuno deformisan od batina, tako da su mu na licu visili dijelovi kože i mesa. S.V.3 i ja smo mu na ta povrijeđena mjesta lijepili papire, trudeći se da ga tako povrijeđenog ne vidi njegov sin J.. Uvečer je na ispitivanje izveden i S., čijeg se imena ne sjećam i on je takođe vraćen u podrum sav isprebijan. Želim da dodam da su O.B. nekoliko zuba bili izbijeni. U međuvremenu dovodili su i druge zarobljene Srbe, tako da su sve prostorije u podrumu počele da se popunjavaju. Cijele te noći izvodili su zarobljene pojedinačno na ispitivanje i vraćali ih pretučene. Sutradan u nedjelju nismo pozivani na ispitivanje već smo nastojali da pomognemo povrijeđenima, stavljajući im obloge na tijelo. Drugog dana, u ponedjeljak 22. juna 1992. godine nastavili su sa pojedinačnim ispitivanjem i premlaćivanjem i mene su pozvali i izveli u jednu prostoriju u prizemlju oko 7,30 časova. Ovom prilikom su me ispitivali, ali me nisu u odnosu na druge, mnogo tukli, prekinuli su sa ispitivanjem rekavši da razmislim o svemu i prijetili da će me predati B. u Štab teritorijalne odbrane, za koga su govorili da siječe uši. Ponovo su me izveli na ispitivanje 24.06.1992. godine poslije pola noći. Ispitivao me je izvjesni V., čije ime ne znam, od oca M. bivši ... kao i B.M.3 zvani „M.“, ... Dok sam bio ispitivan istovremeno su me tukla tri uniformisana lica vjerovatno, vojni policajci, od kojih je jedan na rukavu imao oznaku na amblemom ZNG, drugi je imao oznaku HOS, a trećeg se ne

sjećam, tukli su me tom prilikom po grlu, vratnim pršljenovima, bubrezima i drugim vitalnim dijelovima tijela, tako da sam bio sav modar, ali sam ipak bio pri svijesti. Poslije izvjesnog vremena tuča je prekinuta na incijativu B.M.3, koji je rekao da sam ja slučaj za kapetana L.. Imao sam strahovite bolove, izgubio moć govora i disanja, a u ušima mi je zvonilo, tako da sam jedva čuo. Po povratku u podrumsku prostoriju pomogli su mi da se oporavim M.M.3, ..., koji mi je stavio obloge, kao i drugi. Pored ostalih te noći je bio pretučen i Ć.D.1, penzionisani ..., koji je bio polumrtav, a nakon dva, tri dana podlegao je u bolnici u Tuzli. Te noći, sutradan, u zatvor je dovedeno oko 180 Srba i 10 žena, tako da nije bilo mjesta ni za kakvo kretanje, a napravljena su mjesta za ležanje jedino onima koji su bili pretučeni i nepokretni, među kojima sam bio i ja. Sljedeće noći nastavili su sa pojedinačnim prozivanjem i izvođenjem na ispitivanje i premlaćivanjem. Mene je na ispitivanje pozvao Ž.I. iz sela B., koji me je provocirao da mi je majka poručila da pošaljem pušku, koju ja u stvari nisam ni imao, a da sam ja ovu provokaciju odbio udario me je dva puta i odveo na ispitivanje u prizemlje i te noći sam bio premlaćen na naprijed opisani način i stavljali su mi kovani nož pod vrat, prijeteći da će me zaklati i da skinem obuću. Te noći, koliko sam mogao da primijetim, najviše su bili premlaćeni N.R.1 zvani „K.“ iz sela Ž., kojeg su nazivali V., sada se vjerovatno nalazi u T. i T.N., sada je vjerovatno u M.. Tuču su iznenada prekinuli u ranim jutarnjim časovima poslije neke eksplozije u neposrednoj blizini zgrade. U zatvor su doveli i mog zeta R.V., koji je takođe, bio izvođen na ispitivanje. Po povratku u podrum i pored bolova koje sam imao, zauzeo sam čučeci stav i prvi put poslije hapšenja zaspao, izgubio sam svaku moć prosuđivanja, tako da se mnogo čega što se dešavalo u toku dana ne sjećam. Dana 26. juna 1992. godine formiran je neki Vojni sud u sastavu K.A.1 načelnik MUP-a, H.E., član ..., D.M.2 i još jedan čije ime i prezime ne znam, svi .... Oni su takođe, nastavili sa ispitivanjem zarobljenih i većini izricali prekršajne kazne zatvora do 60 dana, a zatim ih upućivali u Vojni istražni zatvor u Tuzli. Ispitivanja su bila čisto formalne prirode sa unaprijed umnoženim tekstom, u kojima su dopunjavana samo imena okrivljenih. Mene nisu ispitivali i nisu našli oružje, niti drugi kompromitujući materijal, bio sam na redu za čekanje da me ispita kapetan L.. Nastavljeno je sa privođenjem Srba, ali u manjem intenzitetu, koji su prilikom ispitivanja takođe, tučeni, ali manje. Ispitivanja su vršili pripadnici civilne policije. Među posljednjima je priveden T.D.2, rodom iz sela L. kod B., koji se tih dana vratio iz R., radio je kao ... u nekom preduzeću, njega su veoma dosta tukli i danas ima teške posljedice, sada se vjerovatno nalazi na O.. Ja sam iz ovog zatvora pušten 17.07.1992. godine. Posljednji me je ispitivao K.A.1, on mi je tada saopštio da ću šest mjeseci biti u kućnom pritvoru i da ne smijem nigdje ni da se krećem, da mi ne garantuje život, a ako budem ponovo zatvoren, jedino mi može garantovati da u zatvoru neću biti ubijen. Pri izlasku iz zatvora nisam dobio nikakav papir, odnosno dokument na osnovu koga sam bio zatvaran. Bilo mi je naređeno da se svakodnevno javljam u zatvor što sam i činio punih 67 dana kada mi je rečeno da više ne moram da se javljam. Kada sam iz zatvora došao pred stambenu zgradu u kojoj sam stanovao, tu sam našao predsjednika kućnog savjeta L.N.2, koji mi je saopštio da više ne mogu ulaziti u svoj stan, jer mi je oduzet i u njega su se uselila druga lica. Takođe mi je saopštio da mi je ubuduće zabranjen svaki pristup u zgradu, zbog toga sam otišao kod svoje prijateljice L.Z.2 i njenih sinova, koji su me prihvatili i kod njih sam ostao do 07.07.1993. godine. Moju sestru S., zeta R.V. i majku J. staru ... godina Muslimani su 09. septembra 1992. godine takođe, istjerali iz stana, kojom prilikom su tukli i moju majku i sestru. Oni su sa mnom, sa ličnim prtljagom, nastavili da žive u garaži i najveći broj ostalih Srba u Banovićima bio je isjeran iz svojih kuća i iz stanova, pa su bili prinuđeni da žive u podrumima, šupama, garažama i drugim. Od 07. jula 1993. godine ja sam napustio stan L.Z.2, pa sam takođe, nastavio da se krijem po podrumima i šupama. Pojedine Srbe u Banovićima zatvarali su i ispitivali, ali bez dužeg zadržavanja u zatvoru, bilo je i onih koji su dovedeni u zatvor i više se nisu vraćali, pa se njihova daljnja sudbina ne zna, a meni je poznat slučaj nekog D. čijeg se imena ne sjećam. Pojedini Srbi odvođeni su i na kop u Dolove kod sela Banovića, dakle, koji su se

vraćali isprebijani, kao što je bio slučaj sa L.M.I., koji i sada živi u V. i njegovim bratom Z., za koga ne znam gdje sada nalazi. Poznato mi je da je u parku ubijen J.S., ali ja nisam bio očevidac ovog ubistva. Bilo je i zagonetni smrti nekoliko Srba za koje se pretpostavlja da su ubijeni, kao što je slučaj sa S.T. iz B.. Do avgusta 1994. godine u Banovićima je ostao veoma mali broj Srba i to uglavnom iz mješovitih brakova. Ja sam iz Banovića izašao 07. avgusta 1994. godine, zajedno sa majkom, sestrom i zetom. Pošto sam dobio potvrdu za putovanje u Republiku Hrvatsku, za ilegalno prebacivanje na teritoriju Republike Srpske platio sam jednom Hrvat 1200 DM. Od posljedica naprijed navedenog mučenja u zatvoru u Banovićima trajno mi je oštećen sluh i glasne žice, desni bubreg mi je propao, a oštećena su mi i tri vratna pršljena, koji me bole konstantno. U Banovićima je ostao moj kompletno namješteni dvosobni stan sa centralnim grijanjem u koji sam lično uveo, vikend kuća u naselju M. kod B., automobil marke „Zastava 128“ i garaža. Vrijednost ove imovine sada ne bih mogao da procijenim, ali bih odštetni zahtjev podnio, ukoliko se stvore uslovi za to. To je sve što sam imao da kažem u vezi prednjeg, zapisnik je glasno diktiran i u njega je unijeto sve što sam izjavio, ne želim da ga čitam, priznajem ga za svojeg i potpisujem.“

Iz zapisnika o saslušanju svjedoka M.I. od MUP-a Tuzlanskog kantona broj 08-02/3-6-04.3-132/09 od 08.04.2009. godine, proizilazi da je svjedok izjavio sljedeće: „Do rata 1992. godine radio sam na radnom mjestu .... R.D. poznajem, jer je on radio ..., a kasnije je otišao za .... M.Č. nisam poznao. Ja sam u B. živio do 08.08.1995. godine, kada sam otišao iz B., radi spajanja sa porodicom, u čemu mi je pomogao S.Ć., ... iz B.. Po mom saznanju u Banovićima su postojala četiri zatvora, jedan od njih se nalazio u zgradi Željezničkog saobraćaja, u taj zatvor sam odveden 12.06.1992. godine i u njemu sam ostao 12 dana. Za to vrijeme mi je suđeno zbog nekih ceduljica, dojava, sudija mi je bio K.A.1, koji me je oslobodio, ali mi je rekao da moram svaki dan dva puta da se javljam portiru zatvora. Upravnik tog zatvora je bio K.E. zv. „N.“, koji je nastanjen u zgradi ... u B.. Znam da R.D., M.Č. nisu bili u ovom zatvoru. Što se tiče R.D. i M.Č. ja sam čuo da su oni bili u zatvoru koji se nalazi u školi u Banovići Selu i da su u tom zatvoru likvidirani. To se pričalo po Banovićima. Mislim da bi K.E. zv. „N.“ mogao znati više o tome ko je ubio R.D. i M.Č.. Takođe, bi mogao znati H.F. mještani B. S., jer se njegova kuća nalazi u blizini škole u kojoj je se nalazio zatvor.“

Iz iskaza svjedoka M.I., sačinjenog od strane ovlaštenih službenih lica SIPA-e i istražitelja u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, od 09.05.2013. godine, proizilazi da svjedok ostaje kod iskaza kojeg je dao u prostorijama Osnovnog suda u Bijeljini 1995. godine, te na strani 3. izjave stoji: „da je komandant TO izvjesni L., čije ime ne znam, kapetan bivše JNA. Izjavljujem da ja ne znam da je on u tom periodu bio kapetan TO, čovjeka nikada nisam vidio, čuo sam da mu je nadimak L.. Sjećam se da su me 24.06.1992. godine saslušavali u zgradi Željezničkog saobraćaja, kada su me premlaćivali, jedan od njih, ne mogu se trenutno sjetiti njegovog imena, tom prilikom je rekao: „Prestanite ga tući, to je slučaj kapetana L.“. Na strani 5. pojasnio bih da su početkom juna 1992. u Banovićima postojali sljedeći zatvori: u zgradi direkcije Željezničkog saobraćaja, u Osnovnoj školi u Banovići Selu, koja je pretvorena u zatvor, u skladištu „Heliosa“, u štabu TO i u rekreacionom centru Zlaća. Napomenuo bih da je prije 20.06.1992. godine, odnosno prije mog hapšenja, na oko 5 dana prije, pozvan sam u štab TO i pitali su me da li želim da pristupim u TO, rekao sam da ne želim, jer sam tada imao oko ... godina. Kao što sam ranije izjavio imao sam pištolj sa dozvolom i oni su mi tada rekli ako neću u TO da moram predati pištolj i metke. Ja sam predao pištolj i metke i zato sam dobio potvrdu koju vam predajem uz ovaj zapisnik. Dana, 20.06.1992. godine po mene su došla tri uniformisana vojnika, ne mogu se sjetiti kako su izgledale njihove uniforme, pošto je prošlo puno vremena, a ta lica su meni bila nepoznata. Na strani 5. ranije date izjave, rekao sam da je za vrijeme mog zatočenja u zgradi Željezničkog saobraćaja bio pretučen i Ć.D.1, penzionisani ..., koji je bio

polumrtav. Ja sam vidio sam kada su njega donijeli u ćebetu premlaćenog, a da je podlegao u bolnici u Tuzli sam poslije čuo, a ne vidio, jer sam i dalje bio u zatvoru. Ponovo bih istakao da su se najviše isticali u mučenju i premlaćivanju zarobljenih Srba, K.E. zv. „N.“, koji je u tom periodu bio upravnik zatvora, sjećam se on me je prvi išamarao kada sam ušao 20. juna u zgradu Željezničkog saobraćaja, opsovao mi srpsku majku, to je bilo u prizemlju zgrade u zgradi Željezničkog saobraćaja, on se meni nije predstavio kao upravnik zatvora, ali cijela čaršija Banovići i svi ljudi koji su premlaćeni su tako govorili, osim K.E. zv. „N.“ su se takođe, u premlaćivanju zatočenih isticali, M.F. zv. „M.“, braća Č. iz sela O. opština B., ta je osoba sa nadimkom „K.“. To je sve što imam da izjavim ostajem pri izjavi koju sam dao 16.10.1995.godine pred istražnim sudijom Osnovnog suda u Bijeljini i istu svojeručno potpisujem.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitan je iskaz svjedoka Č.R., dat u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na zapisnik broj T20 0 KTRZ 000276707 od 10.05.2013. godine, u kojem je svjedok izjavio: „Prije svega bi želio da istaknem da se osjećam dobro, da nisam pod uticajem alkohola, niti drugih opojnih sredstava. Moje ime je Č.R., a odazvao sam se usmenom pozivu, a radi davanja izjave danas, potvrđujem da sam razumio sva obavještenja, upozorenja, data pri uzimanju same izjave, izjavu dajem dobrovoljno i nisu mi data nikakava obećanja, niti garancije. Prije svega želio bih da istaknem da se osjećam dobro, da nisam pod uticajem alkohola, niti drugih opojnih sredstava do sada nisam davao izjave na okolnosti dešavanja na području opštine Banovići. Pred sam početak ratnih sukoba na području opštine B. živio sam u B. sa suprugom i sinom i kćerkom, u ulici ..., u B.. Početkom aprila 1992. godine već počinju provokacije prema pripadnicima srpske nacionalnosti, svi Srbi u opštini Banovići ostaju bez posla. Konkretno ja sam radio kao ... u preduzeću ... i samo mi je jedan dan javljeno da dam ključeve od auta ..., da ostajem na čekanju, to je za mene značilo da ostajem bez posla. U tom periodu već se počinju kretati po opštini vojnici muslimanske nacionalnosti, nosili su zelene beretke, bili su svi naoružani. Već tada počinju prijetnje prema Srbima na ulici, na način da su nam prijetili i govorili da smo četnici „Jebo vas M. i slično“. Osim neugodnosti koja je postojala među nama Srbima postojao je i strah, bili su nam isključeni telefoni, nismo smjeli da izlazimo iz domova zbog straha. Nakon mog otpuštanja s posla u aprilu mjesecu, moja supruga je radila još par dana nakon mene i sjećam se da mi je rekla da su na svakom ulazu u ulici postavljeni ježevi. Sjećam se da je govorila da je od strane kolega na poslu osjećala neugodnost što je Srпкиnja i da je prilikom svakog dolaska na posao morala pokazivati ličnu kartu, kako bi se očitovala da je Srпкиnja, iako su je svi poznavali dvadeset godina. Mi dalje boravimo u kući ne radimo ništa da bi jednog dana dvojica naoružanih mladića došli u naš stan i rekli da treba da pretresu isti. Ja sam njih poznao od ranije, jer jedan se prezivao P., sjećam se i drugog, ali se sada ne mogu sjetiti njegovog imena, bili su u zelenim uniformama, sa zelenim beretkama na glavi, ne sjećam se kakve su oznake imali, a bili su naoružani. Pitali su me da li imam oružja, rekao sam da nemam. Pretresli su mi stan bez ikakvog naloga za pretres stana. Pretresanje je trajalo oko 5 i 10 minuta i tom prilikom su se korektno ponašali. Sa ostalim licima Srpske nacionalnosti nisam kontaktirao sve do mog zatočavanja. Sjećam se da mi je jedan komšija R.H. rekao: „R. manje se kreći dok ne prođe ovo ludilo, brzo će i ovo proći.“ Ne sjećam se datuma mislim da je bio početak maja, oko pola jedan po podne i za vrijeme ručka, neko je pozvonio, žena je otvorila vrata, nakon toga je uniformisani sa puškama uperenim vojnicima su tražili mene. Bili su meni nepoznati. Nakon što sam pitao zašto sam im potreban, rekli su da moram na informativni razgovor. Dok su me vodili prema zgradi Željezničkog saobraćaja svi prisutni u gradu koji su me vidjeli dobacivali su: „Četnik, ubijte ga, što ga puštate da šeta“ i tako sam doveden u zgradu Željezničkog saobraćaja. Ispred ulaza u zgradu E. zvani „N.“, kome se ne sjećam prezimena, srednje visine, tamnije puti, znao sam ga od ranije, čak sam u životu učinio jednu uslugu, sjećam se da sam mu pomogao da promijeni radno mjesto, mene je susreo. Kažem ja njemu na ulazu: „šta je E.“, a on, sjećam se, ponašao se

poput američkog šerifa. Ne sjećam se kako je bio obučen, ali se sjećam da je imao pozadi pištolj za pasom i samo mi je rekao: „Donesi pušku“, rekao sam: „Nemam, kakvu pušku“, a on mi je odgovorio: „Imate vi Srbi, imate vi svi Srbi oružje“. Nikada u životu nisam imao nikakvo oružje. Nakon toga, dvojica vojnika, koji su došli po mene, uvode me u podrum navedene zgrade, koji je ranije bio spreman za zatvora, imao je rešetke. Na dnu stepenica pri ulasku u podrum bila je jedna prostorija površine oko 30 m² iz te prostorije moglo se ući u drugu prostoriju, koja je bila manja. Na ulazu u veću prostoriju bila su rešetkasta vrata na dnu stepenica. U jednoj prostoriji su bile zatočene žene i to u onoj manjoj, a u većoj muškarcima. Kada su mene dole doveli ja sam zatekao žene. U drugoj prostoriji, u koju su mene uveli, zatekao sam ... Đ.M., ... N., čijeg se ne sjećam prezimena, ... P.J.2 zvani J., ... u penziji, B.R., koji je umro kasnije u B.. Sjećam se, kada su me uveli, ... P.J. je bio u jako lošem stanju, bio je zdrobljen i govorili su mu: „nećeš ti više našim ženama gledati ...“. Ja sam u toj zgradi bio zatočen oko 25 dana i mislim da je za taj period prodefilovalo oko 200 do 300 Srba. Premlaćivanja su bila svakodnevna, počinjala su navečer od pola jedanaest do ujutru do pola pet. Nakon tri dana od mog dovođenja po mene, navečer, dolaze tri vojnika, meni nepoznata i govore mi da je da idem na sprat. Pošao sam sa njima i oni su me odveli u jednu prostoriju u kojoj sam zatekao M.F. zv. „M.“, kojeg sam od ranije poznavao, bio je u uniformi, na stolu je bio automat „tomson“ i parče metalne cijevi dužine oko 80 cm, kada me je vojnik uveo, M.F. zv. „M.“ mi je rekao da sjednem i dao mi parče papira i olovku i počeo je da me ispituje i gdje mi je puška, odgovarao sam da nemam pušku, nakon toga on me je pesnicom udario u predjelu vrata. U tom momentu sam skočio i on je krenuo prema meni. Kada je on krenuo ja sam se udaljavo i u tom momentu u blizini se stvorila grupa uniformisanih vojnika sa palicama, daskama, letvama u rukama i počeli su me tući, prvo u predjelu stomaka, a ja sam u tom momentu izvršio nuždu u gaće. Jedan među njima je, koliko se sjećam, imao oznaku „Z.“ i bijeli opasač. Ja ću tek poslije kada sam odveden u podrum znati da se to lice preziva K. i da je iz opštine B. Kada su me uveli u podrum pitali su me ovi ostali ko me je tukao, a dok sam ja objašnjavao rekao je neko da je taj koji je imao oznaku „Z.“ da se preziva K.. Čim su mene uveli u podrum odmah su odvodili nekog drugog. U tih 25 dana ja sam bio najmanje pet puta premlaćen. Svaki put kada sam izvođen iz podruma na premlaćivanje najviše se u premlaćivanju isticao „Z“. Bilo je još vojnika koje ja nisam poznavao. U razgovorima među zatočenim Srbima u podrumu, saznao sam da su se u premlaćivanju takođe, ističu M.F. zv. „M.“ i M.Č. zv. „Č.“ iz sela O. u B., koje bih prepoznao, ako bih ga vidio. Kada sam ja izvođen M.Č. zv. „Č.“ nisam imao priliku da vidim. Sjećam se Č.D.1, koji je umro od posljedica premlaćivanja, da su ga premlaćivali M.F. zv. „M.“, Z. i M.Č. zv. „Č.“. Sjećam se jedne noći, negdje oko 11 časova bivšeg ... Č.D.1 su odveli na sprat, a mi smo svo vrijeme čuli krike i jauke sa sprata, nakon jedno 45 minuta Č.D.1 su gurnuli niz stepenice u podrum. Sjećam se tako premlaćenog je preuzeo R.V., ne sjećam se je li bio peškir ili potkošulja, podvezao ga je time oko stomaka, bio je otečen, krvav, svoje cipele, u kojima je doveden, nije mogao od otečenosti nogu da obuče, on nije mogao stajati na nogama u onom položaju u kojem ga je R.V. spustio na pod i nije se više mogao pomaći. Nakon određenog vremena došao mu je zet A.S.2 i mi smo ga uzeli ispod ruku i A.S.2 ga je izveo iz zgrade Željezničkog saobraćaja. Par dana nakon njegovog izvođenja iz zgrade čuli smo da je Č.D.1 umro. Sjećam se jednom kada su mene izveli na sprat na premlaćivanje i vidio sam, odnosno gledao sam, kad su udarali ... Ž., kome se ne sjećam prezimena, koji je isto bio iz B., da ga je tukao H., koji je prije rata bio ..., iz s. B.. Osim H. tukli su ga još meni neki nepoznati vojnici, ali je meni ostao u sjećanju taj trenutak kada sam vidio da H. kanisterom od 10 do 15 litara, napunjenim vodom, gađa, odnosno taj kanister baca na navedenog ... Ž., koji je ležao na podu. Nakon toga, iz kanistera je izlio vodu na Ž., a potom su ga tako prebijenog vratili u podrum. Uslovi u kojima smo bili mi zatočeni bili su izuzetno loši, obrok je bio jedan dnevno i nije bio redovan. Ja sam u tom periodu izgubio oko 20 kg, od posljedica fizičkog i psihičkog maltretiranja dobio sam dijabetes, od posljedica batinjanja na lijevo uho čujem samo 30%. Sjećam se jedne noći su

doveli S.S.2, prvo je se čula neka vriska na spratu, pa su zatim S.S.2 doveli u prostoriju gdje su bile žene, pitali smo je zašto je dovedena, a ona je rekla da su joj pretresali kuću tražeći pušku, rekla je da nije imala pušku, a da je tu pušku sin bacio ranije. Nakon par dana počinju priče među zatočenim Srbima kako su, na dan prije nego što je S.S.2 privedena, vojska u S.S.2 stanu zatekla K.E. zv. "N." "(...)" . Po pričama drugih čuo sam da je K.E. zv. "N." u zgradi gdje smo mi bili zatočeni da je bio glavni i da je zatvarao i otpuštao i da je nakon tog događaja smijenjen i da je na njegovo mjesto došao moj komšija J.E.. Što se tiče ostalih žena, poznato mi je da je bila jedna starija žena Ć. sa kćerkama. Znam samo kada su ih odvodili iz podruma da se nisu vraćali u podrum. Sjećam se samo da je S.S.2 bila zatvorena oko 6 dana i da je nakon toga presuđena 60 dana zatvora kada je J. došao na tu poziciju umjesto K.E. zv. "N."

Nastala su velika premlaćivanja, dok je K.E. zv. "N." bio glavni, dešavala su se velika premlaćivanja, nekih od premlaćenih i sprovedenih u zatvoru u Tuzli, pa s obzirom da su neki bili u strašnom stanju, iz Tuzle je, navodno, stigla primjedba zašto šalju zatočene u tako lošem stanju i napola ubijene. Nekako se to poklopilo sa J.E. dolaskom, pa se situacija nešto popravila. Istako bih takođe, u svojstvu sudije bio je D.M.2, koji je bio ... i kod kojeg je pronađeno oružje izricao kaznu zatvora u trajanju od 60 dana i ta lica su direktno upućivana u zatvor u Tuzli. Sjećam se kada je na mene došao red odveden sam kod D.M.2, s kojim sam ranije bio u dobrim odnosima, pitao me je odkud ja tu i imam li oružje, rekao sam da nemam, pitao me je jesu li me udarali i ja sam ustao i skinuo košulju i pokazao mu modrice po tijelu, on se uhvatio za glavu, jer nije mogao da vjeruje, pa mi je saopštio da idem kući i da se ne moram nikome ni javljati, te da se manje krećem kako ne bih privlačio pažnju. Sjećam se takođe, scene jednog ... koji je porijeklom iz C.G., po prezimenu D., koji je toliko bio pretučen ili zdrobljen koji je nakon premlaćivanja u podrumu jaukao i rekao da mu se mokri, ali nije mogao mokriti, bio je krvav i modar i sjećam se da smo ga stavili na bok i nekako izmokrio samu sukrvicu. Sjećam se da je bio premlaćen S., ne sjećam se prezimena, znam da je bio ... i da je doveden u ... uniformi, njega su izveli, čujemo krike i urlike i sjećam se, nakon određenog vremena, kada je vraćen da je ... uniforma na njemu bila, može se reći, sva istrzana, na licu mu nije bilo povreda, ali sam po odjelu i po njegovim navodima vidio da je jako pretučen, on je sada u Z.. Takođe se sjećam ... J. iz B., mislim da sada živi u B.1, kako je nakon vraćanja sa premlaćivanja govorio da je prebijen, a povrede su mu bile vidljive po licu, on nam je rekao da između sebe ne govorimo ništa o premlaćivanju, jer je njegov sin, koji je bio dijete i koji je bio isprepadan, takođe, bio zatočen iz kojeg su izvlačili sve informacije prilikom prebijanja, o čemu smo mi komentarisali. Sjećam se momenta iz podruma kada je M.Č. zv. „Č.“, u mom prisustvu, udario pesnicom ... Đ.M., od čijeg udarca su mu ispale naočale i tada mu je rekao: „Ovo ne podliježe Ženevskoj konvenciji“, sagnuo sam se da mu dohvatim naočale i bilo me je strah da i mene ne udari. Sjećam se i mog sugrađanina O.B., koji je bio zatočen sa sinom, koji je tada imao ... do ... godina, te je nama rekao da smo prilikom premlaćivanja rekli da mu je sin zatočen kako bi mu stavljao obloge. Sjećam se za vrijeme mog boravka u podrumu da je prije mog dovođenja u isti podrum bio doveden i R.D., te da je odveden. Poslije sam čuo da je ubijen u B. ... Poznato mi je da su u podrumu zgrade Željezničkog saobraćaja bili privedeni i maltretirani još N.T., ..., koji je premlaćen kad sam i ja tu bio, nije mogao da mokri od posljedica premlaćivanja. Ja sam iz Banovića izašao 02.08.1992. godine, otišao sam za Nj. i nakon toga u A.. Od mog zatočenja ja i dan danas imama posljedice, ne čujem na lijevo uho, imam dijabetes, imam traume i noćne nesanice, jaučem u toku noći i budim se. To je sve što imam da izjavim.“

Shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitao je iskaz M.Lj., dat u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Regionalni ured Tuzla na zapisnik broj 16-14/3-1-04-2-171/13 od 02.07.2013. godine, u kojem je svjedok izjavio: „Moje ime je M.Lj. odazvao sam se pismenom pozivu radi davanja izjave danas, potvrđujem svojim potpisom da sam razumio

obavještenja i upozorenja prije davanja ove izjave, ovu izjavu dajem dobrovoljno i nisu mi data nikakva obećanja niti garancije. Prije svega želim da istaknem da se osjećam dobro, nisam pod uticajem alkohola, niti drugih opojnih sredstava, do sada nisam davao izjave agencijama za sprovođenje zakona u Bosni i Hercegovini. Naime, nakon razmjene neka lica u uniformi su me tražila i po mom pronalasku su tražili da dam izjavu, predstavili su se i dao sam izjavu u Domu milicije u Doboju, ne mogu da se sjetim lica, niti imena, kojima sam davao izjavu, ali sam vidio da dobro poznaju situaciju i kroz šta sam sve prošao. Sutradan po dolasku u Bijeljnu ponovo sam dao izjavu u Bijeljini, mislim da se zove V.S.2, on je bio glavni za razmjenu i pored njega je bio još jedan u crnoj uniformi. To je sve vezano za davanje moje izjave do sada. Do početka izbijanja ratnih sukoba sa porodicom, supruga i kćerka, živo sam u B. u ulici ..., a u ulici iza tj. ... živjela je porodica moje supruge M.S.5 djevojačko S., a u ulici ispred moja sestra sa porodicom, moj otac i moja majka. Bio sam zaposlen u ..., kao .... Od samog početka rata, s obzirom da sam bio Jugosloven nisam gledao ko je koje nacionalnosti, ništa oko toga nisam znao. U međuvremenu direktor moje firme M.E. zamolio je mene i mog kolegu P.T. da odemo u S., jer smo prodali ... u S., ne mogu tačno sumu da mu kažem, ali su to bile plate za 500 radnika i sve je bilo u markama, te da donesemo taj novac, kako bi oni podijelili plate. Otišli smo s namjerom da odemo dignemo novac i vratimo se. Prešli smo Majevicu i mnogo brigada, došli smo u Tuzlu upravo u onaj momenat kada je napadana kolona JNA u Tuzlu, prošao sam između dva kamiona kada je krenulo pucanje, zaustavio sam svoje vozilo i okrenuo se da vidimo šta je, vidjeli smo da se gine, da vojnici ginu i mi smo pobjegli odatle, stigli smo u Banoviće, a u Banovićima je bio direktan prenos toga, predali smo novac u blagajnu ..., vratili se kući i razmišljali šta da radimo. U međuvremenu je otišlo desetak autobusa muslimanskih i hrvatskih žena i djece za Split, poslije toga je još nekoliko autobusa žena i djece muslimanske nacionalnosti. Onda smo se mi Banovićani sastali ispred zgrada i tražili jedan autobus za srpske žene i djecu, pošto nisu dali, ja sam mojim vozilom sa suprugom i sa kćerkom, taštom i još žena, komšije i sa dvije kćerke poslao za S.. Poslije toga je krenulo da se organizuju straže da se dogovara u zgradama, što sam ja i prihvatio. Svaka zgrada, svaki ulaz je imao te svoje neke straže. Par dana iza toga, ne mogu tačno da se sjetim datuma, u jedan noću, došla je vojna policija na vrata i tražili su da idem s njima kako bih dao izjavu. Po mene je došao M.F. zv. „M.“ i još jedan plav nabijen. Zamolili su me da krenem sa njima, onda su me odveli u zgradu Željezničkog saobraćaja. Mene i mog komšiju S.S.6, sada živi u A., iz istog ulaza su odveli gore na sprat, tu nas je dočekaao K.E. zv. „N.“, on nas je ispitivao, pogledao je u S.S.6, pošto je od ranije trenirao njegovog sina i pitao je S.S.6 koga je doveo i odmah pustio kući, mene je pitao gdje mi je oružje, to me je pitao isti taj K.E. zv. „N.“ kome sam deset dana prije toga spasio glavu, jer su u preduzeću htjeli da ga tuku, stao sam između njih i njega i nisam dopustio, rekao sam im da K.E. zv. „N.“ ima pravo na svoje mišljenje i tada psovao majku u vojsci. Taj K.E. zv. „N.“ je u tom zatvoru bio glavni i on je tada izdavao naloge za dovođenje Srba u tu zgradu, rekao mi je da ja moram da imam oružje, jer sam poštovan od svih ljudi i svih nacionalnosti, te je smatrao da imam naoružanje. Nije me ništa dalje pitao, samo me ubace u podrum sa drugima. Dole je bio mrak i nije bilo svjetla, bilo je puno ljudi i nesnosan smrad, tada me je neki strah obuzeo i čučnuo sam pored kapije zbog tog smrada, jer je kapija bila od rešetki, onda mi je prišao stariji ..., moj prijatelj ... u penziji, Č.L.. Rekao mi je da se sklonim, jer ako me vide prozvat će me na udaranje. Sklonio sam se s njim i pitao ga: „Čika L. šta je ovo“, gledajući na narod, tada je bilo oko dvadesetak ljudi kad sam ja došao, rekao mi je da je to bio zatvor za Srbe. Znao sam svima nadimke i nikome od njih nisam znao nacionalnost i sjećam se da je bio B-2, Č.L., J. ..., S. ... i oba brata B., poslije su počeli da dovode masovno i po danu su dovodili, pa su dovedeni K.S.2 i K.S.3, srednji brat od K., malo poremećen, obzirom da je njegov otac došao sa ljekarskim papirima da on nije zdrav, te su zatvorili njegovog oca K.D.1, došao je stariji sin od K.D.1 K.D.2 i donio papire da je K.D.1 strašno bolestan čovjek i da ima dijabetes, te su zatvorili i njega, N.R.2, S.S.7, M.S.4, M.M.4, njegov otac

Đ. i V.D.1, isto dobro najebao da izvinete na izrazu, dok drugih trenutno ne mogu da se sjetim. Prvu noć me nije niko dirao, a druge su odvodili, ali ne mogu da kažem šta se gore dešavalo, jer nismo čuli nikakave jauke. Drugu noć po mom dolasku postalo je strašno, onda su počeli da dolaze ispred rešetki i prozovu, ako se taj ne pojavi odmah uđe unutra, unutra ga istuku u prostoriji i odvedu gore, zbog toga smo se mi gurali ko će biti do rešetki. Gore su se u prostorijama zadržavali od pola sata do 45 minuta u prosjeku. Mislim da su najbolje prošli oni koji su imali oružje, oni su mnogo manje batina dobili od nas koji nismo imali oružje i nismo bili politički aktivni u SDS-u, imao sam problem što nemam oružja, nisam politički aktivan bio. Negdje deset u večer bio sam četvrti ili peti koji je bio prozvan. Obično su počinjali tući kad padne mrak i prestajali su kada zapjeva pjetao iz bašte preko puta zgrade. Ne znam ko me je odveo, većina njih je bila iz okoline B., sa sela, odveden sam na sprat u kancelariju, koja je imala neke privrede i slično. Mene nisu ništa ni pitali prvo su počeli da me tuku i isti su mene pitali uz put su me pitali gdje mi je puška, udarali su me, udarali su čim stignu, šta su imali, bila je to metalna cijev, bejzbol palica, kundak od puške i bila policijska palica, ono čega su se mogli sjetiti, jer poslije pet udaraca više ništa nisam znao, stajao sam, ali sam bio u nesvijesti, jer su me upozorili da se ne branimo i ne dižemo ruke, jer vežu za radijator. Tako su tukli B-2 i par njih, te su nas oni upozorili, a oni koji su bili pak padali raznijeli bi bubrege čizmama, sve sam ih čuo gdje me tuku, ali ih više nisam vidio. Jedan sam od rijetkih koji je sišao svojim nogama u prostoriju unazad. Kada su me tukli bili su prisutni K.E. zv. „N.“, M.F. zv. „M.“, „K.“, M.Č. zv. „Č.“, on je došao dole po mene u prostoriju i odveo me je gore na sprat. Kada su me pretukli spustili su me nazad u prostoriju i prozivali su sljedećeg. Iza mene je rijetko ko dolazio, jer su me tukli satima. Kada su me izveli iz zatvora mene moj rođeni otac nije prepoznao, kao ni prijatelj A., koji je došao po mene. Treća noć je bila kao i druga i sve se tako ponavljalo, ali ne mogu da vam kažem da li sam bio odveden dan ili mjesec, da li sam bio 20 dana ili mjesec dana, ali to vrijeme koje sam proveo tamo bilo je isto i izgubio sam svaki osjećaj za vrijeme i prostor, samo je strah u meni bio. Tučen sam svakodnevnim noći i nekoliko sati neprestano, uglavnom sam bio u to vrijeme pri svijesti. Sjećam se da je K.E. zv. „N.“ izvadio pištolj i stavio mi je ispod grla i tražio je da priznam gdje mi je puška, rekao sam mu da puca, on je rekao: „šta ti misliš, misliš ti tako lako umrijeti“. Po povratku u prostoriju sa sprata nije mi poznato koga su tukli, jer sam bio satima poslije toga van svijesti, sa nama je bio i otac od braće B., koji je još u jednom onom ratu bio u logoru u Aušvicu i imao je broj na ruci, njega su poslije dolazili novinari da ga snimaju i istjerali su ga, te je spavao u kokošinjcu. Kad sam izvođen tukla me je ista ekipa i mučen sam svaki dan. Imao sam jedan dan odmora i to kada su napadali Željovu. Ti vojnici su rekli da je tip koji je zaklao mog kolegu R.D. iz B. da je iz B. da ga zovu „D.“. „D.“ im je rekao da, kada se vrati iz Željove, da pripreme sljedećeg za klanje. R.D. je bio .... Jedan od njih - vojnih policajaca mi je pričao da je taj „D.“ klao R.D., ali ga nije klao, sjekao mu je dio po dio tijela i na kraju ga je zaklao, ne znam koji je od njih to pričao, stvarno ne mogu da se sjetim imena, ali su to slušali i ostali zatvorenici, vojni policajci su mi pričali o ratu s namjerom da nas preplaše. Ta priča se potvrdila, jer su to kasnije po mom izlasku pričali i drugi, na kraju se to ispostavilo. U pet ujutro su nam rekli, pošto cijelu noć nismo ni spavali, nismo ni mogli, jer nas je bilo preko 150 u dvije prostorije, došao je vojni policajac i rekao: „baš ste sretni prvi metak je njega pogodio“, navodno tog „D.“ i neće biti klanja. U tom zatvoru su bile dvije ili tri ženske osobe, za dvije znam, jedna je bila medicinska sestra S.S.2 iz B., a druga je bila kćerka od ... Ž., koja je bila ..., pa je iz smjene tu dovedena, kao i S. .... Sjećam se da su S. vadili kitu da piški, jer se nije mogao pomjeriti. Ta maltretiranja i tuče su bile svakodnevnim i pošto sam uglavnom bio van svijesti poslije par udaranja nisam znao za sebe, moje premlaćivanje, kao što sam već naveo, trajalo je satima. Iz tog zatvora moglo je da se iziđe uz garanciju i zaštitu nekog od Muslimana. Mnogi Banovićani Muslimani, čestiti ljudi, vjerovatno bi mi pomogli, ali niko nije znao gdje se ko nalazi. Mene je moj otac tražio, ali nije mogao da me nađe, tako da kada je počelo da izlazi na vidjelo i kada se saznalo i kada su domaći Muslimani počeli da

se raspituju zašto zatvaraju nas, za mene su dali odgovor da su kod mene u bašti našli „Tamić“ pun naoružanja. Moja bašta je na brdu i tu ne može ni ptica da se popne, tako je strmo, ali bilo je dovoljno da ljudi povjeruju i opravdaju to što je urađeno. Moj prijatelj K.A.3 je garantovao za mene, kada je saznao za mene došao je, garantovao za mene i objasnio je da nemam nikakvo oružje i nakon toga su me pustili poslije tih dvadeset do mjesec dana. K.A.3 me je odveo do mog oca, odnosno do zgrade gdje moj otac živi, moj otac je tog trenutka vario kapiju na atomskom skloništu zgrade i kada me je vidio stresao se, on mene nije poznao, dok ga ja nisam nazvao tatom. Poslije toga sam živio sa ocem u njegovom stanu, jer su svi stanovi Srba bili oduzimani, gdje nisu mogli da oduzmu, kao na primjer gdje smo otac i ja živjeli mi smo morali da odemo u jednu sobu da druga muslimanska porodica dođe u drugu sobu, to je rađeno samo srpskim porodicama i srpskim stanovima u to vrijeme. Mene je moj otac kupao, jer ja sam bio sav crn ni milimetra tijela nisam imao normalnu boju, moja jaja ili testisi su bili puni krvi i uvećani do pet puta, tako da nisam mogao ni da mokrim, nisam mogao ruke da dižem od uboja, pomogla mi je K.A.3 majka, ta B., našla mi je sirće i mekinje za obloge. Kad sam se izliječio malo, poslije nekih petnaestak dana, mogao sam da hodam otišao sam u stan, ulica ispod, udaljenosti nekih 50 metara da zamolim Muslimana iz mog stana da mi dopusti da uzmem nešto malo garderobe, jer je garderoba na meni bila sva poderana od udaraca, ljudi su mi izašli u susret i dopustili mi da uzmem sve što je trebalo, kad sam izašao iz zgrade moje komšije su sjedile ispred, niko nije htio da me pozdravi, pod utiskom da sam imao kamion pun naoružanja i pod utiskom da nisam džaba išao u zatvor. Tada mi je prišao S. zvani „G.“ i bejzbol palicom počeo da me tuče pred svima, on je mnogo sitniji i slabiji od mene, ali ja nisam smio da se branim. Odbranili su me dvojica komšija muslimana i to ... i jedan komšija starac od ... godina, koji je po njegovoj priči odslužio zatvor, jer je bio i u handžar diviziji i za vrijeme Drugog svjetskog rata, on je stao na moju stranu. Poslije sedam dana K.E. zv. „N.“ je poslao vojnu policiju ponovo po mene i zadržava me u zgradi Željezničkog saobraćaja oko tri dana. U tom zatvoru je tada bilo i Muslimana, muslimanskih vojnika, koji su se napijali i nisu išli na liniju, pretpostavljam da je to bilo zato što je tuzlanska vojska, koja je bila mnogo uticajnija i uticala da se malo to dovede u red i raspuste ti ljudi. Poslije tri dana su me pustili, nisu me tukli ta tri dana, samo sam sjedio u podrumu i ništa više. Tada je bilo Srba u samoj toj prostoriji i bio je jedan nepokretan djed uhvaćen u Vozuđoj, ali mu nisam mnogo prilazio, jer je djed bio usran i upišan i sve je smrdjelo oko njega. Tog sam djeda gledao na televiziji kako priznaje kako je on silovao Muslimanke od 18 do 20 godina, a on je nepokretan preko 30 godina. Tada mi je taj djed rekao da su mu držali grijalicu ispod nogu i to ga pitali, te snimali. Ne znam šta se sa tim čovjekom desilo. Opet su me poslije par doveli, tražeći da obučem uniformu sa ljljanima i da pucam na Srbe. Naravno odbio sam, niko me tada nije tukao. U zatvoru je opet bio K.E. zv. „N.“ i ista ekipa i on je naređivao moje privođenje. Jednog dana su doveli mene i K.J., doveli su nas u zatvor u prostorije zgrade Željezničkog saobraćaja i doveo nas je K.S.2 moj školski kolega, on nas je poslije odvezao autom na liniju zvani „Prijevor“, dao nam puške u ruke i tražio od nas da pucamo na vojsku. K.J. koji je bio prvi tada odbio je samo, odbio je zato što je njegova žena iz L. i sa malom bebom otišla je u L., rekao je da ne može da puca, jer taj momak može da pogodi njegovo dijete. Nas su vojni policajci počeli udarati kundacima, udarao ga je i moj K.S.2, koji je bio glavni, onda su dali meni pušku u ruke, puška je bila M-48 i rekli meni da opalim metak na tu stranu, odgovorio sam kada su mi moja braća davala pušku da pucam na prijatelje, odbio sam, sad mi prijatelji daju oružje da pucam na svoju braću. K.S.2 je krenuo da me udari tada sam doživio da je izašla vojska muslimanska iz rovova, njih tri, četiri momka i nisu mu dali da me dira, oni su me zaštitili, onda su nas vratili ponovo u zatvor i ne mogu da se sjetim kad su nas pustili, ubrzo smo bili pušteni. K.J. je G.M.3 udario nekoliko puta, ali mene nije udario. Nekoliko dana kasnije K.E. zv. „N.“ me je sreo na ulici i rekao mi: „nećeš oružje u ruke, hoćeš kramp“. Onda sam poslije toga, do mjesec dana od mog izlaska, kopao rovove svaki dan, sa izuzetkom od dva ili tri dana. Okopao

sam Vijenac dva puta, Stuke, Prijedor, Crnjevo na Ribnici, znači kompletnu liniju sam okopao, kopajući tranšeje i svaki dan su pucali na nas Srbi, a kad nisu oni pucali, pucali su Muslimani. Sa mnom na kopanju je bio Z.S., koji živi u B.2, iz B.. U tom kopanju rovova bilo nas je dvanaest i mi smo radili mjesecima. Kad su bile akcije dizani su svi Srbi iz Banovića, ali nismo bili svaki dan. Izašao sam 01. oktobra 1993. godine i pomogli su mi ljudi na koje svi kukaju, pomogao mi je K.M., pa Z.S. i još jedan, pitao sam ih da li može moj otac i ja da izađemo, pošto dugo vremena nismo imali ništa da jedemo, oni su nam izašli u susret i sutradan u podne sam izašao sa mojim ocem na Karanovac, tačnije bila je razmjena na Kranovcu. Mnogi kažu da sam u zatvoru najgore prošao zato što sam satima bio udaran. Mnogi Srbi se pitaju zašto sam toliko tučen i zašto sam toliko udaran. Očigledno da je prošao najgore onaj koji je najmanje znao i najmanje bio upleten u sve. U zatvoru je najgori za mene bio K., koji je govorio da kad rat prođe da sam ja njegov i da će me zaklati. Uvijek je napominjao kako su njegovog brata Srbi zapalili, što su kasnije saznali i Muslimani da to nije bila istina. Čega se sjećam iz tog perioda jeste puno, puno straha i tako malo, ali ipak velikih ljudi, moj prvi susret sa doktorima vezano za to, jer sam imao zdravstvene probleme i bilo je kad sam mokrio krv, nisam od ljudi koji kukaju, te sam ćutao dvije godine, sestra me nagovorila gledali smo nalaze i rekli su mi da imam 60% krvi u mokraći i da su mi unutrašnji organi pomjereni i da nijedan nije na svom mjestu, ultrazvukom je izvršen pregled. Govorim vam ono što su meni ljekari rekli. Napomena kad pominjem od 20. jula 2013. godine neću više biti na toj adresi koju sam naveo, odlazim u K. i živim u K. pošto sam dobio iseljeničku vizu, tako da ne znam niti adresu na kojoj ću se nalaziti, ukoliko bude potrebe za svjedočenjem moji roditelji se nalaze u Z. ulica ..., ..., te kod njih možete pribaviti broj telefona i adresu.“

Po prijedlogu odbrane M.F. zv. „M.“ salušani su svjedoci Č.R., G.S.1, M.R.2, A.A.1 i J.M.1.

Svjedok Č.R. u iskazu je naveo da je 1992. godine bio pripadnik Armije BiH, da je u Banovićima formirana TO općine Banovići, negdje 19.05.1992. godine i da su bili u sastavu TO poslani u selo Seona, kada se zapucalo na rijeci, optuženi M.F. zv. „M.“, Č.M.1 zv. „Č.“, M.R.2, koji su se tada nalazili na području Seone. Navodi da su u toj jedinici bili zajedno optuženi M.F. zv. „M.“ i njegov brat R., koji su sličili jedan drugom. Navodi da su u sastavu te TO optuženi M.F. zv. „M.“, zajedno sa braćom bio do 20-tog juna 1992. godine, nije mu poznato da li je M.F. zv. „M.“ bio pripadnik Vojne policije.

Svjedok G.S.1 u iskazu je naveo da su optuženi M.F. zv. „M.“, kao i Č.M.1 zv. „Č.“, bili pripadnici Omazičke čete, da je zajedno s njim bio M.F. zv. „M.“ i da su se nalazili na borbenom položaju Srnica – Treštenica, prema Vijencu, a to je bilo početkom juna 1992. godine, na kojem položaju su boravili čitav juni mjesec 1992. godine, ne može se sjetiti tačno do kada je u toj jedinici bio M.F. zv. „M.“.

Svjedok M.R.2 u iskazu je naveo da je bio pripadnik Patriotske lige, 15. maja 1992. godine je formirana TO u Banovićima, a 19. maja 1992. godine je bio napad na Banoviće, on je lično prikupio 12 ljudi, među kojima je bio i njegov brat M.F. zv. „M.“ i u toj jedinici su bili na Srnici prema Vijencu, gdje su se zadržali pet dana, a zajedno s njim je bio i M.F. zv. „M.“, a negdje između 18. do 20. juna 1992. godine M.F. zv. „M.“ je prešao u Vojnu policiju.

Svjedok A.A.1 u iskazu je naveo da je u selu Omazići formirana linija odbrane, negdje oko 20. juna 1992. godine, po instrukcijama TO Banovići bila je formirana grupa, poznato mu je da je optuženi M.F. zv. „M.“ bio zajedno sa njegovim ocem nekih desetak dana u Seoni i on lično je bio u vodu koji se nalazio na Treštenici, u kojem je bio i optuženi M.F. zv. „M.“.

Svjedok J.M.1 u iskazu je naveo da je zajedno sa optuženim M.F. zv. „M.“ radio u ..., čitav rat je bio u Banovićima, privođen je od strane Vojne policije u zgradu Željezničkog saobraćaja, gdje je bio tri dana, to je bilo negdje 18., 19. i 20. juni 1992. godine, priveden je od strane Č., ne zna mu ime. U zgradi Željezničkog saobraćaja ispitivao ga je neki K., niko ga nije fizički zlostavljao, niko mu nije od zatvorenika rekao da je M.F. zv. „M.“ bilo koga fizički zlostavljao, a M.F. zv. „M.“ je i njemu pomogao dok je boravio u tom zatvoru.

Svjedok G.K. u iskazu je naveo da je u toku rata bio mobilisan na liniji Prnjavor, kao pripadnik Armije BiH, negdje u maju mjesecu 1992. godine je bio na Treštenici, gdje je ostao do juna mjeseca 1992. godine i da je zajedno s njim bio M.F. zv. „M.“ koji je povremeno dolazio, da je M.F. zv. „M.“ viđao u uniformi Vojne policije, ali mu nije poznato kada je angažovan u redove Vojne policije. Poznato mu je da M.F. zv. „M.“ ima braće i da su svi bili angažovani u Armiji BiH, a nije mu poznato da je optuženi M.F. zv. „M.“ zlostavljao zatvorenike koji su bili zatvoreni u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Po prijedlogu odbrane optuženog D.M.1 saslušan je svjedok P.M., koji je u iskazu naveo da je u junu mjesecu 1992. godine živio u G. općina B., poznato mu je da je u maju mjesecu 1992. godine bilo granatiranje na grad Banovići, sa Vijenca, navodi da nikada nije bio pozivan za saslušanje vezano za događaje u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, A.S.1, u iskazu je naveo da je u maju i junu mjesecu 1992. godine živio u B., poznato mu je da je u to vrijeme bilo granatiranje Banovića, da je opština Banovići pozivala sve građane da predaju oružje, da mu je poznato ime P.B., ali se ne može sjetiti njegovog lika, kao pripadnik TO Banovići, nije privodio P.B. i nije mu poznato ko je to uradio.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, Č.M.2, u iskazu je naveo da je živio u B. tokom 1992. godine, pa i dalje, da je bio angažovan u Armiji BiH, a od 1995. godine je angažovan u ..., te je svjedok objasnio na koji način se sačinjavaju rasporedi dežure pripadnika policije, da se sačinjavaju patrolni nalozi, da svaki patrolni nalog ima svoj broj i isti se spušta do dežurnog u raspored, tako da pripadnici policije dobijaju svoj patrolni nalog koji je prethodno potpisan od komandira ili njegovog pomoćnika i na osnovu tih patrolnih naloga vrše službu, te idu na teren kako je to naznačeno u patrolnom nalogu, a nakon što policijski službenik, koji je zadužio patrolni nalog, po završetku službe isti vraća, te sačinjava službenu zabilješku, koju predaje zajedno sa patrolnim nalogom rukovodiocu smjene.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, E.T., u iskazu je naveo da je u vremenskom periodu maj – juli, pa i dalje 1992. godine, bio u ..., a u julu mjesecu 1994. godine je prešao raditi u ... i trenutno obavlja dužnost .... Svjedok je objasnio na koji način se vrši dnevni raspored pripadnika policije, te se na osnovu patrolnih naloga policijski službenici određuju gdje će taj dan biti raspoređeni, te ukoliko je neki policajac tačno prema dnevnom rasporedu raspoređen na određeno mjesto, to mora biti navedeno u patrolnom nalogu, zajedno sa imenom i prezimenom policijskog službenika, te prema tom rasporedu policijski službenik i mora otići na teren.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, D.M.3, u iskazu je naveo da je 1992. godine živio u B. i bio pripadnik ..., a trenutno obavlja dužnost .... Svjedok je objasnio kako se 1992. godine vršio raspored policije, odnosno da na oglasnoj tabli izađe raspored rada za narednih par dana i u skladu s tim rasporedom su pripadnici policije vršili svoje radne zadatke. Naveo je da na zadatke idu po patrolnom nalogu, da je broj policajaca za

obavljanje određenog zadatka zavisio od rukovodioca, odnosno od njegove procjene i da policajci ne smiju napuštati mjesto na koje su raspoređeni patrolnim nalogom bez odobrenja rukovodioca smjene. Nakon što je branilac optuženog svjedoku predočio patrolni nalog, a na okolnost da se svjedok izjasni o dijelovima patrolnog naloga, svjedok se izjasnio o sadržaju patrolnog naloga i pročitao ga, te naveo da se po obavljenom zadatku patrolni nalog predaje šefu smjene koji ga dalje predaje rukovodiocu.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, H.M., u svom iskazu na glavnom pretresu je naveo da je 1992. godine bio uposlenik u ..., kao ..., da su na posao dolazili na osnovu naprijed napisanog rasporeda, da se dobijao patrolni nalog na kojem je naveden datum i vrijeme odlaska na obavljanje radnog zadatka i navedeni su službenici koji će tu službu obavljati. Da bi se napustilo mjesto na koje su službenici raspoređeni morale su se izvršiti konsultacije i dati obrazloženje rukovodionicu smjene ili komandiru policijske stanice, te sam policajac nije mogao napustiti mjesto bez ičije konsultacije. Naveo je da se u patrolni nalog unose podaci o obavljenoj patrolnoj službi, te se patrolni nalog predaje rukovodionicu smjene. Dalje je naveo da postoji i redna lista koja je označena kao povjerljivo, a u nju se unosi broj patrolnog naloga, ime lica koja su bila u patroli, patrolni rejon i onda se ona arhivira.

Svjedok odbrane optuženog D.M.1, D.R., je naveo da je 1992. godine živio u G., općina B. i da je bio angažovan kao ... 19. ili 18.09.1991. godine, gdje je i radio do kraja ratnih sukoba, da je obavljao određene poslove ...u prisustvu aktivnog ..., da poznaje optuženog D.M.1, da je isti bio ... i da je zajedno s njim nekada bio u patroli. Dalje je naveo da dežurni rukovodilac ili dežurno lice policije, predaje patrolni nalog vođi patrole, a da se na poleđini patrolnog naloga nalaze imena ostalih policajaca koji su u patroli. Nakon završetka patrole, patrola koja dolazi sa službenim vozilom u narednu smjenu, predaje patroli iz prethodne smjene vozilo, te prethodna smjena ide u stanicu gdje vođa patrole popuni patrolni nalog, ostali članovi patrole se potpišu i patrola se predaje dežurnom licu. Razduživali su palice dok su dugo oružje nosili svojim kućama.

H.K., kao svjedok odbrane optuženog D.M.1, u svom iskazu je naveo da je 1992. godine živio u G., da je te godine bio mobilisan u ..., da poznaje optuženog D.M.1 koji je bio ... i sa njim je raspoređivan u patrole. Patrole raspoređuje šef smjene koji patrolni nalog daje vođi patrole, a nakon što patrola završi sa zadacima, vraćaju se u stanicu, gdje razdužuju patrolni nalog i palice.

Po prijedlogu odbrane M.F. zv. „M.“, na glavnom pretresu održanom 14.03.2016. godine, saslušan je svjedok Z.J., koji je u iskazu naveo da je živio u B. do početka rata, da su ratna dejstva počela u Željovi između 17. ili 18. juna 1992. godine, da je dana 19.06.1992. godine priveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, priveo ga je K., ali nije bio fizički maltretiran. Nakon što je doveden u zgradu Željezničkog saobraćaja, K. ga je pozvao gore u sobu, gdje je bio Č.M.1 zv. „Č.“, koji ga je preuzeo od K. i koji mu je naredio da legne i rekao mu „de jauči“, kao da ga udara, što je on i učinio, nakon toga nije više odvođen na sprat radi ispitivanja, poznavao je i optuženog M.F. zv. „M.“, ali ga je slabo viđao u prostorijama zgrade Željezničkog saobraćaja, gdje je on bio dva mjeseca, te navodi da, nakon što je izašao iz zatvora, uvijek na ulici pozdravi Č.M.1 zv. „Č.“, koji mu je pomogao, kao i optuženog M.F. zv. „M.“, koji mu je pomagao i nakon što je pušten iz zatvora M.F. zv. „M.“ mu je donosio brašna i cigara.

Po prijedlogu odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, saslušan je svjedok Č.F., koji je u iskazu naveo da je brat optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ i da mu je poznato da je njegov brat Č.M.1 zv. „Č.“ bio pripadnik oružanih snaga od 04.06.1992. godine, ali je isto tako radio i u ..., da je imao nadimak „J.“, naveo je da je on bio pripadnik Vojne policije na području općine

Banovići, a da optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ nije bio pripadnik Vojne policije, te mu je poznato da je Č.M.1 zv. „Č.“ u period od maja do jula 1992. godine pomagao građanima srpske nacionalnosti, zbog čega je njemu lično skrenuta pažnja od strane M.A.1, J.E. i L.N.1.

Svjedok odbrane Č.M.1 zv. „Č.“, B.S.2, u iskazu je naveo da je živio u B. tokom 1992. godine, da poznaje optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, da je u vremenskom periodu od maja mjeseca do jula 1992. godine viđao Č.M.1 zv. „Č.“ kao vojnika, sa Č.M.1 zv. „Č.“ nije imao nikakvih problema, te mu nije poznato da li je Č.M.1 zv. „Č.“ pomagao građanima srpske nacionalnosti.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, S.M.1, u iskazu je naveo da je poznavao optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ iz viđenja, ali se sa istim nije družio, ali ga je jedne prilike L.N.1 pozvao u Štab TO i kada je ušao stavili su mu lisice i svezali ga za radijator, to su bili vojnici sa maskirnim uniformama, bio je vezan za radijator nekih 15 do 20 minuta, a onda je došlo kombi vozilo i sa kombi vozilom je odvezen u neku kancelariju gdje je bio L.N.1, faktički je bio odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja u zatvor, gdje je vidio Č.M.1 zv. „Č.“, bio je smješten u podrum. Jedne prilike mu je Č.M.1 zv. „Č.“ pomogao kada je došla civilna policija i tada mu je Č.M.1 zv. „Č.“ rekao da se ništa ne sekira i da ga niko neće dirati, niti tući, više puta mu je Č.M.1 zv. „Č.“ davao i cigarete, razgovarao je s njim, Č.M.1 zv. „Č.“ se interesovao da li ima problema u zatvoru, te je naveo da se Č.M.1 zv. „Č.“ borio unutra da se ljudi ne maltretiraju.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, M.R.2, u iskazu je naveo da poznaje optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ i da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio u njegovoj jedinici koju je on organizovao, a koja je organizovana dana 19.05.1992. godine i da je sa tom jedinicom bio na Seoni do prvog ili drugog juna, nakon čega su otišli na Treštenicu prema Vijencu. Navodi da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio do 05. ili 06. juna 1992. godine u toj jedinici, kada je prešao u jedinicu ....

Po prijedlogu odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ saslušana je svjedokinja S.V.1, koja je u iskazu navela da poznaje optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, da je Č.M.1 zv. „Č.“ branio njenog muža koji je bio zatvoren, a njen muž se zove S.V.1 i da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio dobar prema njenom mužu i da je sprečavao da ga neko udara u zatvoru, da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio poslije zaposlen u ... i uvijek je donosio hljeb iz .... Sjeća se da je Č.M.1 zv. „Č.“ u ratnom periodu radio u ..., ali ne zna koje godine, nije čula ni od jednog lica srpske nacionalnosti da ga je Č.M.1 zv. „Č.“ fizički maltretirao.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, K.P., u iskazu je naveo da je početkom 1992. godine došao u Banoviće, da je poznavao Č.M.1 zv. „Č.“ i da se tokom 1992. godine viđao i družio sa Č.M.1 zv. „Č.“ svakodnevno u kafani i nikada nije čuo da je Č.M.1 zv. „Č.“ nekoga fizički zlostavljao ili mučio, a misli na lica srpske nacionalnosti.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, E.Z., u iskazu je navela da poznaje optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ kao komšiju, da je prema njoj i članovima njene porodice tokom rata bio dobar, nikada joj nije ništa loše rekao, nikada nije čula da je Č.M.1 zv. „Č.“ nekog od lica srpske nacionalnosti fizički zlostavljao.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, S.B., u iskazu je navela da je tokom 1992. godine živjela u O., poznaje optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, njegovu suprugu i djecu i da Č.M.1 zv. „Č.“ ima velike fizičke sličnosti sa svojim bratom. Poznato joj je da je Č.M.1 zv. „Č.“ u ratu bio u Vojnoj policiji, ali nikada nije čula da je Č.M.1 zv. „Č.“ fizički maltretirao lica srpske nacionalnosti.

Svjedok odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, K.P., u iskazu je naveo da je poznao optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, da mu je Č.M.1 zv. „Č.“ pomagao u ratu i da nikada nije ni vidio, ni čuo, niti je imao saznanja, da je nekoga od građana srpske nacionalnosti zlostavljao u ratu.

Po prijedlogu odbrane izvršeno je vještačenje od strane prof.dr.med.sc. Tuco Vede, specijaliste za sudsku medicinu na okolnosti da li u spisu postoji medicinska dokumentacija u pogledu vrste, karaktera i stepena ozljeđivanja M.S.1, B.M.1, B.P., B-2 i V.D.1 koja je izdata od strane Doma zdravlja Banovići i JZU UKC Tuzla, prema elaboraciji optužbe na okolnosti vrste, karaktera i stepena tjelesnih povreda iz vremenskog perioda od maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine. Navedeni vještak je dao svoj iskaz na glavnom pretresu održanom dana 13.12.2019. godine gdje je naveo da je nakon pregleda spisa utvrdio da se za lica M.S.1, B-2 i V.D.1 nalazi medicinska dokumentacija u spisu dok se za lica B.M.1 i B.P. u spisu ne nalazi medicinska dokumentacija koja se odnosi na period od maja do kraja jula 1992. godine.

Optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, je u svom iskazu, koji je dao kao svjedok, naveo da nikada nije imao nadimak Č., nego J., da je do maja mjeseca 1992. godine živio u O. sa porodicom. Početkom maja mjeseca 1992. godine počeli su se formirati neki punktovi u Banovićima, a onda je M.R.2 došao u O. i rekao da se mora formirati neka odbrana sela, tada se negdje iz područja Seone počelo pucati, kao i na Treštenici. U Vojnu policiju je pristupio dana 07.06.1992. godine, ... je bio B-3, sjedište Vojne policije je bilo Strelište, kući je išao na spavanje. Nakon što je došao spisak za lica srpske nacionalnosti koja su imala naoružanje, kao pripadnika Vojne policije, pozvao ih je B-3 i rekao da se te osobe moraju privesti u zgradu Željezničkog saobraćaja u kojoj su bili, kako navodi, specijalni likovi, ali mu nije poznato koje su dužnosti obavljali i njegov zadatak je bio da te privedene osobe predaju čuvarima u zgradi Željezničkog saobraćaja, a nije mu poznato gdje su dalje ta lica sprovedena, on je lično ušao u zgradu Željezničkog saobraćaja možda 5 do 6 puta, zato što su tamo dobijali hranu, a kao pripadnik Vojne policije bio je pratilac komandira P.V., od 19. juna 1992. godine do septembra mjeseca 1992. godine bio je na liniji u Crnjevu, kada ga je P.V. postavio za komandira čete, a njegov pratilac je bio konstantno, svo vrijeme na liniji. U septembru mjesecu 1992. godine je otišao u ... gdje je radio. Naveo je da Č.D.1 ne poznaje, da je za njega čuo tek kad je ovaj proces krenuo, da sa M.F. zv. „M.“ nikada nije bio u Vojnoj policiji zajedno i da nije nanosio povrede Č.D.1. Poznao je M.S.1, ali istom nije nanosio nikakve povrede, te da B.P. nije nanosio nikakve povrede, kao i da B-2 nije nanosio nikakve povrede i da je njegovoj sestri pomogao u par situacija, za V.D.1 mu je poznato da je ..., ali mu nikada nije nanosio nikakve povrede, te da B-2 nije otuđio nikavu imovinu, jer mu to nije bilo potrebno, u to vrijeme je finansijski dobro stajao.

Prema iskazu optuženog M.F. zv. „M.“, datom u svojstvu svjedoka, proizilazi da je 1992. godine živio u O., da ima petoro braće i da je tokom rata bio angažovan u Armiji BiH, u čije redove je stupio 19.05.1992. godine, kada je, postupajući po naredbi otišao u Seonu kako bi pomogli žiteljima tog sela u odbrani, gdje je bio četiri dana, a potom su otišli na odmor, nakon čega su se ponovo vratili u Seonu, kako bi pomogli stanovnicima da se evakuišu u Banoviće, gdje je bio 10 do 15 dana. Dana 15.06.1992. godine javio se u Vojnu policiju ... B-3, gdje je bio određen kao stražar u zgradi Željezničkog saobraćaja, te je po naredbi J.E. priveo Č.D.1 dana 25.06.1992. godine, istog su predali B.M.3, a nakon toga je, možda prekosutra, otišao u Vozuću i nije mu poznato ništa vezano za fizičko zlostavljanje Č.D.1. Kao pripadnik Vojne policije nije bio upoznat sa odredbama Ženevske konvencije, niti mu je rečeno koja su njegova ovlaštenja kao vojnog policajca, radio je po naređenjima, navodi da nikada nije ulazio u zgradu Željezničkog saobraćaja i nikada nije bio prisutan fizičkom zlostavljanju zatvorenika, niti je ikada bio prisutan ispitivanju zatvorenika na spratu i nije poznao Č.D.1, a poznao je Č.R., ali s njim nije

imao nikakve kontakte u zgradi Željezničkog saobraćaja, poznavao je T.J., ali sa istim nikada nije imao kontakta u zgradi Željezničkog saobraćaja, nikada nije vidio M.R.1 i da ga ne poznaje, poznavao je V.Ž., ali s njim nije imao nikakve kontakte, niti ga je on ispitivao u zgradi Željezničkog saobraćaja, te da nije mogao preduzeti niti jednu radnju, a da za to nije imao naredbu.

Optuženi D.M.1, je u svom iskazu, koji je dao kao svjedok, naveo da je bio zaposlen u ..., gdje je radio do penzije, da je tokom 1992. godine bio ... i da je u junu mjesecu 1992. godine, pa nadalje, radio na ..., kao ..., a po rasporedu koji je dobijao u SJB Banovići, a prema patrolnim nalozima koje sačini komandir. Navodi da u junu i julu mjesecu 1992. godine nije vršio privođenje bilo kakvih lica srpske nacionalnosti, niti bilo koje druge i da su to radili drugi policajci, pripadnici manevarskog voda ispred SJB Banovići. Sa Č.M.1 zv. „Č.“, kojeg nije poznavao, sem iz viđenja, nikada nije radio zajedno, a V.D.1 poznaje kao ..., ali nikada sa istim nije imao kontakte, te osporava da je zajedno sa Č.M.1 zv. „Č.“ fizički zlostavljao V.D.1. Navodi da nikada nije bio u zgradi Željezničkog saobraćaja, jer u tu zgradu niko nije mogao ući bez odobrenja, poznavao je L.S.1, ali da istog nikada nije premlaćivao, ne poznaje P.B., niti je s njim imao bilo kakav kontakt, te da je, prema patrolnim nalozima, dana 23.06.1992. godine imao slobodan dan, kada je odmarao kod kuće, a isto tako da je imao slobodan dan 02.07.1992. godine. Navodi da je iz viđenja poznavao A.S.1, ali nikada s njim zajedno nije vršio privođenje u junu mjesecu 1992. godine, poznato mu je da se u zgradi Željezničkog saobraćaja nalazila Vojna policija.

Kao dokaz suda, izvršeno je vještačenje od strane Tima vještaka u sastavu doc.dr.sc.med. Softić Rusmira, specijalista neuropsihijatar, dr.sc.med. Gorana Sulejmanpašića, specijalista neuropsihijatar i mr.sc.psy. Dervović Elvedine, diplomirani psiholog, sa zadatkom da vještaci, na osnovu spisa, dokumentacije u spisu i dokumentacije sa kojom optuženi raspolaže, pregledaju optuženog M.F. zv. „M.“ i daju svoj zajednički pismeni nalaz i mišljenje na okolnosti da li kod optuženog M.F. zv. „M.“ postoji duševno oboljenje/psihička bolest trajnog ili privremenog karaktera i da li to oboljenje/bolest onemogućava optuženog da učestvuje u krivičnom postupku, te koliki vremenski period je potreban da bi on eventualno bio izliječen i procesno sposoban. Vođa Tima vještaka doc.dr.sc.med. Softić Rusmira, specijalista neuropsihijatar, dao je iskaz na glavnom pretresu održanom dana 02.12.2019. godine, u kojem je naveo da ostaje kod nalaza i mišljenja sačinjenog od strane tima vještaka, odnosno da se kod optuženog M.F. zv. „M.“ radi o reaktivnom depresivnom poremećaju u sklopu poremećaja prilagođavanja, te je Tim vještaka utvrdio i postojanje kognitivnog poremećaja u blažoj fazi. Dalje, iz iskaza vještaka proizilazi da navedene psihičke smetnje i ograničenja ne smetaju sudjelovanje optuženog u sudskom procesu, te je isti sposoban da komunicira sa advokatom, shvata optužbe i težinu djela koja mu se stavljaju na teret, raspolaže kognitivnim kapacitetom i sposobnosti pažnje da prati proces, te može upravljati svojim ponašanjem u sudnici. U zaključku navedenog nalaza i mišljenja, navedeno je da je optuženi M.F. zv. „M.“ procesno sposoban, te preporučuju da se optuženiku omoguće povremene pauze tokom ročišta. O trajanju tih pauza, vještak Rusmir Softić se izjasnio na glavnom pretresu, gdje je naveo da ročište u trajanju od jednog sata u kontinuitetu optuženi može izdržati i da bi pauze od 10 do 15 minuta bile dovoljne.

Tokom postupka nije bilo sporno da su u zgradi Željezničkog saobraćaja, u inkriminisanom periodu, bili zatočeni civili srpske nacionalnosti, od početka maja do kraja jula 1992. godine, u kom prostoru su zatočeni civili boravili određeno vrijeme ponaosob, što saglasno proizilazi iz iskaza svjedoka optužbe, kao i svjedoka odbrane J.M.1, J.Z. i S.M.1, koji iskazi su u ovom dijelu potpuno saglasni. Sud je van svake razumne sumnje utvrdio da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 u inkriminisanom periodu djelovali za vrijeme oružanog sukoba na području Bosne i Hercegovine, pa tako i na

području Banovića, gdje su se i desili kritični događaji i da su optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ djelovali kao pripadnici Vojne policije u sastavu TO Banovići, a optuženi D.M.1 kao pripadnik civilne policije, koje svojstvo ime je omogućilo moć i uticalo na sposobnost optuženih da počine krivična djela, te obzirom na način počinjenja i cilj sa kojim su djela počinjena, što saglasno proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka optužbe, jasno je da je postojanje oružanog sukoba i svojstva optuženih znatno uticalo na sposobnost i odluke optuženih da počine zločine prema zatočenim civilima u zgradi Željezničkog saobraćaj i ispred iste, pokazujući silu i moć kao i kontrolu prema žrtvama, na taj način su i ostvarili inkriminacije za koje su oglašeni krivim bez straha i posljedica i odgovornosti koje bi sigurno snosili u okolnostima odsustva oružanog sukoba.

Dakle, sasvim je jasno da je u konkretnoj krivičnopravnoj situaciji upravo postojanje oružanog sukoba, u znatnoj mjeri utjecalo na sposobnost i odluku optuženih da počine radnju za koju su oglašeni krivim. Tako iz konkretnih okolnosti u kojima se inkriminirani događaj desio, slijedi da su optuženi u odnosu na oštećenog imali položaj i osjećaj nadmoćnosti, kao i odsustva odgovornosti u postupanju prema njemu, pa su u takvom položaju, u okolnostima oružanog sukoba i mogli da postupaju na način kako je to opisano u izreci ove presude.

Kada se govori o primjenjivosti člana 3. Ženevskih konvencija u sukobima, neophodno je bilo utvrditi da li je kršenje međunarodnog prava učinjeno u odnosu na posebnu kategoriju stanovništva, koja je zaštićena Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine. Status zaštićenih osoba, u skladu sa ovom Konvencijom, uživaju sve osobe koje za vrijeme trajanja oružanog sukoba ne poduzimaju nikakvo učešće u neprijateljstvima, uključujući čak i pripadnike vojnih ili policijskih formacija, koji su položili oružje ili lica koja su onesposobljena za borbu. U konkretnom slučaju, iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu, nesporno je da su oštećeni Č.D.1, B.M.1, Č.R., T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, L.S.1 i P.B., bili civili i da su isti u vrijeme kritičnog događaja bili zatvoreni, kao civili, u zgradi Željezničkog saobraćaja, a da isti u kritičnom trenutku u vrijeme izvršenja krivičnog djela nisu bili pripadnici niti jedne vojne snage u sukobu, niti su preduzimali bilo kakva učešća u neprijateljstvima. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedokinje A.Lj., kćerke oštećenog Č.D.1, iskaza oštećenog B.M.1, zapisnika o saslušanju oštećenog Č.R., čiji iskaz je, shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitana na glavnom pretresu, iskaza oštećenog T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, iz iskaza L.S.1, čiji je iskaz pročitana na glavnom pretresu, te iskaza oštećenog P.B., koji su saglasni u svojim iskazima da su u zgradu Željezničkog saobraćaja bili zatočeni kao civili, a ovaj dio činjeničnog stanja potvrđuju i saslušani svjedoci A.N., Č.G., Đ.K., D.M.2, C.D.1, C.D.2, B.S.1, K.R., V.S.1, B-5, G.M.1, M.D.1, G.N., M.J.1, B-4, B-6, B.M.1, S.S.2 i B-7, koji su bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja i koji u svojim iskazima saglasno potvrđuju da su u zgradi Željezničkog saobraćaja bili zatočeni civili, pa su i oštećeni imali to svojstvo, a to u svojim iskazima potvrđuju svjedoci S.S.3, M.S.2, Đ.M., B.J. i D.I.1, čiji su iskazi, shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitani na glavnom pretresu, koji takođe u svojim iskazima saglasno navode da su bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja, kao civili, te potvrđuju da su oštećeni imali svojstvo civila, iskazi svjedoka u ovom dijelu se podudaraju i dopunjuju, te je sud iskazima svjedoka u ovom dijelu poklonio vjeru.

Prije svega, radnje koje su optuženima stavljene na teret, počinjene su u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, pa je nesporno i na području grada Banovići, gdje se predmetni događaj i dogodio. Da bi postojalo ovo krivično djelo neophodno je utvrditi postojanje dovoljnog nekusa između djela optuženih i ratnog stanja. U međunarodnom humanitarnom pravu dokazivanje ovog elementa odnosi se na sva djela ratnih zločina, pa tako i na djelo – ratni zločin protiv

civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, koje je optuženima stavljeno na teret. Međunarodno humanitarno pravo se ne primjenjuje na sva protuzakonita djela počinjena tokom oružanog sukoba, ono se primjenjuje samo na ona protuzakonita djela, koja su dovoljno povezana sa vođenjem neprijateljstva. Da bi bila kažnjiva kao ratni zločin, djela optuženih moraju biti u tijesnoj vezi sa ratnim stanjem. Dakle, ono što čini razliku između ratnog zločina i običnog krivičnog djela je to da je ratni zločin oblikovan ili zavisao od okoline (oružani sukob) u kojoj je počinjen. Najmanji stepen veze koji se mora utvrditi je da je postojanje rata u znatnoj mjeri uticalo na sposobnost počinioaca da počinji zločin, njegovu odluku da ga počinji, način počinjenja ili cilj sa kojim je počinjen. Sud cijeni da je dovoljno da se utvrdi da je krivično djelo počinilaca usko povezano sa ratnim stanjem. Sud cijeni da krivično djelo koje je optuženima stavljeno na teret i za koje su oglašeni krivim je počinjeno upravo u okrilju ratnog stanja. U konkretnom slučaju nesporno je da su optuženi počinili krivično djelo u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, pa i na području grada Banovići, između Armije BiH, s jedne strane i Vojske Republike Srpske, s druge strane. To potvrđuju materijalni dokazi u spisu: Odluka Predsjedništva SR BiH, o proglašenju neposredne ratne opasnosti od 09.04.1992. godine i Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj PR.1201/92, koja je objavljena u „Službenom listu RBiH“ broj 7 od 20.06.1992. godine i koja je danom objavljivanja stupila na snagu, iz koje proizilazi da je proglašeno ratno stanje u Bosni i Hercegovini, koji dokazi su uvršteni kao dokazi tužilaštva, a koje materijalne dokaze je sud prihvatio cijeni ih vjerodostojnim.

Za postojanje krivičnog djela koje je stavljeno na teret optuženima, a za koje djelo su i oglašeni krivim potrebno je ispunjenje općeg uvjeta, odnosno postojanje oružanog sukoba ili okupacije, pri čemu se ne insistira na karakteru samog sukoba, odnosno ne pravi se distinkcija između internih i međunarodnih sukoba. Dovodeći kršenje odredbi međunarodnog prava u vezu sa postojanjem oružanog sukoba, međunarodno humanitarno pravo se primjenjuje na čitavoj teritoriji zaraćenih strana, odnosno u slučaju unutrašnjih oružanih sukoba, na čitavoj teritoriji pod kontrolom jedne od strana, nezavisno od toga da li se na tom mjestu stvarno vode borbe sve do zaključenja mira ili u slučaju unutrašnjih sukoba sve dok se ne pronađe mirno rješenje. Dakle, evidentno je da se poštivanje opće prihvaćenih principa pravila i običaja ratovanja, te garancija datih u zajedničkom članu 3. Ženevskih konvencija odnosi, kako na sukobe koji se smatraju sukobima međunarodnog karaktera, tako i na one koji su po svom karakteru interni sukobi unutar jedne države. U konkretnom slučaju sud je utvrdio da se u inkriminisanom periodu odvijao oružani sukob na području Bosne i Hercegovine, pa tako i na području grada Banovići, između Armije Republike Bosne i Hercegovine i Vojske Republike Srpske, a obzirom na primjenu normi međunarodnog humanitarnog prava nije neophodno da su se stvarna borbena dejstva odigrala na mjestu kritičnog događaja. Prihvatajući iskaze svjedoka koji su saglasni u ovom dijelu, navodeći da je na području grada Banovića bilo granatiranja, da je bilo ograničeno kretanje – policijski sat, kao i materijalne dokaze u ovom dijelu (Odluka Predsjedništva SR BiH o proglašenju ratnog stanja od 20.06.1992. godine, Odluka o formiranju Vojske Srpske Republike BiH („Službeni glasnik Srpkog naroda u BiH“ od 17.05.1992. godine), sud je našao da je ispunjen opći uvjet postojanja krivičnog djela koje je optuženima stavljeno na teret, odnosno postojanje oružanog sukoba. Da je krivično djelo koje je optuženima stavljeno na teret, počinjeno u vrijeme rata u Bosni i Hercegovini, u vrijeme oružanog sukoba između Armije Republike Bosne i Hercegovine i Vojske Republike Srpske, potvrđuju i sami optuženi u svojim iskazima, kao i svjedoci saslušani tokom postupka: A.K., A.N., Č.G., Đ.K., D.M.2, C.D.1, C.D.2, M.S.1, V.D.1, B.S.1, A.Lj., Č.D.2, B-2, T.D.1, M.A.2, Š.N., T.J., K.R., B.P., V.S.1, B-5, V.Ž., M.R.1, G.M.1, P.B., M.D.1, G.N., M.J.1, B-4, B-6, B.M.1, S.S.2, B-7 i B-3, koji su saslušani na glavnom pretresu i koji saglasno u svojim iskazima navode da je u vrijeme kritičnog događaja postojao oružani sukob, odnosno da je bilo granatiranja grada Banovići, da je bio

uveden policijski čas, da je bilo razmjene vatre sa sela Treštenice između pripadnika TO Banovići, kasnije Armije RBiH i Vojske Srpske Republike BiH, a kasnije vojske Republike Srpske, da su mještani Banovića počeli napuštati mjesto Banoviće iz bezbjednosnih razloga, to potvrđuju i iskazi svjedoka S.S.3, M.S.2, Đ.M., B.J., D.I.1, L.S.1, M.I. i Č.R., čiji su iskazi, shodno odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH, pročitani na glavnom pretresu, a to potvrđuju i saslušani svjedoci odbrane u svojim iskazima K.A.2, Č.R., G.S.1, M.R.2, A.A.1, J.M.1, G.K., A.S.1, Č.M.2, T.E., J.Z., Č.F., B.S.2 i S.M.1, koji takođe u svojim iskazima saglasno navode da je u vrijeme kritičnog događaja bio oružani sukob na području Banovića, pa i grada Banovići, a to potvrđuju i materijalni dokazi u predmetu: Odluka Predsjedništva SR BiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti objavljena u „Službenom listu RBiH“ dana 09.04.1992. godine, Odluka Predsjedništva SR BiH o proglašenju ratnog stanja objavljena u „Službenom listu RBiH“ broj 7/92. Nije sporno da je Predsjedništvo SR BiH, na sjednici od 20. juna 1992. godine donijelo Odluku o proglašenju ratnog stanja, kojom se na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine proglašava ratno stanje i ta je Odluka objavljena u „Službenom listu RBiH“ broj 7/92 od 20.06.1992. godine, kada je i stupila na snagu. Nespornu činjenicu da je krivično djelo, koje je predmet postupka, izvršeno u vrijeme oružanog sukoba između Armije Republike Bosne i Hercegovine i Vojske Republike Srpske, potvrđuju i materijalni dokazi: Odluka o formiranju Vojske Srpske Republike BiH („Službeni glasnik Srpkog naroda u BiH“ od 17.05.1992. godine) sa oznakom Haškog tribunala broj ... i Naredba o formiranju i ustrojstvu Vojske Srpske Republike BiH, donijeta od strane komandanta Glavnog štaba Vojske Srpske Republike BiH od 16.06.1992. godine sa oznakom Haškog tribunala broj ..., koje materijalne dokaze je sud prihvatio, cijeneći ih vjerodostojnim.

Takođe, nesporno je da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ imali status pripadnika Štaba TO Banovići, odnosno Armije BiH, da su bili pripadnici Vojne policije, što potvrđuju sami optuženi u svojim iskazima, a što dokazuju i materijalni dokazi u predmetu: jedinični matični karton za optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ broj ... od 20.04.1992. godine, matični karton na ime Č.M.1 zv. „Č.“ broj ..., iz kojih proizilazi da je isti u svojstvu vojnika učestvovao u ratu u vremenskom periodu od 20.04.1992. godine do 22.04.1993. godine, zatim jedinični matični karton za optuženog M.F. zv. „M.“ broj ... i matični karton na ime M.F. zv. „M.“ broj ..., iz kojih proizilazi da je isti u svojstvu vojnika učestvovao u ratu u vremenskom periodu od 20.04.1992. godine do 07.02.1994. godine, te nije sporno da je optuženi D.M.1 bio pripadnik rezervnog sastava policije koji su učestvovali u odbrani Bosne i Hercegovine u vremenskom periodu od 18.09.1991. godine do 23.12.1995. godine, što potvrđuje i materijalni dokaz - Spisak pripadnika rezervnog sastava policije, koji su učestvovali u odbrani Bosne i Hercegovine u navedenom vremenskom periodu, kao i materijalni dokazi jedinični matični karton za optuženog D.M.1 broj ... i spisak dohotka uplaćen na tekući račun za maj mjesec 1992. godine, MUP FBiH od 19.06.1992. godine, koje materijalne dokaze je sud u cjelosti prihvatio, cijeneći ih vjerodostojnim.

Nespornost ovog dijela činjeničnog stanja potvrđuju i saslušani svjedoci tokom postupka, kako svjedoci optužbe, tako i svjedoci odbrane, koji saglasno u iskazima navode da su optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ bili uniformisani pripadnici vojne policije, te da je optuženi D.M.1 nosio uniformu civilne policije, a i sami optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ ne spore u svojim iskazima da su u inkrimisanom periodu bili pripadnici Vojne policije, s tim što optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ navodi da je kao pripadnik Vojne policije radio na privođenjima lica u zgradu Željezničkog saobraćaja i da lica predaju čuvarima i da je bio pratilac komandira P.V. od 19. juna 1992. godine do septembra mjeseca 1992. godine. Međutim, sud nije mogao prihvatiti ovakav iskaz optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, jer je suprotan iskazima svih saslušanih svjedoka optužbe, koji su saglasni u svojim iskazima da je Č.M.1 zv. „Č.“ bio u zgradi Željezničkog saobraćaja kao vojni policajac, u uniformi,

dok optuženi M.F. zv. „M.“, u iskazu kojeg je dao kao svjedok odbrane, ne spori da je bio čuvar u zgradi Željezničkog saobraćaja. Optuženi D.M.1 osporava da je u inkrimisanom periodu bio u sastavu Vojne policije i da je obavljao dužnost civilnog policajca, što ovaj sud ne prihvata, jer je to suprotno i subjektivnim i materijalnim dokazima, iskazima svjedoka, kao i materijalni dokazima u predmetu - matični karton na ime D.M.1 broj ..., koji potvrđuje da je D.M.1 bio angažovan u SJB Banovići u periodu od 18.09.1991. godine do 22.04.1996. godine.

U prilog utvrđenoj činjenici da je D.M.1 bio angažovan u SJB Banovići u navedenom periodu, govori i to da su svjedoci odbrane optuženog D.M.3, H.M., D.R. i H.K. saglasno izjavili da je D.M.1 u navedenom periodu bio ... i da im je ta činjenica poznata, jer su ponekad obavljali radne zadatke zajedno sa optuženim u patroli.

Imajući u vidu naprijed navedeno, jasno je da je postojala veza između djela optuženih i ratnog stanja, odnosno oružanog sukoba, dokazano je da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ i M.F. zv. „M.“ u vrijeme izvršenja djela bili vojnici, a optuženi D.M.1 da je bio pripadnik rezervnog sastava policije pri Armiji BiH, a da su oštećeni bili civili, dakle, lica koja uživaju zaštitu shodno odredbama zajedničkog člana 3. Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine.

Iz izvedenih dokaza jasno proizilazi da su optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela imali status vojnika i da su upravo optuženi djelovali kao pripadnici Armije RBiH i takav status im je omogućio da, u vrijeme, na mjestu i na način, kako je to navedeno u izreci ove presude, izvrše navedeno krivično djelo, nesporno je da je postojanje ovog njihovog svojstva kao vojnika, njihove moći, u direktnoj vezi sa postojanjem oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na području Banovića, jer da nije postojao ovaj oružani sukob optuženi ne bi ni imali svojstvo vojnika, niti bi imali oružje, a samim tim ne bi imali ni mogućnost da preduzimaju radnje koje su preduzeli prema civilima koji su bili zatvoreni u zgradi Željezničkog saobraćaja, Č.D.1, B.M.1, Č.R., T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, L.S.1 i P.B..

Imajući u vidu da je utvrđena ispunjenost opštih elemenata krivičnog djela - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. Krivičnog zakona SFRJ, sud je utvrdio nespornim da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 preduzeli inkriminisane radnje koje su im optužnicom stavljene na teret.

U odnosu na tačku I a) izreke presude sud je nesporno utvrdio da je oštećeni Č.D.1, kao civil, bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, što potvrđuju saslušani svjedoci tokom postupka A.Lj., Č.D.2, A.N., D.M.2, B-2, T.J., V.S.1, B-5 i M.J.1, koji su saslušani na glavnom pretresu, a isto proizilazi i iz iskaza svjedoka B.J., D.I.1, M.I. i Č.R., čiji su iskazi shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitani na glavnom pretresu, svi navedeni svjedoci saglasno u svojim iskazima potvrđuju da je oštećeni Č.D.1 bio zatvoren u zgradi Željezničkog saobraćaja, iskazi svjedoka u ovom dijelu su u potpunoj saglasnosti, međusobno se dopunjuju i uklapaju u ovom dijelu, pa ih je sud prihvatio, ocijenivši ih objektivnim.

Nesporno je da je oštećeni Č.D.1 u zgradi Željezničkog saobraćaja mučen i premlaćen, kojom prilikom je zadobio mnogobrojne povrede, od kojih povreda je i preminuo u bolnici, što potvrđuju iskazi saslušanih svjedoka kćerke A.Lj., koja navodi da je zajedno sa svojim mužem izvela oca iz zatvora, koji je bio pretučen i u teškom stanju, iskaza supruge oštećenog Č.D.1, Č.D.2, koja saglasno u iskazu navodi da je njen muž izveden iz zatvora, pretučen i u teškom stanju, a to potvrđuju i svjedoci A.N., B-2, D.M.2, B.J., T.J., B-5 i M.I., iz čijih iskaza saglasno proizilazi da su na oštećenom Č.D.1 vidjeli povrede, da

je bio premlaćen, a ovi svjedoci su zajedno sa Ć.D.1 bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja. Iskaze ovih svjedoka je sud prihvatio u ovom dijelu, isti nisu u suprotnosti ni sa nalazom vještaka sudske medicine Prof.dr Cihlarž Zdenka, koji je sačinio pismeni nalaz i mišljenje o vrsti, težini i mehanizmu povređivanja Ć.D.1, uzroka smrti, te dao zaključak da je smrt oštećenog Ć.D.1 nastupila usljed obostranog gnojavog i ograničenog zapaljenja pluća, koje je zapravo posljedica poremećaja disanja nastalo povređivanjem grudnog koša višekratnim djelovanjem, zamahom tupo – tvrdog mehaničkog oruđa i da je u uzročno – posljedičnoj povezanosti sa povređivanjem grudnog koša, što je prouzrokovalo smrt oštećenog, koji je nalaz i mišljenje sud u cjelosti prihvatio, cijeneći nlaz stručnim, zasnovnaim na vjerodostojnoj medicinskoj dokumentaciji na ime oštećenog Ć.D.1, jer je vještak nezainteresovan za ishod postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza tokom postupka, iskaza saslušanih svjedoka A.Lj., kćerke oštećenog Ć.D.1, koja u iskazu navodi da je sa ocem Ć.D.1 razgovarala nakon što ga je zajedno sa svojim mužem izvela iz zatvora i smjestila u bolnicu, kojom prilikom joj je isti rekao da su mu povrede zadali M.F. zv. „M.“ i ostali, pa je na glavnom pretresu pokazala na optuženog M.F. zv. „M.“, a koji iskaz potkrepljuje i iskaz svjedoka B-2, koji navodi da je dolaskom u zgradu Željezničkog saobraćaja uveden u podrum, gdje se nalazio oštećeni Ć.D.1 koji je bio pretučen i da je razgovarao sa Ć.D.1, koji mu je rekao da ga je udarao M.F. zv. „M.“, iskaz svjedoka B.J., a čiji iskaz je, shodno odredbi člana 288. ZKP FBiH, pročitana na glavnom pretresu, u kojem je naveo da je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, da je vidio kada su izveli Ć.D.1 na sprat, gdje su ga tukli, da je čuo njegove jauke, jer ga dobro poznaje i dugo je s njim radio, a kada se vratio nije mogao hodati, pa imajući u vidu iskaze ovih svjedoka u ovom dijelu, koji iskazi se međusobno uklapaju, koji saglasno navode u svojim iskazima da im je Ć.D.1 rekao da ga je udarao i M.F. zv. „M.“, sud je nesporno utvrdio da su optuženi M.F. zv. „M.“ i Ć.M.1 zv. „Č.“ u svojstvu vojnih policajaca, kao čuvari, sa još jednim, njima poznatim licem, tukli oštećenog Ć.D.1, na način da su ga udarali u predjelu glave i leđa i drugim dijelovima tijela, kojom prilikom je isti zadobio povrede bliže označene u tački I a) izreke presude, od kojih povreda je preminuo.

Cijeneći iskaz svjedoka dr T.D.1 koji je prema zapisniku sa glavnog pretresa održanog dana 08.05.2015. godine, između ostalog, izjavio i to da mu je oštećeni Ć.D.1 prilikom pregleda rekao da je tjelesne povrede zadobio u M. od strane pripadnika vojne policije, kako je to i naveo u anamnezi od 26.06.1992. godine i ljekarskom uvjerenju od 13.08.1992. godine i dovodeći isti u vezu sa iskazima ostalih gore navedenih svjedoka, sud isti nije prihvatio u tom dijelu kao vjerodostojan, s obzirom da sam doktor navodi da mu Ć.D.1 nijednom nije spomenuo da je bio pritvoren, jer je u suprotnosti sa iskazima svjedoka koji su prethodno analizirani, a koji su svjedočili na ove okolnosti i istima je poznato da se zgrada Željezničkog saobraćaja nalazi u Banovićima u dijelu, odnosno u mjestu M., odakle je i sam oštećeni Ć.D.1, posebno uzimajući u obzir da je kćerka oštećenog u svom iskazu potvrdila da je zajedno sa svojim mužem svog oca izvela iz zatvora i smjestila u bolnicu, da je njegova supruga navela da su po Ć.D.1 došli kući u M. i odveli ga, da je njen muž izveden iz zatvora, pretučen i u teškom stanju. Navode iskaza ovog svjedoka, da je kao ljekar izvršio pregled Ć.D.1, kojeg je doveo zet A., njegov dobar prijatelj i da je dao uputnicu da se isti prebaci u bolnicu, sud je prihvatio kao vjerodostojne, jer su isti u saglasnosti sa iskazima ostalih svjedoka koje je sud prihvatio kao vjerodostojne i nalazom i mišljenjem Prof.dr Cihlarž Zdenka, koji je sačinio pismeni nalaz i mišljenje o vrsti, težini i mehanizmu povređivanja Ć.D.1 i uzroku smrti, a čiji nalaz je sud prihvatio u cijelosti, cijeneći ga objektivnim i sa medicinskom dokumentacijom koju je doktor T.D.1 tom prilikom sačinio, kako je to i sam naveo.

Iskaz svjedoka D.M.2, u dijelu u kojem je naveo da su Č.D.1, u prostoriju na saslušanje, u zgradu Željezničkog saobraćaja, doveli Č.M.1 zv. „Č.“ i lice koje zna kao K., da nije primijetio nikakve povrede na njemu, a da je bio prisutan kada su ga tom prilikom Č.M.1 zv. „Č.“ i K. počeli tući palicama i nogama i da Č.D.1 nije ništa govorio, da je sve kratko trajalo, da tom prilikom nisu ni uzeli izjavu, jer je prekinuo kolega E. govoreći: „Nemojte, šta to ljudi radite, nećemo mi pod takvim uslovima raditi“, sud je prihvatio kao uvjerljiv i vjerodostojan, jer je svjedok bio neposredni očevidac tog događanja. Dio iskaza da tada nije bio prisutan M.F. zv. „M.“, sud je ocijenio irelevantnim, jer i sam svjedok nije naveo ko je doveo Č.D.1 u zgradu Željezničkog saobraćaja, nego samo ko ga je taj dan, kad je on bio prisutan, uveo u prostoriju za ispitivanje i šta se u tom trenutku dešavalo, a i sam svjedok je u svom iskazu naveo da je M.F. zv. „M.“ viđao u zgradi Željezničkog saobraćaja, sve su to razlozi koji nisu mogli dovesti ovaj sud u sumnju u zaključku da je optuženi M.F. zv. „M.“, zaista, preduzeo inkriminisane radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret.

U odnosu na tačku I b) izreke presude nesporno je da je oštećeni B.M.1 bio zatočen kao civil u zgradi Željezničkog saobraćaja, što sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka oštećenog B.M.1, koji je saslušan na glavnom pretresu, a to potvrđuju i saslušani svjedoci tokom postupka A.N., C.D.2, V.D.1, T.J., B-5 i G.N., koji saglasno u svojim iskazima navode da je oštećeni B.M.1, kao civil, bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja i da je isti bio pretučen, koje iskaze je ovaj sud prihvatio u ovom dijelu, cijeneći ih saglasnim i objektivnim.

Da su optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“, oštećenog B.M.1, sa još tri njima poznata lica, tukli palicama, rukama i nogama i prendrecima po raznim dijelovima tijela, a optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ ga udario i metalnom šipkom po ruci, kojom prilikom mu je zadao povredu u vidu loma prstiju lijeve ruke, nakon čega ga je Č.M.1 zv. „Č.“ polio rakijom, jer je izgubio svijest, nakon čega je vraćen u podrumske prostorije, sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka oštećenog B.M.1, čiji iskaz je sud ocijenio objektivnim i isti prihvatio, svjedok je detaljno u svom iskazu opisao na koji način su ga tukli M.F. zv. „M.“, Č.M.1 zv. „Č.“ i M.A.1, sa još trojicom, iskaz svjedoka B.M.1 djelimično potvrđuju i svjedoci A.N., C.D.1, C.D.2, V.D.1 i T.J., koji saglasno navode u svom iskazu da su zajedno sa B.M.1 bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja, da su vidjeli da je isti bio pretučen i da ima povrede, isto tako iz iskaza L.S.1 čiji je iskaz pročitao na glavnom pretresu, proizilazi da je sa B.M.1 bio u prostoriji u zgradi Željezničkog saobraćaja i da je bio isprebijan. Iskazi saslušanih svjedoka u ovom dijelu su, po ocjeni ovog suda, međusobno saglasni, međusobno se nadopunjuju.

U odnosu na tačku II a) izreke presude nesporno je da je Č.R., kao civil, bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja i da je premlaćen od strane optuženog M.F. zv. „M.“, što potvrđuju provedeni dokazi, iskaz Č.R., koji je pročitao na glavnom pretresu, shodno odredbi čalana 288. ZKP FBiH, iz kojeg proizilazi da je negdje početkom maja 1992. godine odveden u zgradu Željezničkog saobraćaja od strane uniformisanih lica, sa puškama, koji su došli pred njegov stan, te kada je doveden u zgradu, optuženi K.E. zv. „N.“, koji je imao otpozadi pištolj za pasom, mu je rekao da donese pušku, nakon čega je odveden u podrum navedene zgrade. U zgradi Željezničkog saobraćaja je bio zatočen pet dana, za to vrijeme premlaćivanja su bila svakodnevna, a nakon tri dana njegovog boravka u zgradi Željezničkog saobraćaja po njega su došla tri vojnika i odvela ga na sprat u jednu prostoriju gdje je bio M.F. zv. „M.“ kojeg je inače od ranije poznavao, bio je u uniformi, na stolu mu je bio automat „Tompson“ i parče metalne cijevi dužine oko 80 cm. Tada mu je optuženi M.F. zv. „M.“ rekao da sjedne, dao mu parče papira i olovku i počeo ga ispitivati za pušku, a nakon što mu je rekao da nema pušku, udario ga je pesnicom u predjelu vrata u kom momentu je skočio, a optuženi M.F. zv. „M.“ je krenuo prema njemu

dok se on udaljivao i odmah se stvorila grupa uniformisanih lica s palicama, daskama i letvama u rukama i počeli su ga tući u predjelu stomaka, zbog čega je izvršio nuždu u gaće, nakon čega su ga odveli u podrum. Za vrijeme koje je proveo u zatvoru bio je pet puta premlaćen, a najviše se u premlaćivanju isticao Z., koji se preziva K.. Iskaz svjedoka Č.R. sud je ocijenio objektivnim, iskaz djelimično potvrđuje i svjedok T.J. u svom iskazu, koji je naveo da je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja zajedno sa Č.R., koji je bio pretučen, zatim svjedok B-5, koji takođe u svom iskazu potvrđuje da je Č.R., koji je zajedno s njim bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, bio premlaćen, sa povredama, čije iskaze je sud prihvatio, cijeneći ih objektivnim, iskazi su međusobno saglasni i isti se uklapaju u bitnim elementima.

U odnosu na tačku II b) izreke presude, nije sporno da je optuženi M.F. zv. „M.“ civila oštećenog T.J., koji je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, nakon što je isti bio ispitivan od strane M.M.1 zv. „M.“, vezano za posjedovanje oružja, dao mu papir i olovku da napiše izjavu, a kako to oštećeni T.J. nije mogao učiniti zbog ranije zadobijenih udaraca, optuženi M.F. zv. „M.“ ga je otvorenom šakom udario više puta u predjelu vrata, zbog čega je izgubio dah i pao na tlo, a potom ga je optuženi M.F. zv. „M.“ uhvatio sa obje ruke za uši i glavu, psujući mu četničku majku, pa ga ponovo bacio na tlo, a nakon što je optuženi M.F. zv. „M.“ napustio prostoriju M.M.1 zv. „M.“ ga je sa još jednim uniformisanim licem nastavio tući po raznim dijelovima tijela. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza T.J., koji je u svom iskazu detaljno opisao na koji način je od optuženog M.F. zv. „M.“ bio premlaćen, svjedok je odao utisak sigurnosti, pa je iskaz svjedoka T.J. sud u cijelosti prihvatio, cijeneći ga objektivnim.

Iskaz svjedoka T.J. potvrđuje i svjedok C.D.2, koji je bio zatočen zajedno sa T.J. i koji u svom iskazu navodi da je T.J. bio premlaćen i da mu je T.J. rekao da ga je tukao M.F. zv. „M.“ i to po grlu, zatim iskaz svjedoka T.J. potvrđuje djelimično i svjedok G.M.1, koji navodi u svom iskazu da je u zgradi Željezničkog saobraćaja bio zajedno sa oštećenim T.J., koji je bio pretučen, iskazi svjedoka u ovom dijelu se međusobno poklapaju i nadopunjuju, te ih je sud prihvatio, cijeneći ih objektivnim.

U odnosu na tačku II c) izreke presude nije sporno da je optuženi M.F. zv. „M.“, civila M.R.1, koji je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, zajedno sa još jednim uniformisanim licem tukao palicama, kundacima, pesnicama i nogama po raznim dijelovima tijela, kada su se pridružila još dvojica neidentifikovanih lica i tjerajući M.R.1 da ljubi hrvatsku zastavu i zastavu sa polumjesecom i zvijezdom, nastavili ga tući istim predmetima po raznim dijelovima tijela, zbog čega je M.R.1 gubio svijest, nakon čega su istoga gurnuli niz stepenice u podrum. Nespornost ovog dijela činjeničnog stanja, sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka M.R.1, koji iskaz je sud u cijelosti prihvatio, cijeneći ga objektivnim. Iskaz ovog svjedoka potvrđen je djelimično iskazom svjedoka B-7, koji u iskazu potvrđuje da je bio zatočen zajedno sa M.R.1 u zgradi Željezničkog saobraćaja i da je isti izveden na sprat i premlaćen, koji iskaz je sud prihvatio, cijeneći ga objektivnim.

U odnosu na tačku III a) izreke presude, po ocjeni ovog suda, nije sporno da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno sa ostalim vojnim policajcima u zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje su bili zatočeni kao civili, oštećenom M.S.1 zadavao udarce šakama, gumenom palicom i metalnom polugom po raznim dijelovima tijela, od kojih udaraca je M.S.1 pao na tlo, nakon čega je zajedno sa ostalim vojnim policajcima skakao po M.S.1, psujući mu četničku i velikosrpsku majku, nakon čega je M.S.1 vraćen u podrumске prostorije. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka M.S.1, koji je sud prihvatio, cijeneći ga objektivnim. Iskaz ovog svjedoka djelimično potvrđuje svjedok T.J., koji u iskazu navodi da je zajedno sa M.S.1 bio u zgradi Željezničkog saobraćaja, koji je takođe bio pretučen, iskaz svjedoka M.S.1 potvrđuje i svjedok M.D.1, koji takođe navodi da je zajedno sa

M.S.1 bio u zgradi Željezničkog saobraćaja i da je M.S.1 premlaćen, koje iskaze je sud prihvatio, cijeneći ih objektivnim, iskazi svjedoka u ovom dijelu su međusobno saglasni u bitnim elementima kritičnog događaja.

U odnosu na tačku III b) izreke presude nije sporno da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ oštećenog civila B.P., koji je bio zatvoren u zgradi Željezničkog saobraćaja, crnom gumenom palicom tukao po leđima, a potom, zajedno sa ostalim prisutnim vojnim policajcima, naizmjenično tukao oštećenog B.P. nogama po leđima, nakon čega su ga sa vidljivim povredama vratili u podrum, a nakon tri dana je ponovo izveden na sprat, kada ga je ponovo optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ udarao, zajedno sa još jednim vojnim policajcem i to čizmama više puta u predjelu ispod vrata i ramena, dok je B.P. ležao na podu. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka B.P., koji je sud u cjelosti prihvatio, cijeneći ga objektivnim, koji je detaljno u svom iskazu opisao na koji način mu je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno sa drugim vojnim policajcima, nanosio povrede, svjedok je na glavnom pretresu ukazao na optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, kojeg je od ranije poznavao iz viđenja, da mu je isti nanosio udarce.

U odnosu na tačku III c) izreke presude nije sporno da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, na pijaci, kada su lišili slobode B-2, radi sprovođenja u zgradu Željezničkog saobraćaja, oduzeo od oštećenog B-2 vozilo marke „Zastava 128“, koje je prisvojio za sebe. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka B-2, koji je sud u cjelosti prihvatio, cijeneći ga objektivnim. Svjedok je pred sudom odao utisak samouvjerenosti i sigurnosti.

U odnosu na tačku IV izreke presude nije sporno, po ocjeni ovog suda, da je optuženi M.F. zv. „M.“, zajedno sa K.E. zv. „N.“, civila V.Ž., koji je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, nakon što je isti bio priveden na sprat radi ispitivanja, zajedno sa ostalim uniformisanim licima, V.Ž. tukli drvenim i gumenim palicama, nakon čega je u nesvjesnom stanju vraćen u podrum, što je sud utvrdio na osnovu iskaza V.Ž., a koji je od strane suda prihvaćen objektivnim i uvjerljivim, čiji identitet nije doveden u pitanje, a čiji iskaz je djelimično potvrđen iskazima svjedoka C.D.1 i G.M.1 koji su u svojim iskazima saglasno naveli da je V.Ž. bio „premlaćen“, a koje iskaze je sud prihvatio, cijeneći ih objektivnim.

U odnosu na tačku V izreke presude nije sporno da su optuženi D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno, sa još njima poznatim vojnim policajcem, zadali udarce V.D.1, na način da ga je D.M.1 više puta udario palicom po glavi, a optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, sa još jednim vojnim policajcem se pridružio D.M.1, te su zajedno V.D.1 udarali palicama i nogama po raznim dijelovima tijela, a potom mu je optuženi D.M.1 stavio lisice na ruke i zajedno sa Č.M.1 zv. „Č.“ i još jednim vojnim policajcem nastavili tući V.D.1 palicama i nogama, nakon čega je isti vraćen u podrum u zgradi Željezničkog saobraćaja. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza V.D.1, koji je sud u cjelosti prihvatio kao vjerodostojan, jer za suprotnu ocjenu od toga nije bilo nikakvog razloga, s obzirom da je naveo da je optužene D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“ poznavao i prije kritičnog događaja, opisao na koji način ih je poznavao, a na glavnom pretresu je ukazao na optužene D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“, kao osobe koje su ga premlatile u zgradi Željezničkog saobraćaja.

U odnosu na tačku VI a) izreke presude nije sporno da je optuženi D.M.1 oštećenog civila L.S.1, koji je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, psujući mu srpsku majku, naređujući mu da skine svu odjeću sa sebe, što je ovaj i učinio, tukao palicom po leđima, ramenima i slabinama, a potom mu, iz razloga što je jaukao, stavio komad novinskog papira u usta da prestane jaukati, te ga nastavio tući palicama i nogama po raznim dijelovima tijela, zbog čega je L.S.1 padao na tlo, te nije sporno da je D.M.1 L.S.1 stavio pod grlo nož – bajonet, psujući mu majku, nakon čega je L.S.1 odveden u podrumske

prostorije zgrade Željezničkog saobraćaja. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza svjedoka L.S.1, čiji je iskaz pročitao na glavnom pretresu, gdje svjedok detaljno opisuje na koji način mu je optuženi D.M.1 zadao povrede, kojeg inače od ranije poznaje kao prijeratnog ..., koji je i bio, kako navodi u svom iskazu, u uniformi civilnog policajca i kojeg je dobro poznao nekih petnaestak godina prije kritičnog događaja. Iskaz svjedoka L.S.1 potvrđen je i iskazom B-5, T.J., M.S.1, V.D.1, B-2, koji su zajedno sa L.S.1 bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja i iz čijih iskaza saglasno proizilazi da je L.S.1 bio pretučen, a to u svom iskazu potvrđuje i svjedok M.A.2, koji je jedne prilike nosio u zgradu Željezničkog saobraćaja higijenski pribor L.S.1, ali je taj pribor predao nekom policajcu i taj policajac je taj pribor odnio dole u podrum oštećenom L.S.1.

U odnosu na tačku VI b) izreke presude nesporno je da je optuženi D.M.1, zatočenog civila u zgradi Željezničkog saobraćaja, P.B., nakon što je izveden ispred zgrade Željezničkog saobraćaja, dok je P.B. sjedio na stolici, više puta ga udario pendrekom po glavi i nogama, od kojih udaraca je P.B. zadobio trajni ožiljak na desnoj nozi ispod koljena. Ovo sud utvrđuje na osnovu iskaza P.B., koji u svom iskazu potvrđuje da ga je optuženi D.M.1 u uniformi redovne civilne policije pretukao, iskaz svjedoka P.B. sud je u cijelosti prihvatio, cijeneći njegov iskaz objektivnim.

Na osnovu svega navedenog, prihvatajući iskaze svjedoka optužbe, kao međusobno saglasne i materijalne dokaze prihvaćene od strane optužbe, uz nesporno dokazane činjenice da je u vrijeme kritičnih događaja bio oružani sukob između Armije BiH, s jedne strane i Vojske Republike Srpske, s druge strane, kako u Bosni i Hercegovini, tako i na poručju Banovića, gdje su djela i počinjena, da su optuženi bili pripadnici Armije BiH, odnosno isti su imali svojstvo vojnika, te je nesporno dokazano da su oštećeni Č.D.1, B.M.1, Č.R., T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, L.S.1 i P.B. u vrijeme kritičnog događaja bili civili, koji su bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja, prihvatajući nalaze i mišljenja vještaka Prof.dr Cihlarž Zdenka i dr Grubač Petka, sud je utvrdio da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 počinili krivična djela u vrijeme, na mjestu i na način kako im je to izmijenjenom optužnicom stavljeno na teret.

Da su oštećeni B.M.1, V.D.1, V.Ž., P.B., B.P., M.S.1, T.J. i M.R.1, zbog zatočeništva u zgradi Željezničkog saobraćaja pretrpjeli sem fizičkih i duševnu bol i patnje i da zbog kritičnih događaja i boravka, kao zatočeni civili, u zgradi Željezničkog saobraćaja u Banovićima, zbog traumatičnih događaja imaju posljedice i da je boravak u zatvoru ostavio traga psihičke prirode na istima, sud je utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra dr Petka Grubača, koji nalaz je sud u cijelosti prihvatio, cijeneći njegov nalaz stručnim i objektivnim.

Takođe, sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine prof.dr.med.sc. Tuco Vede, kao stručan i objektivan, jer se radi o vještaku koji je ovlašten i kvalifikovan za vještačenje iz svoje struke i sa značajnim iskustvom vještačenja u krivičnim postupcima pred redovnim sudovima, a njegovi nalazi ne sadrže bilo kakve protivriječnosti i nelogičnosti, pa je tako utvrđeno da se u spisu nalazi medicinska dokumentacija za oštećene M.S.1, B-2 i V.D.1, dok se za oštećene B.M.1 i B.P. ne nalazi medicinska dokumentacija u spisu, a navedena medicinska dokumentacija se odnosi na period od maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine.

Krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, za koje su optuženi oglašeni krivim, spada u krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava i ovo krivično djelo se može izvršiti samo sa direktnim umišljajem, stim da učinilac ne mora biti svjestan da svojim postupcima krši pravila međunarodnog prava, jer povreda međunarodnog prava u opisu

ovog krivičnog djela predstavlja objektivni uslov kažnjivosti kojim je posebno određen karakter i okvir protivpravnosti ovog krivičnog djela u tom smislu što djelo mora biti protivpravno i po međunarodnom pravu.

Budući da je dokazano da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1, bili pripadnici Armije BiH, a svjedoci oštećeni Č.D.1, B.M.1, Č.R., T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, L.S.1 i P.B., civili, tako da se sa njima moralo postupati u skladu s pravilima međunarodnog prava, odnosno u skladu s odredbama člana 3. stav tačka a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata od 12. augusta 1949. godine, a da su optuženi postupali protivno pravilima međunarodnog prava, jer su vršili teške povrede odredbi člana 3. stav 1. tačka a) i c) i člana 33. stav 2. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrije rata od 12. augusta 1949. godine i člana 4. stav 1. i 2. tačka a), e) i g) Dopunskog protokola uz Ženevske konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti civila za vrijeme rata, pa tako optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ su bili svjesni i znali da svojim radnjama, kao pripadnici Armije BiH, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, koje su preduzeli prema civilu Č.D.1, a koje su navedene bliže u tački I a) izreke presude, nanose takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđaju njegovo dostojanstvo, što su i htjeli, a što je za posljedicu imalo smrt oštećenog Č.D.1, optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ su bili svjesni i znali da, kao pripadnici Armije BiH, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, svojim radnjama koje su preduzeli prema civilu B.M.1, a koje su navedene bliže i tački I b) izreke presude, nanose takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđaju njegovo dostojanstvo, što su i htjeli, da je optuženi M.F. zv. „M.“ bio svjestan i znao da svojim radnjama, kao pripadnik Armije BiH, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, koje je preduzeo prema civilu Č.R., T.J. i M.R.1, a koje su navedene bliže i tački II a), b) i c) izreke presude, nanosi takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđa njihovo dostojanstvo, što je i htio, da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ bio svjestan i znao da svojim radanjama, kao pripadnik Armije BiH, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, koje je preduzeo prema civilima M.S.1 i B.P., a koje su navedene bliže u tački III a), b) izreke presude, nanosi takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđa njihovo dostojanstvo, što je i htio, bio svjestan i znao da radnjama koje je preduzeo, a koje su bliže naznačene u tački III c) izreke presude, bio svjestan i znao da preduzimanjem radnji pod istim okolnostima i u istom svojstvu, prisvajajući vozilo oštećenog B-2, marke „Zastava 128“, koje je prisvojio za sebe, vrši i pljačkanje imovine civila B-2, da su optuženi D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“ bili svjesni i znali da svojim radnjama, kao pripadnici Armije BiH, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, koje su preduzeli prema civilu V.D.1, a koje su navedene bliže i tački V izreke presude, nanose takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđaju njegovo dostojanstvo, što su i htjeli, da je optuženi D.M.1 bio svjestan i znao da svojim radnjama, kao pripadnik rezervnog sastava policije, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Armije BiH i Vojske Republike Srpske, koje je preduzeo prema civilima L.S.1 i P.B., a koje su navedene bliže u tački VI a) i b) izreke presude, nanosi takve ozbiljne povrede, snažnu duševnu bol i patnje, te vrijeđa njihovo dostojanstvo, što je i htio. Optuženi M.F. zv. „M.“ i Č.M.1 zv. „Č.“ radnjama pod tačkom I a) i b) izreke presude, optuženi M.F. zv. „M.“ radnjama pod tačkom II c) izreke presude, optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ radnjama pod tačkom III a) i b), optuženi M.F. zv. „M.“ radnjama pod tačkom IV izreke presude i optuženi D.M.1 i Č.M.1 zv. „Č.“ radnjama pod tačkom V izreke presude, djelovali su kao saizvršitelji, njihove radnje su zajedničke i preduzete po predhodnom dogovoru sa još drugim uniformisanim licima, to je sud u radnjama optuženih našao sva bitna obilježja krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog

stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi člana 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, pa ih je oglasio krivim za to krivično djelo, te ih je na osnovu člana 142. stav 1. člana 33., člana 38., člana 41. preuzetog KZ SFRJ, uz primjenu člana 42. tačka 2. i člana 43. stav 1. tačka 1. istog Zakona, osudio na kazne zatvora i to optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine, optuženog M.F. zv. „M.“ na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci i optuženog D.M.1 na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine.

Sud je posebno imao u vidu da su brojni svjedoci optužbe u iskazima koje je sud cijenio pojedinačno i u međusobnoj vezi i koje je prihvatio kao vjerodostojne, jer se uzajamno dopunjuju i nisu kontradiktorni u suštinskim i bitnim elementima, uzimajući u obzir razlike u određenim dijelovima iskaza u odnosu na iskaze u istrazi na koje su branioi optuženih ukazivali, saglasno tvrdili da su optuženi zajedno sa drugim pripadnicima Vojne policije učestvovali u privođenjima civila u zgradu Željezničkog saobraćaja, u ispitivanjima civila na spratu, u premlaćivanjima civila, vrijeđanjima zatočenih civila i da su se u tome posebno isticali zajedno sa osobom K.. Imajući u vidu iskaze svjedoka optužbe, naročito iskaze oštećenih, proizilazi da su optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, M.F. zv. „M.“ i D.M.1 tukli zatvorenike oštećene na razne načine i raznim sredstvima, pri čemu je kod oštećenog Č.D.1 nastupila i smrt usljed zadobijenih povreda, dok su kod oštećenih B.M.1, Č.R., T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., V.Ž., V.D.1, L.S.1 i P.B. nastale povrede, nanoseći istima teške duševne i tjelesne patnje, u kojim radnjama optuženih su se stekla sva bitna obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, radnjom nečovječnog postupanja, kako im je to i izmijenjenom optužnicom stavljeno na teret, njihove radnje su kod oštećenih prouzrokovale teške duševne i tjelesne patnje, a takođe njihove radnje su predstavljale i težak napad na ljudsko dostojanstvo.

Cijeneći odbranu optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, koji navodi da je bio angažovan u vojnoj policiji od 07.06.1992. godine, da je kao pripadnik Vojne policije bio ... P.V. sve do septembra mjeseca 1992. godine, gdje je bio na liniji u Crnjevju, a da je od septembra mjeseca 1992. godine otišao u ... da radi i u kojoj osporava da je zajedno sa M.F. zv. „M.“ nanosio bilo kakve povrede Č.D.1 i B.P., te osporava da je otuđio vozilo B-2, cijeni neosnovanom, suprotnom izvedenim dokazima optužbe i usmjerenom ka izbjegavanju krivične odgovornosti. Odbrana optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ suprotna je iskazu svjedoka A.Lj. i D.M.2, koji u svom iskazu navodi da je bio prisutan kada su tukli Č.D.1 i to optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ i K., palicama i nogama, iskazu svjedoka B.P. koji detaljno na glavnom pretresu opisuje na koji način ga je Č.M.1 zv. „Č.“, zajedno sa drugim uniformisanim licima tukao, pri tome pokazujući na glavnom pretresu prisutnog optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, kojeg je inače od ranije poznao iz viđenja, iskazu svjedoka B-2, koji navodi da mu je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ uzeo ključeve od njegovog vozila i to dana 18.06.1992. godine, na pijaci kada je uhapšen i priveden u zgradi Željezničkog saobraćaja od strane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ i još trojice, koji su bili u maskirnoj vojnoj uniformi, iskazu svjedoka V.D.1 koji u iskazu navodi da je u zgradi Željezničkog saobraćaja, gdje je bio zatočen, bio pretučen od strane optuženog D.M.1, Č.M.1 zv. „Č.“ i K., navodeći da su Č.M.1 zv. „Č.“ i K. bili u uniformi vojne policije, dok je D.M.1 bio u uniformi civilne policije, pokazujući na glavnom pretresu na optužene Č.M.1 zv. „Č.“ i D.M.1, kao osobe koje su ga pretukle u zgradi Željezničkog saobraćaja, a koje iskaze je sud prihvatio, cijeneći ih objektivnim.

Cijeneći odbranu optuženog M.F. zv. „M.“, sud istu nije mogao prihvatiti, cijeneći je neosnovanom, usmjerenom ka izbjegavanju krivične odgovornosti, te suprotnu dokazima optužbe, iskazima svjedoka T.J., M.R.1, V.Ž., Č.R., A.Lj., Č.D.1 i Č.D.2, koje je sud prihvatio. Naime, optuženi M.F. zv. „M.“ osporava da je preduzeo inkriminisane radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret i da je uopšte ulazio u zgradu Željezničkog

saobraćaja, da nikada nije bio prisutan fizičkom zlostavljanju zatvorenika, niti ispitivanju zatvorenika i da nikome od zatvorenika nije nanosio bilo kakve povrede. Svjedokinja Č.G. u iskazu je navela da je upravo optuženi M.F. zv. „M.“ kojeg poznaje od ranije, zajedno sa drugim uniformisanim licima priveo njenog muža u zgradu Željezničkog saobraćaja, da je od svog zeta saznala da je njenog muža u zatvoru izubijao M.F. zv. „M.“, iskaza svjedokinje A.Lj., koja je navela da je sa ocem Č.D.1 razgovarala kada je izveden iz zgrade Željezničkog saobraćaja i prebačen u bolnicu zbog zadobijenih povreda i da joj je tada otac rekao da mu je povrede zadao M.F. zv. „M.“ zajedno sa ostalima, iskaza svjedoka C.D.1 koji navodi da mu je T.J., koji je bio pretučen, rekao u zatvoru da ga je tukao M.F. zv. „M.“ i to po grlu, iskaza T.J., koji je naveo da ga je optuženi M.F. zv. „M.“ udario nekoliko puta po vratu udarcima jakog intenziteta, zbog čega nije mogao disati, psujući mu četničku majku i nazivajući ga teškom mrcinom, iskaza M.R.1, koji je u iskazu naveo da mu je optuženi M.F. zv. „M.“, kada je odveden na ispitivanje, naredio da piše šta zna, a potom zajedno sa još tri osobe počeo ga udarati drvenim palicama, kundacima, gumenim palicama i čizmama po čitavom tijelu, iskaza V.Ž., koji je naveo da je optuženog M.F. zv. „M.“ poznavao od ranije i prije kritičnog događaja i koji navodi da ga je optuženi M.F. zv. „M.“, zajedno sa K.E. zv. „N.“ i ostalim uniformisanim licima tukao drvenim palicama i željeznim šipkama, iskaza Č.R. koji navodi da je nakon tri dana boravka u zgradi Željezničkog saobraćaja priveden na sprat na ispitivanje, gdje je zatekao optuženog M.F. zv. „M.“, kojeg inače poznaje od ranije, sa automatom Thompson, pa nakon što ga je M.F. zv. „M.“ ispitivao o oružju, udario ga je pesnicom u predjelu vrata, nakon čega su ga prisutna uniformisana lica nastavila tući, zajedno sa M.F. zv. „M.“, koje iskaze je sud prihvatio, jer su isti međusobno saglasni, te se upotpunjuju, zbog čega sud odbranu optuženog M.F. zv. „M.“ nije mogao prihvatiti.

Cijeneći odbranu optuženog D.M.1, koji osporava krivično djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret, navodeći da je u vrijeme kritičnog događaja bio angažovan kao civilni policajac, da je radio na poslovima ..., da nije bio angažovan u zgradi Željezničkog saobraćaja, niti je fizički zlostavljao bilo kojeg civila, a u prilog njegove dobrane priloženi su i materijalni dokazi odbrane optuženog D.M.1, navedeni u obrazloženju ove presude, sud nije prihvatio vjerodostojnim, jer takav njegov iskaz nije potkrijepljen ostalim provedenim dokazima, cijeneći odbranu optuženog neosnovanom, usmjerenom ka izbjegavanju krivične odgovornosti, jer je ista u suprotnosti sa iskazima svjedoka V.D.1, L.S.1 i P.B., koje je sud u cijelosti prihvatio kao objektivne. Naime, saslušani svjedoci V.D.1 i P.B. su jasno i detaljno u svojim iskazima opisivali na koji način su zadobili povrede od strane optuženog D.M.1 i drugih uniformisanih lica, identifikujući optuženog D.M.1 na glavnom pretresu, svjedoci su bili sigurni i samouvjereni u svojim iskazima, a takođe iz iskaza L.S.1, koji je pročitao na glavnom pretresu, jasno proizilazi da je optuženog D.M.1 poznavao od ranije, kao policajca i koji jasno u svom iskazu opisuje na koji način ga je D.M.1 udarao i vrijeđao, zbog čega sud odbranu optuženog D.M.1 nije mogao prihvatiti. Istina, iz materijalnih dokaza priloženih od strane odbrane - Knjiga rasporeda koja je sačinjena prema patrolnom nalogu od 21.06.1992. godine i patrolnom nalogu od 22.06.1992. godine, koji materijalni dokazi su predati u spis, proizilazi da je D.M.1 u navedene dane bio angažovan kao ... na M. b.. Međutim, ovi materijalni dokazi nisu doveli ovaj sud u sumnju da je optuženi D.M.1 preduzeo inkriminisane radnje prema oštećenima V.D.1 i L.S.1, a takođe materijalni dokaz u spisu koji je priložila odbrana - patrolni nalog od jula 1992. godine, iz kojeg proizilazi da je D.M.1 imao slobodan dan, takođe, ovaj sud nije mogao dovesti u sumnju da je optuženi D.M.1 preduzeo inkriminisane radnje prema civilu P.B., imajući u vidu iskaze svjedoka V.D.1, L.S.1 i P.B..

Na okolnosti davanja alibija optuženom M.F. zv. „M.“ svjedočili su Č.R., G.S.1, M.R.2 i A.A.1, koji su iskazali da je da je optuženi M.F. zv. „M.“ bio u jedinici pri TO, koja je bila

na borbenim položajima Srnica i Treštenica, te na području Seone. Sud nije prihvatio iskaze ovih svjedoka, jer su isti suprotni iskazima svjedoka optužbe, koji su u svojim iskazima potvrdili da je optuženi M.F. zv. „M.“ kao vojni policajac, bio u zgradi Željezničkog saobraćaja u inkriminisanom periodu, pa ovaj sud cijeni da su ovi svjedoci takvim svojim iskazima nastojali pomoći optuženom, dajući mu alibi, a sve u cilju izbjegavanja njegove krivične odgovornosti.

Iskaz svjedoka odbrane, optuženog M.F. zv. „M.“, J.M.1, koji je naveo da je i on bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, da je poznao optuženog M.F. zv. „M.“ i da mu niko od zatvorenika nije rekao da ga je fizički zlostavljao optuženi M.F. zv. „M.“, ali da je njemu lično pomogao dok je boravio u zatvoru, sud je prihvatio. Obzirom da svjedok i sam navodi da mu je optuženi M.F. zv. „M.“ pomogao dok je boravio u zatvoru, u kojem je, kako sam svjedok kaže, boravio samo tri dana, nisu razlozi koji bi doveli u sumnju činjenice da je optuženi M.F. zv. „M.“ fizički maltretirao ostale civile koji su bili zatočeni u zgradi Željezničkog saobraćaja, što su potvrdili svjedoci optužbe, saglasno u svojim iskazima, a koje je sud prihvatio kao vjerodostojne.

Cijeneći iskaz svjedoka odbrane optuženog M.F. zv. „M.“, J.Z., koji navodi da je bio zatočen u zgradi Željezničkog saobraćaja, ali nije bio fizički maltretiran i da je optuženog M.F. zv. „M.“ slabo viđao u zgradi Željezničkog saobraćaja, sud nije mogao prihvatiti, cijeneći njegov iskaz suprotnim iskazima svjedoka optužbe, koji na ove okolnosti potpuno suprotno svjedoče.

Cijeneći iskaze svjedoka odbrane Č.M.1 zv. „Č.“, Č.F., B.S.2, S.M.1, M.R.2, S.V.1, K.P., E.Z. i S.B., koji saglasno u svojim iskazima navode da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ upravo pomagao Srbima u ratu, sud nije imao razloga da ne prihvati ove iskaze. Međutim, iskazi ovih svjedoka nisu mogli dovesti ovaj sud u sumnju u zaključku da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“, zaista, preduzeo inkriminisanu radnju koje su mu optužnicom stavljene na teret.

Cijeneći materijalne dokaze odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, koji su uvršteni kao dokazi, sud je iste prihvatio, cijeneći ih vjerodostojnim. Međutim, ovi materijalni dokazi odbrane optuženog Č.M.1 zv. „Č.“, koji se odnose na postupke koji su vođeni protiv B.M.1, V.Ž., S.S.2, B.S.1, P.G.1, S.V.2, T.J. i G.M.2, kao i dokazi materijalne prirode Odluka o osnivanju Skupštine srpskog naroda broj 02-18/91 od 24.10.1991. godine, Odluka o teritorijama opština i mjesnih zajednica i naseljenih mjesta u Bosni i Hercegovini, koji se smatraju teritorijem Savezne države Jugoslavije od 21.11.1991. godine, Odluka Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine o verifikaciji proglašene Srpske autonomne oblasti u Bosni i Hercegovini od 21.11.1991. godine, Zaključak Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine broj 22/02/91 od 21.11.1991. godine objavljena u „Službenom glasniku srpskog naroda u BiH“, broj 1 od 15.01.1992. godine strana 9., Odluka Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini broj 02-130/92 od 20.05.1992. godine, objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22 od 26.11.1993. godine strana 866., Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 27.04.1992. godine, nisu mogli dovesti u sumnju zaključak suda da je optuženi Č.M.1 zv. „Č.“ počinio krivično djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret, činjenica da su neki od oštećenih zbog posjedovanja oružja osuđeni i da je za iste utvrđeno da su posjedovali oružje, obzirom na nesporno utvrđenu činjenicu da su isti u inkriminisanom periodu bili zatočeni kao civili u zgradi Željezničkog saobraćaja, ovi dokazi nisu uticali na odluku suda o krivičnoj odgovornosti optuženog Č.M.1 zv. „Č.“.

Iskaze svjedoka odbrane optuženog D.M.1, P.M., A.S.1, Č.M.2 i T.E., ovaj sud cijeni irelevantnim, jer se ne odnose na inkriminacije koje su sadržane u optužbi, iz kojih razloga

se ovaj sud u razmatranje istih nije ni upuštao, s obzirom da iz iskaza ovih svjedoka proizilazi da isti i nemaju saznanja vezano za događanja u zgradi Željezničkog saobraćaja.

Nadalje, iskaze svjedoka odbrane optuženog D.M.1, D.M.3, H.M., D.R. i H.K., koji su svjedočili samo na okolnosti koje se tiču radnog mjesta optuženog tokom 1992. godine, zatim obavljanja radnih zadataka i proceduralnih radnji, koje se tiču patrolnog naloga, sud je prihvatio kao vjerodostojne i na osnovu istih utvrdio da je optuženi D.M.1 bio ... i da patrolni nalog izdaje rukovodilac policijske stanice, a u njemu su navedena lica koja su raspoređena u patroli i da se nakon završetka, vraćaju rukovodiocu.

Prilikom odmjeravanja kazne optuženim, ovaj sud je imao u vidu sve okolnosti koje su u skladu sa članom 41. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, od značaja prilikom odmjeravanja kazne, pa je tako na strani optuženog Č.M.1 zv. „Č.“ cijenio životnu dob, da je porodičan, otac četvoro djece, neosuđivan, ne nalazeći otežavajućih okolnosti, dok je na strani optuženog M.F. zv. „M.“ sud našao da je porodičan, otac dvoje djece, teško bolestan, što je utvrđeno i na osnovu medicinske dokumentacije u spisu, a od otežavajućih okolnosti njegovu dosadašnju osuđivanost "(...)". Takođe, prilikom odmjeravanja kazne optuženom D.M.1, sud je našao da je porodičan, otac dvoje djece, a kao otežavajuću okolnost sud je cijenio njegovu osuđivanost koja se odnosi na vrijeme poslije učinjenog predmetnog krivičnog djela i to: "(...)" Sud je sve navedene olakšavajuće okolnosti na strani optuženih podveo pod osobito olakšavajuće, koje ukazuju da se u odnosu na njih može ostvariti svrha kažnjavanja kaznom ispod granice propisane zakonom, pa je sud optužene, uz primjenu člana 42. tačka 2. i člana 43. stav 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, osudio Č.M.1 zv. „Č.“ na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, M.F. zv. „M.“ na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci i D.M.1 na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, nalazeći da će se ovim kaznama ostvariti svrha kažnjavanja. Sud nalazi da su izrečene kazne srazmjerne težini učinjenog krivičnog djela i stepenu krivnje optuženih i da se ovim kaznama mogu ostvariti ciljevi specijalne i generalne prevencije krivičnih djela.

Pošto podaci krivičnog postupka ne pružaju pouzdan osnov ni za potpuno, ni za djelimično presuđenje, sud je oštećene Č.G., B.M.1, T.J., M.R.1, M.S.1, B.P., B-2, V.Ž., V.D.1, P.B., porodicu L.S.1 i porodicu Č.R. uputio da imovinskopравни zahtjev mogu ostvarivati u parničnom postupku.

U pogledu troškova krivičnog postupka, ovaj sud je na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH, optužene oslobodio dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, tako da troškovi, padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda. Ovo iz razloga što je ovaj sud utvrdio da su optuženi nezaposleni i lošeg imovnog stanja, da se M.F. zv. „M.“ nalazi na izdržavanju kazne zatvora, pa cijeni da bi obavezivanjem optuženih na plaćanje troškova krivičnog postupka bilo dovedeno u pitanje njihovo izdržavanje.

Zapisničar

Meliha Trumić, s.r.

Predsjednik vijeća

Merima Lukanović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana od dana prijema presude, putem ovog suda. Žalba se podnosi pismeno u četiri primjerka.